

Årsredovisning

Region Uppsala 2019

Innehåll

Inledning	5
Sammanfattning	6
Kort om Region Uppsala	9
Förvaltningsberättelse	11
Finansiellt bokslut	45
Driftredovisning	66
Investeringsredovisning	78
Ekonomiska definitioner	87
Revisionsberättelse	89
Bilaga 1. Redovisning strategiska mål	92
Bilaga 2. Indikatorer för strategiska mål	119
Bilaga 3. Återrapportering regionalt tillväxtarbete 2019	127
Bilaga 4. Extern finansiering av regionala utvecklingsprojekt	130
Bilaga 5. Personalnyckeltal	132

Grafisk form. Byrå4, Uppsala 2020.

Foto. Staffan Claesson (sid 1, 4, 7, 18, 20, 80, 81, 92, 114, 118, 127, 129, 136), Johan Alp (sid 9, 17, 95, 106, 109, 110, 127), Q Image (sid 27, 28, 32, 45, 86), Magnus Laupa (Sid 99), Mikke Holmberg (sid 127).

Inledning

När jag blickar tillbaka på 2019 kan jag konstatera att det var ett händelserikt år, som på något sätt ändå är sig likt. Region Uppsala levererar service till länets invånare på en mycket hög nivå, men samtidigt är det uppenbart att vi har ett antal stora strukturella problem som vi måste lösa om vi ska kunna leverera den service skattebetalarna förväntar sig.

Regionens utmaningar har varit kända under en längre tid, men reformarbetet har inte haft den fulla kraft som behövs. Under 2019 sjösattes därför ett antal beslut som vi hoppas ska kunna ge Region Uppsala en extra skjuts framåt. Plan för långsiktigt hållbar ekonomi, som

antogs av Regionstyrelsen under hösten visar på Region Uppsalas stora ekonomiska utmaningar. Trots många år med god konjunktur och växande befolkning har inga reserver byggts

upp. Kostnaderna har vuxit snabbare i Region Uppsala än i alla andra regioner med universitetssjukhus varje år sedan 2012. Trots fler anställda har produktionen, det vill säga hur mycket vård som ges, gått ner. Denna utveckling måste brytas. Planen är ett värdefullt underlag inför kommande budgetbeslut och långsiktig verksamhetsutveckling.

Region Uppsala måste bli en modern arbetsgivare som kan attrahera och behålla medarbetare. Brist på medarbetare leder till stängda vårdplatser, lägre intäkter i form av mindre såld vård, högre kostnader i form av inhyrd personal och sämre arbetsmiljö. Många medarbetare har under året varit involverade i att arbeta fram underlag inom projektet och reformen vi kallar Region Uppsalas viktigaste resurs. Fokusområden är kompetensförsörjning, arbetsmiljö, organisation samt löne- och arbetsgivarpolitik. Vi har under året konstaterat att Region Uppsala måste bli en organisation som välkomnar

medarbetardriven verksamhetsutveckling.

Arbetet med strukturreformen Effektiv och nära vård 2030 har fortsatt under 2019. Att föra ut vård från sjukhusen och finnas tillgänglig nära patienterna i hela länet är avgörande för en vård av högre kvalitet för dem som behöver det mest. Arbetet måste ske i nära samverkan med länets kommuner och andra aktörer. Ett område inom hälso- och sjukvården som är särskilt viktigt för många av oss är vården för barn och unga. Tillgängligheten inom barn- och ungdomspsykiatri har förbättrats men är ännu långt ifrån tillfredsställande.

Uppsala län är attraktivt och vi måste fortsätta utveckla länets livsmiljöer på ett hållbart sätt. Under 2019 blev vi nästan 7 500 fler invånare. En väl fungerande kollektivtrafik är viktigt för att människor ska vilja bo, arbeta och leva i vårt

län. Under 2019 sattes nya tåg i trafik på sträckan Uppsala-Gävle. I stadstrafiken fortsätter arbetet med en trygg miljö genom kameror på alla bussar och närvaro av väktare och biljettkontrollanter. Att alla resenärer betalar sin biljett är viktigt för att vi ska kunna fortsätta utveckla kollektivtrafiken.

Hösten 2019 präglades av en materielkris. Ett leverantörsbyte efter en upphandling ledde till att fem regioner led brist på förbrukningsartiklar som behövs för att ge vård. Operationer fick ställas in. Händelsen är under utredning och kommer förhoppningsvis tjäna som underlag inför beslut som leder till att något liknande aldrig inträffar igen.

Arbetet med att utveckla Region Uppsala och Uppsala län fortsätter under 2020. Tillsammans löser vi dagens och morgondagens utmaningar för länsbornas bästa.

Emilie Orring, regionstyrelsens ordförande

” *En väl fungerande kollektivtrafik är viktigt för att människor ska vilja bo, arbeta och leva i vårt län.*

Sammanfattning

Hälso- och sjukvård

För att möta de demografiska förändringarna i Uppsala län, med en växande och åldrande befolkning, beslutade Region Uppsala om målbild och strategier för omställningen till en Effektiv och nära vård i juni 2018. Ytterst handlar omställningen om att nå de långsiktiga målen om god hälsa och välbefinnande samt minskad ojämlikhet som slagits fast inom Agenda 2030. Inom ramen

för Effektiv och nära

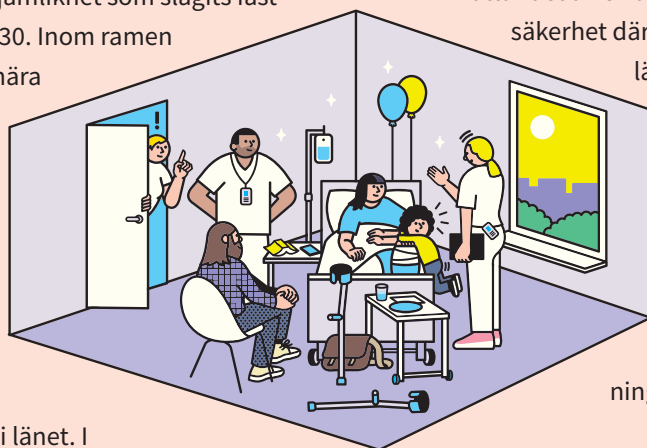
vård i Region Uppsala pågår ett intensivt arbete. Under året har flera projekt handlat om utvecklingen

av vårdcentrum i länet. I

arbetet har även ingått att ge förslag på hur Region Uppsala kan bidra mer till det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i länet. Arbetet har genomförts i nära samverkan med kommunerna och andra aktörer. Under nästa år kommer arbetet bedrivas med fokus på fortsatt vårdcentrumutveckling, men också utformningen av uppdrag för hälso-centraler och närmottagningar.

Inom målområdet som handlar om en vård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus, har primärvårdens personal fått ett högt betyg när det gäller delaktighet och involvering och respekt och bemötande (mäts i den så kallade nationella patientenkäten, NPE). Även andelen patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågats om levnadsvanor har ökat från föregående år. Ett långsiktigt arbete pågår inom Region Uppsala med att kontinuerligt utveckla det hälsofrämjande arbetet som en integrerad del i vård och behandling. Vidare sker ett utvecklingsarbete kring personcentrerade arbetssätt i dialog med patient- och brukarorganisationer.

Region Uppsalas patientsäkerhetsarbete har utvecklats under året som gått och såväl andelen vårdrelaterade infektioner som andelen sjukhusförvärvade trycksår har minskat. Även arbetet med att minska antibiotikaresistens har gett resultat i form av ökad andel dygnsdoser av smalspektrumantibiotika. Under 2020 kommer arbetet med den nationella handlingsplanen för patientsäkerhet att fortsätta och inrättandet av en lokal samverkansgrupp för patientsäkerhet där samtliga vårdförvaltningar och länets kommuner kommer att ingå.

Indikatorn utskrivningsklara patienter på sjukhus har fått ett högre målvärde från föregående år och en fortsatt utveckling av utskrivningsprocessen samt vårdssamverkan är en förutsättning för framtida måluppfyllelse.

Inom psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa har måluppfyllelsen delvis förbättrats, exempelvis avseende andelen besök hos kurator och psykolog på vårdcentralerna. Även andelen väntande barn och ungdomar som fått ett första besök på specialistnivå inom 30 dagar har förbättrats från föregående år. Det pågår ett förbättringsarbete i berörda förvaltningar i Region Uppsala och alla länets kommuner när det gäller barn och ungas psykiska hälsa.

Målvärdena för tillgängligheten inom primärvården och specialistvården uppnås inte under 2019, förutom för Folk tandvården som har uppnått sitt målvärde för planerade besök. Det pågår ett förbättrings- och utvecklingsarbete inom området av samtliga förvaltningar i syfte att nå en bättre måluppfyllelse. Förvaltningarna arbetar bland annat med produktionsplanering, förändrade arbetssätt, videobesök, utskrivningsloungers och riktade stödinsatser till verksamheterna. Inom tandvården uppnås målvärdena avseende andelen väntande patienter till allmäntandvården som får planerad vård inom tre månader.

Arbetet med digitalisering och e-hälsa har gått framåt och kännedom och användning av 1177 Vårdguiden har ökat hos både vårdens medarbetare och länets invånare. Som en följd av detta har såväl antalet inloggningar som antalet inkomna ärenden ökat. Införandet av e-tjänster i verksamheterna har fortsatt under året och antalet enheter som erbjuder dessa har ökat kraftigt.

Kollektivtrafik

Förvaltningens sammantagna insatser tillsammans med dess partners fortsätter attrahera nya resenärer, detta gäller även antalet resor per invånare.

Resandeökningen fortsätter att vara högre än den takt som länets befolkning växer och kollektivtrafiken fortsätter att ta marknadsandelar från bilen, vilket ökar det hållbara resandet inom länet.

Under 2019 nådde Region Uppsala inte målvärdet om andelen avgångar i kollektivtrafiken som ankommer till sluthållplats inom fem minuter från tiden som anges i tidtabell. Resultatet ser olika ut för de olika trafikslagen. Det finns ett nära samarbete med berörda aktörer vilket gör att punktligheten framöver bör hamna på ett högre resultat.

Kundnöjdheten är god och det generella anseendet hos kollektivtrafiken har ökat, även bland dem som inte nyttjar den.

Kultur

Antal kulturprogram i vården ligger på en hög och jämn nivå. Som exempel kan tas projektet Dans utan krav, med förebyggande insatser för unga flickor med lättare psykisk ohälsa, som startades i slutet av 2018 och fortsatte under 2019. Projektet bygger på en forskningsbaserad insats för att förebygga och behandla psykisk ohälsa, genom dans och rörelseglädje utan prestationskrav. Fyra kommuner har

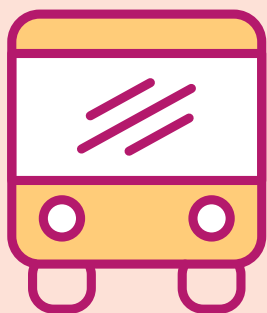
startat grupper med Dans utan krav under hösten: Uppsala, Älvkarleby, Heby och Östhammar. Projektet fortsätter under 2020.

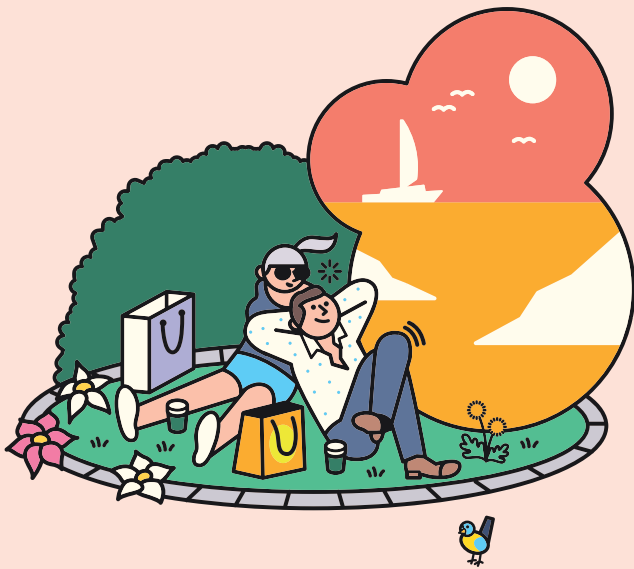
Ett första remissutkast har tagits fram till ny biblioteksplan som ska gälla 2020–2023. Planen tar sin utgångspunkt i behov och utmaningar identifierade genom intervjuer med kommunernas bibliotekschefer, men också i bibliotekslagen, förslaget till nationell biblioteksstrategi, den regionala kulturplanen samt andra relevanta styrdokument. År två av den treåriga nationella satsningen ”Digitalt först – med användaren i fokus”, inriktat på digitalt kompetenslyft för bibliotekspersonal, har genomförts.

En ökning av besökande gäster vid Wiks slott och konferens har skett under 2019, med en kraftig uppgång under sommarmånaderna maj till augusti.

Regional utveckling

Region Uppsala arbetar utifrån intentionerna i Agenda 2030 i sin långsiktiga ekonomiska planering och verksamhetsplanering utifrån de tre dimensionerna av hållbarhet: ekologisk, social och ekonomisk.

Det regionala utvecklingsarbetet fortsätter mellan Region Uppsala och länets kommuner, länsstyrelsen samt andra aktörer i olika samverkansformer.

Det går bra för Uppsala län på många sätt. Uppsala län är en växande region. Under 2019 ökade länets befolkning med cirka 6 300 personer, men de samlade utsläppen fortsätter att minska och antalet resor med kollektivtrafiken ökar.

Uppsala län är en nyskapande region med internationell lyskraft. Med två universitet i världsklass är nivån på forskning och utveckling högst i landet. Uppsalaregionen har ett företags- och innovationssystem i världsklass och ett näringsliv som toppar tillväxtligan. Genom tätt samarbete med flera näringslivsfrämjande aktörer styr, utvecklar och samordnar Region Uppsala viktiga delar av företag- och innovationsstödsystemet som är avgörande för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin med fokus på nyskapande region.

Uppsala län ska vara en region för alla. Trots konjunkturavmattning har sysselsättningsgraden ökat i länet under 2019. Uppsala län är bland de fem län i Sverige med högst valdeltagande, högst andel invånare som anser att de kan lita på andra människor och skattar sin hälsa högst. Därtill har länet lägst andel långtidsarbetslösa.

En inriktning inför den fortsatta konkretiseringen och framtagande av den nya regionala utvecklingsstrategin är att denna också ska kunna fungera som länets Agenda 2030-strategi. Därmed ska hållbarhet i ännu högre grad präglade den regionala utvecklingen.

Region Uppsala som arbetsgivare

En av Region Uppsalas största utmaningar är att ha en tillräcklig kompetensförsörjning. Bristen grundar sig i de demografiska utmaningarna och är gemensam för alla regioner.

Region Uppsalas hållbara medarbetarengagemang kvarstår på samma nivå som under 2018 och trots att det inte ökat är detta resultat positivt, eftersom undersökningen genomfördes mitt under materialkrisen. Region Uppsala har vänt trenden med inhyrd vårdpersonal, men har inte uppnått målvärdet. Lasarettet i Enköping nådde målet, medan Akademiska sjukhuset och Nära vård och hälsa inte gjorde det.

Budgetunderskott

Region Uppsala har under flera år haft en nettokostnadsutveckling som överstiger utvecklingen av skatter och statsbidrag. Balanskravsresultatet för 2019 är minus 80 miljoner kronor. Ett intensivt arbete för att vända utvecklingen genomförs nu, med bland annat effektiviseringskrav för verksamheten.

Materialkrisen

I början av hösten 2019 bytte Varuförsörjningen leverantör av medicinskt material till företaget Apotekstjänst. Bytet genomfördes som en följd av den upphandling av tjänsten som gjordes under våren 2018.

Vid uppstart av den nya tjänsteleverantörens åtagande blev det förhinder i leveranserna. Leveranserna var inte tillräckligt stora och ganska snart uppstod bristsituationer på många håll i främst vårdverksamheterna. För Region Uppsala innebar detta att planerad verksamhet inte kunde genomföras fullt ut. Leveransproblemen var omfattande under lång tid, och är ännu inte helt lösta. För närvarande är dock leveranserna på en sådan nivå att Region Uppsalas verksamheter kan genomföra såväl akut som planerad verksamhet.

Kort om Region Uppsala

En dag i Region Uppsalas verksamhet

- 1 205 patienter besöker någon av Folktandvårdens 21 allmäntandvårdskliniker
- 1 266 tandvårdsjournaler besöks via 1177
- 211 SMS med kallelse till tandvårdsbesök skickas
- 22 arbetsmiljö- och miljöklassade byggmaterial hanteras i olika projekt
- 380 patienter transporteras inom Akademiska sjukhuset
- 200 gånger hämtas och lämnas prover på Region Uppsalas verksamheter i länet
- 35 anställningsavtal skrivs ut (varje månad betalas 14 407 löner)
- 3 500 försändelser via rörpost på Akademiska sjukhuset
- 750 kundfakturor (exklusive patientfakturor) och 1 500 leveransfakturor hanteras
- 750 000 kvadratmeter lokalyta förvaltas

- 150 000 påstigningar på stadsbussar, regionbussar och Upptåget
- 18 ambulanser genomför 107 uppdrag, varav 36 är akuta uttryckningar
- 11 barn föds på Akademiska sjukhuset
- 60 personer kommer för blodgivning och 140 patienter blodgrupperas
- 281 patienter får akutvård, 1 329 besöker en läkare och 88 patienter opereras på Akademiska sjukhuset, 5 700 prover tas på vilka det utförs 26 000 analyser.

Året i korthet

Hälso- och sjukvård

Omställningsarbetet för en effektiv och nära vård 2030 har fortsatt under året i nära samverkan med länets kommuner och andra berörda parter. Ett inriktningsbeslut rörande målbild och utvecklingen av vårdcentrum har förberetts. Vården och tillgängligheten för barn och ungas samt vuxnas psykiska hälsa ska utredas och förbättras. Ett arbete för en köfri vård för barn och unga påbörjades under hösten 2019.

I samband med leverantörsbyte av förbrukningsmaterial i oktober 2019 uppstod en brist på material som påverkade hela Region Uppsala och riskerade patientsäkerheten och hundratals operationer vid Akademiska sjukhuset tvingades senareläggas. Den uppkomna bristen innebar en stor ansträngning för personalen att kunna upprätthålla verksamheterna. Region Uppsala har därefter beslutat att införa en parallell beställningstjänst från andra leverantörer och inrätta ett beredskapslager.

Akademiska sjukhuset är ett av de ledande sjukhusen i Europa inom PET-diagnostik med sjukdoms-specifika markörer (spårämnen) och under året har ytterligare två så kallade digitala PET-DT installerats för att användas inom cancerdiagnostik, men även inom neurologi och kardiologi.

I januari öppnades en ny öppenvårdsavdelning för hjärtsviktspatienter på Akademiska sjukhuset som kan erbjuda patienterna snabbare diagnos och vård.

Som första sjukhus i Sverige har Akademiska infört frysbehandling mot njurtumörer. Akademiska blir även det första sjukhuset i Sverige med att införa hög-intensivt fokuserat ultraljud som potentiellt botande behandling av prostatacancer. Under 2019 har förberedelser för klinisk studie genomförts.

” *Som första sjukhus i Sverige har Akademiska infört frysbehandling mot njurtumörer.*

I början av maj månad började Akademiska sjukhuset ta emot patienter i en ny vård- och behandlingsbyggnad, ingång 100/101 och som landets första sjukhus erbjuds en modern avancerad strålbehandlingsteknik för tumörsjukdomar genom MR-Linac (linjäraccelerator). En mer individanpassad behandling där läkarna kan lokalisera tumörer och riskorgan med högre precision.

I oktober uppfyllde Nära vård och hälsa 100 block för specialisttjänstgöring (ST-block). Intresset att genomföra ST-tjänstgöring inom Region Uppsala är stort. Tjänstgöringen är omtalad för att hålla en hög kvalitet. Samtidigt har satsningar genomförts på att ytterligare utveckla utbildningsmodellen och rekryteringen av läkare.

En ny vårdcentral har öppnats i Almunge och ersätter vårdcentralerna i Länna och Knutby. Den nya vårdcentralen är efterlängtd av både invånare

och medarbetare. Som en rekryteringsbefrämjande åtgärd öppnade 1177 Vårdguiden verksamhet i Östhammar.

I mars 2019 öppnade Folktandvården en ny klinik Centrum för medicinsk tandvård. En specialisttandvårds-klinik i orofacial medicin, en mobil klinik med uppsökande verksamhet, kunskapscentrum för äldretandvård samt mottagningen för tandvårdsrådda. Kliniken hjälper vuxna patienter med system-sjukdomar, funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa att få adekvat munvård.

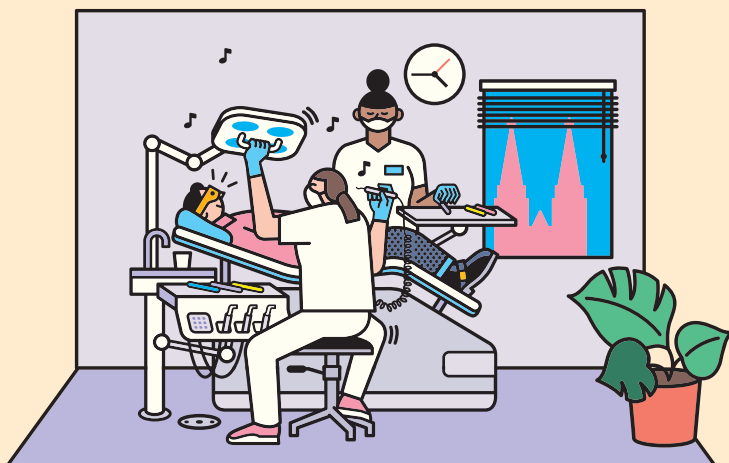
Äldreombud, personer med extra ansvar att bevaka sköra äldre patienters vårdbehov, har införts på samtliga av Folktandvårdens kliniker. Två kliniker har startat ett projekt med frågor om våldsutsatthet i samband med undersökning i samarbete med Nationellt Centrum för Kvinnofrid.

Kollektivtrafik

Nya tåg började rulla sträckan Uppsala – Gävle. De två första i december 2019 och ytterligare ett tåg sattes i trafik under mellandagarna. Resterande fem tåg kommer under våren 2020. På sträckan Uppsala – Sala ersattes tågen av Regina-tåg från Gävle-sträckan.

Kultur

Formerna för regional samverkan i länet har under året utvecklats, bland annat genom strukturerad dialog med kommunerna på plats hos dem, för att underlätta gemensam planering. Region Uppsala fortsätter också att träffa övriga län i Mellansverige för att diskutera möjliga samverkansformer inom kulturområdet. Under 2019 har möten hållits i Stockholm och Västerås.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Region Uppsalas verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den regionala koncernen som ger en bild av den samlade regionala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den regionala koncernen redovisade ett resultat på 210 miljoner kronor för verksamhetsåret 2019. I tabellen nedan lämnas en översikt över utvecklingen de senaste fem åren.

Den finansiella ställningen för den regionala koncernen är förhållandevis stabil. Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) ligger för koncernen på 0,1 procent vilket är bättre än föregående år.

Under flera år har investeringsnivån varit hög inom regionkoncernen. Under 2019 har nivån sjunkit något och ligger mer i linje med åren innan 2018. Självfinansieringsgraden ligger på 97 procent, dock har några större investeringsprojekt blivit senarelagda

vilket innebär en lägre investeringsnivå än planerat för året. De stora investeringarna har under året finansierats genom ökad upplåning och den långfristiga låneskulden har ökat med 141 miljoner kronor under 2019, vilket bidrar till en något lägre soliditet.

För Region Uppsala uppgår balanskravsresultatet 2019 till minus 80 miljoner kronor vilket är ett betydligt sämre resultat än tidigare år. Det svagare resultatet förklaras främst av hög kostnadsnivå gällande kostnader inom hälso- och sjukvård avseende personalkostnader och köpt vård. Resultatet under året har påverkats av resurs- och kapacitetsproblem beroende på den underliggande bristen på sjuksköterskor. Det har inneburit att Akademiska sjukhuset inte har haft möjlighet att ha tillräckligt med vårdplatser öppna och att vård inte kunnat säljas i enlighet med plan.

Inom Region Uppsala har antal anställda ökat med 243 vilket motsvarar en ökning på 2,7 procent och ligger över den genomsnittliga ökningen på 2 procent de senaste fem åren. För att Region Uppsala ska kunna ha en ekonomi i balans de kommande åren behöver denna ökning stanna av.

Den regionala koncernen	Enhet	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	Mnkr	6 210	5 928	5 160	5 040	4 943
Verksamhetens kostnader	Mnkr	-17 279	-16 511	-15 012	-14 353	-13 597
Årets resultat	Mnkr	210	179	247	376	-101
Soliditet	%	29,7	30,8	32,1	33,4	32,5
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	%	0,1	-1,8	-4,2	-7,5	-12,6
Investeringar (netto)	Mnkr	1 419	2 003	1 740	1 500	1 664
Självfinansieringsgrad	%	99	64	81	87	34
Långfristig låneskuld	Mnkr	943	745	461	470	379
Antal anställda	Antal	13 263	13 020	12 715	12 424	12 164

Tabell 1: Femårsöversikt

Region Uppsala	Enhet	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd	Antal	380 453	375 153	367 937	360 047	353 557
Regional skattesats	%	11,71	11,71	11,71	11,71	11,16
Verksamhetens intäkter	Mnkr	6 236	5 934	5 178	5 108	4 944
Verksamhetens kostnader	Mnkr	-17 372	-16 586	-15 100	-14 935	-13 931
Årets resultat	Mnkr	259	58	235	357	-106
Årets resultat enligt balanskravsresultat	Mnkr	-80	58	235	251	-109
Soliditet baserad på balanskravsresultat	%	27,7	29,8	32,1	33,4	32,6
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, enligt balanskravsresultat	%	-2,4	-3,3	-5,1	-8,5	-12,6
Investeringar (netto)	Mnkr	943	652	1 725	1 401	1 581
Självfinansieringsgrad	%	97	66	83	96	27
Långfristig låneskuld	Mnkr	1 125	964	361	370	379
Antal anställda	Antal	12 581	12 251	11 917	11 660	11 613

Tabell 2: Femårsöversikt

Den regionala koncernen

Region Uppsala är en politiskt styrd organisation. I samband med val till riksdagen vart fjärde år sker även val till kommuner och regioner. Den politiska ledningen har bestått av Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Miljöpartiet. Den samlade verksamheten bedrivs i regionens nämnds- och förvaltningsorganisation och i ett helägt bolag Gamla Uppsala Buss AB.

Nämndorganisationen

Regionfullmäktige är Region Uppsalas högsta beslutande organ och består av 71 ledamöter. Regionfullmäktige har fem möten varje år och på dessa är allmänheten välkommen att vara med att lyssna. Mötena sänds även på webb-tv: www.region uppsala.se

Ordförande: Erik Weiman (M)

Regionstyrelsen har 19 ledamöter. Styrelsen bereder alla frågor som ska behandlas av Regionfullmäktige och har ansvar för den strategiska ledningen av Region Uppsalas verksamhet.

Ordförande: Stefan Olsson (M)

Emilie Orring tillförordnad 190425–190616, samt Erik Weiman tillförordnad 190617-191031.

Under Regionstyrelsen finns två råd och en beredning:

- Pensionärsrådet.
- Rådet för delaktighet.
- Beredningen för demokrati, jämställdhet och integration.

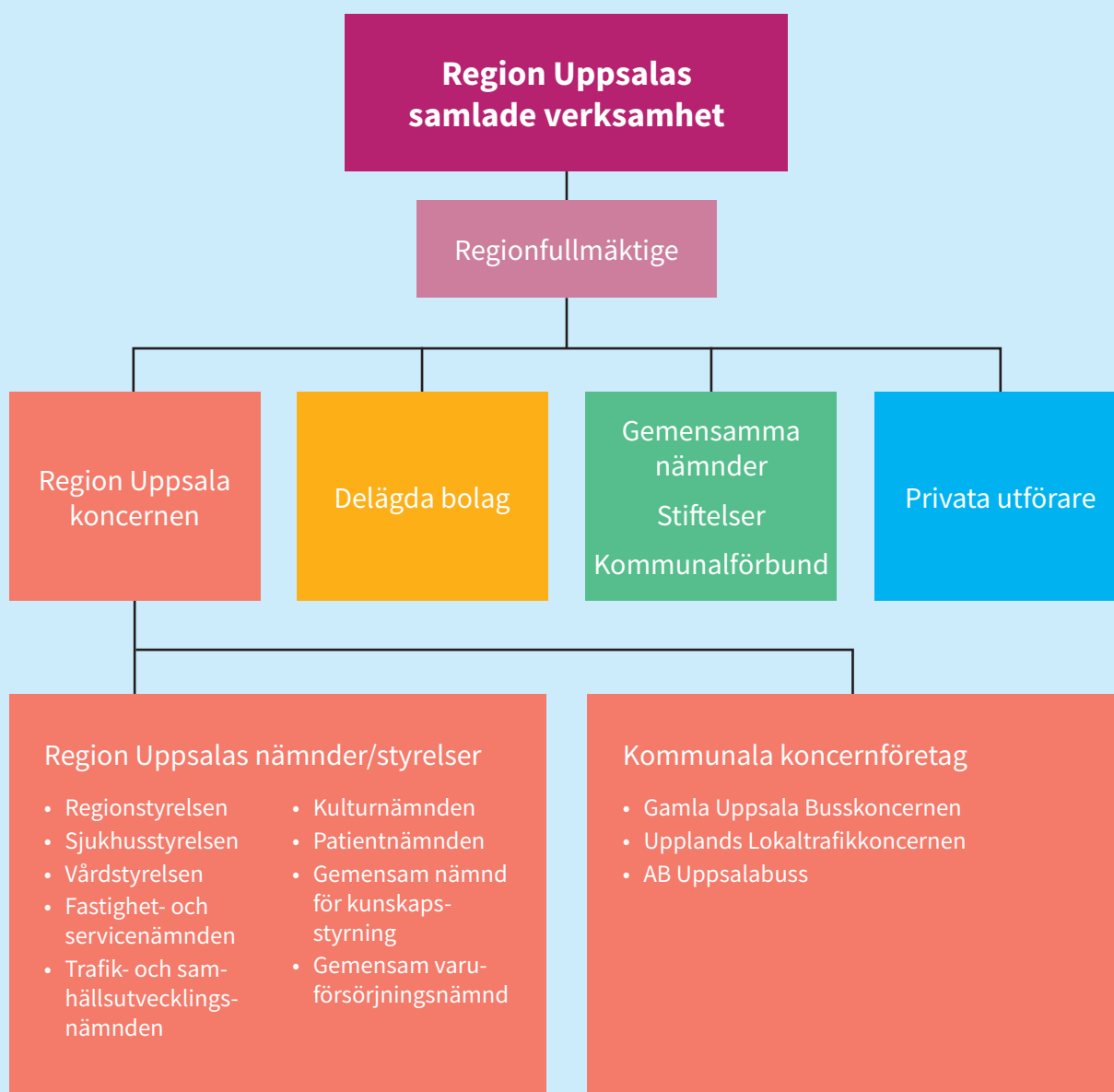
Under regionstyrelsen finns två sakutskott:

- Utskottet för hälso- och sjukvård som frågor som rör Region Uppsalas övergripande målsättningar gällande utvecklingen av hälso- och sjukvården.
- Utskottet för personal, kompetensförsörjning och utbildning som bereder ärenden inom områden kompetensförsörjning, arbetsmiljö samt löne- och arbetsgivarpolitik.

Sjukhusstyrelsen har 13 ledamöter och ansvarar för verksamheten vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Sjukhusstyrelsen har vidare bland annat följande uppdrag:

- Vårdproduktion rörande specialistvård; riks-, region- och länssjukvård.
- Delta i närvårdssamverkan.
- Samarbeta med universiteten i Uppsala.

Ordförande: Malin Sjöberg-Högrel (L)

Vårdstyrelsen har 13 ledamöter och ansvarar för verksamheten vid Nära vård och hälsa och Folk- tandvården. Vårdstyrelsen har vidare bland annat följande uppdrag:

- Vårdproduktion; primärvård, närvård, mobil hälso- och sjukvård, habilitering, tandvård.
- Samordning primärvård.
- Närvårdsutveckling i samverkan med länets kommuner, Lasarettet i Enköping och Akademiska sjukhuset.
- Samarbete med universiteten i Uppsala.

Ordförande: Malena Ranch (MP)

Fastighets- och servicenämnden har 9 ledamöter och handlar frågor som rör Region Uppsalas ägande och förvaltning av fastigheter samt frågor som rör utveckling inom fastighets-, teknik- och service- områden. Fastighets- och servicenämnden har vidare bland annat följande uppdrag:

- Genomförande av beslutade fastighetsprojekt.
- Ledningsstöd och administrativt stöd till verksamheterna.
- Tillämpningar av miljöprogrammet.
- Verksamhetsanknuten service.
- Mat/kost.
- Utrustning.

Ordförande: Björn-Owe Björk (KD)

Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden har 13 ledamöter och ska verka för att hålla samman övergripande fysisk planering med regional utveckling. I det regionala utvecklingsansvaret ingår att på statens uppdrag upprätta en länsplan för regional transportinfrastruktur (LTP). Nämnden ska ta fram ett förslag till länsplan och efter att den är antagen genomföra planen.

Region Uppsala är, enligt lagen om kollektivtrafik, regional kollektivtrafikmyndighet i Uppsala län. Nämnden utgör denna myndighet och ska ta fram ett förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram samt vid behov besluta om allmän trafikplikt.

Nämnden ansvarar för planering och genomförande av allmän kollektivtrafik enligt gällande avtal mellan Region Uppsala och länets kommuner samt regional utveckling.

Trafiken tillhandahålls antingen av Region Uppsalas egna enheter eller av upphandlade entreprenörer efter beslut om allmän trafikplikt. Nämnden äger rätt att upphandla och sluta avtal om regional kollektivtrafik.

Ordförande: Johan Örjes (C)

Kulturnämnden har 9 ledamöter och ansvarar för kultur och folkbildning. Verksamheten omfattar sju enheter: Verksamhetsstöd, Strategiska enheten, Kulturutveckling, Konstenheten, Wiks folkhögskola, filialen Uppsala folkhögskola, samt Wiks slott och konferens. Kulturnämnden beslutar även om bidrag till bland annat Upplandsmuseet och Musik i Uppland. Kulturnämnden ska bland annat:

- Verka för kvalitet och konstnärlig förnyelse inom kulturområdet.
- Stödja enskilda och grupperas skapande.
- Ansvara för arbetet med kultur i vården samt främja utvecklingen av området kultur och hälsa.
- Främja geografisk spridning av kultur inom länet.

Ordförande: Emilie Orring (M) 190101–190731, Cecilia Linder (M) 190801–191231

Patientnämnden hjälper patienter som har synpunkter och klagomål på hälso- och sjukvården.

Patienterna får hjälp att föra fram sina synpunkter till vården och få en förklaring kring vad som hänt och orsak till det inträffade samt en beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits för att förebygga en liknande händelse. Nämnden har inte disciplinära befogenheter och gör inga medicinska utredningar utan arbetar rådgivande. Ledamöterna har tystnadsplikt.
Ordförande: Mimmi Westerlund (KD)

Gemensam nämnd för kunskapsstyrning ska, utifrån ett gemensamt behov hos kommunerna i länet och hos Region Uppsala, särskilt skapa förutsättningar för evidensbaserad/kunskapsbaserad praktik inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård. Med kunskapsstyrning menas processer för styrning och ledning som leder till att bästa tillgängliga kunskap ligger till grund för den verksamhet som bedrivs.

Ordförande: Mirjam Eriksson (C)

I gemensamma nämnden för varuförsörjning samarbetar Region Uppsala med landstingen/regionerna i Dalarna, Sörmland, Västmanland och Örebro för att samordna upphandling och varuförsörjning av förbrukningsvaror. Region Uppsala är värdorganisation.
Ordförande: Behcet Barsom (KD), Region Örebro län

Förvaltningsorganisationen

Regiondirektören är Region Uppsalas högsta chef och är ytterst ansvarig för att verksamheten fungerar och organisationen är ändamålsenlig. Region Uppsalas verksamhet har under 2019 bedrivits i tio förvaltningar. Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping, Folk tandvården och Nära vård och hälsa är förvaltningar där personalen arbetar med hälso- och sjukvård. Övriga förvaltningar är Regionkontoret, Kultur och bildning, Kollektivtrafikförvaltningen, Fastighet och service, Resurscentrum och Varuförsörjningen.

Regionala koncernbolag

Gamla Uppsala Buss-koncernen

Gamla Uppsala Buss-koncernen omfattar, utöver moderbolaget, Gamla Uppsala Buss AB (GUB), de helägda dotterbolagen AB Prebus och Uppsala Läns Trafik AB, där det senare bolaget är vilande. Region Uppsala äger 100 procent i moderbolaget Gamla Uppsala Buss AB.

Upplands lokaltrafik-koncernen

Upplands lokaltrafik AB är sedan 1 januari 2017 vilande. Region Uppsala äger 100 procent i bolaget.

AB Uppsalabuss

AB Uppsalabuss är sedan 1 januari 2012 vilande. Region Uppsala äger 99,99 procent i bolaget.

Bolag i vilka Region Uppsala är delägare

ALMI Företagspartner Uppsala AB

ALMI Uppsala är ett av 16 regionala ALMI-bolag. Region Uppsala äger 49 procent av bolaget och 51 procent ägs av staten. Huvudsakligt uppdrag är låne- och rådgivningsverksamhet. Bolaget styrs via årliga ägaranvisningar och ägardirektiv.

AB Transitio

AB Transitio anskaffar, finansierar och förvaltar spårfordon åt sina ägare. Region Uppsala äger 5 procent. Syftet är främst att optimera ägarnas fordonskostnader samt säkerställa en hög kvalitet och kompetens inom områdena anskaffning, förvaltning och underhåll.

Inera AB

Inera ägs av SKR Företag, regioner och kommuner. Bolaget erbjuder kompetens inom digitalisering och koordinerar och utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare. Region Uppsala äger 0,2 procent.

Stiftelser, gemensamma nämnder och kommunalförbund där Region Uppsala har inflytande som huvudman, medlem eller stiftare

Gemensam nämnd för kost

Gemensam nämnd i vilken Region Uppsala samarbetar med landstingen/regionerna i Västmanland

och Sörmland om patientmat. Patientköket drivs av Region Västmanland.

Ambulansdirigeringsnämnden

Gemensam nämnd med uppgift att dirigera ambulanser. I nämnden samarbetar Region Uppsala med landstingen/regionerna i Västmanland och Sörmland.

Region Uppsala är medlem i följande kommunalförbund/samordningsförbund

- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling – Skandion
- Kommunalförbundet svensk luftambulans
- Kommunalförbundet svenskt ambulansflyg
- Samordningsförbundet, Finsam

Region Uppsala är huvudman för följande stiftelser

- Upplandsstiftelsen
- Stiftelsen Musik i Uppland
- Stiftelsen Upplandsmuseet

Region Uppsala har engagemang och inflytande i flera stiftelser som stiftare eller medlem, samt ansvarar för ett antal donationsstiftelser. Dessa redovisas inte i årsredovisningen.

Privata utförare

För att öka medborgarinflytande och öka valfriheten för länets invånare för de tjänster som regionen erbjuder har Region Uppsala bland annat infört valfrihetssystem. Förutom att öka valmöjligheten vill regionen också stimulera till en ökad effektivitet i den egna verksamheten. Valet av driftsform får inte riskera att minska kvalitet och transparens, därför tar fullmäktige ett program med mål och riktlinjer för de regionala angelägenheter som utförs av privata utförare. Under 2019 har 2018 års program gällt.

Region Uppsala har störst andel upphandlad verksamhet inom områdena primärvård och kollektivtrafik. Inom primärvård avseende verksamhet vårdval LOV och upphandlade avtal LOU är andelen privata utförare 45 procent och de största privata aktörerna är Praktikertjänst och Capio. På kollektivtrafikområdet är cirka 70 procent av trafikverksamheten upphandlad. Den upphandlade trafiken är i sin tur uppdelad mellan Nobina (Regionbusstrafik, 58 procent av den upphandlade trafiken), KR trafik (Regionbusstrafik, 11 procent), Transdev Sverige (Upptåget, 10 procent) samt Sambus (Regionbusstrafik, 4 procent). Övriga 17 procent avser tågtrafik som är upphandlad av Region Uppsalas samarbetspartners Region Stockholm (SL-pendeln som bedrivs av MTR, 15 procent) samt Mälardalstrafik (Mälartåg som bedrivs av SJ, 2 procent).

Väsentliga förändringar/händelser

Under året har Regionstyrelsen utsett tillförordnade både på posten som styrelseordförande och regiondirektör.

Den 28 november hölls en extra bolagstämma i Gamla Uppsala Buss (GUB) som beslutade om en utdelning om 60 miljoner kronor till Region Uppsala.

Regionfullmäktige beslutade under året att föreslå länets kommuner att avtalet mellan kommunerna och Region Uppsala om kunskapsstyrning inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård skulle upphävas och att frågorna

i stället skulle hanteras i den länsgemensamma samverkansstrukturen och samrådet för Hälso- och Sjukvård, Vård och Omsorg (HSVO). Efter likalydande beslut hos samtliga kommuner beslutade senare Regionfullmäktige att utveckla den gemensamma nämnden för kunskapsstyrning från och med 2020.

Regiondirektören har beslutat att Varuförsörjningsförvaltningen ska integreras i Regionkontoret genom att vara en del av inköps- och upphandlingsenheten.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Region Uppsalas resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i regionkoncernen och Region Uppsala. Riskerna presenteras under rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisk

Effekter av Coronaviruset

Under våren 2020 arbetar Region Uppsala mycket intensivt med att försöka lindra effekterna av pågående smittspridning av det nya coronaviruset, som vållar sjukdomen covid-19. Söndagen den 29 mars vårdades 39 människor inom Region Uppsala på sjukhus, varav 8 personer inom intensivvården.

Effekterna av coronaviruset har även haft en negativ påverkan på marknadsvärdet av Region Uppsalas kortfristiga finansiella placeringar. I slutet av mars 2020 hade värdet på Region Uppsalas placeringar minskat med cirka 10 procent, vilket motsvarar en värdenedgång om cirka 200 miljoner kronor.

Värdenedgången redovisas som en orealiserad förlust i regionens resultaträkning, men påverkar inte Region Uppsalas balanskravsresultat.

Befolkningsutveckling

Uppsala län står inför stora utmaningar. Fram till 2030 väntas befolkningen öka till drygt 430 000 invånare. Detta skapar möjligheter som

fler jobb och högre skatteintäkter, men ökar även behovet av vård. Då länet främst förväntas växa i de äldre åldersgrupperna, som traditionellt sett har ett större vårdbehov, skulle antalet vårdtillfällen stiga relativt dramatiskt. Om dagens vårdstruktur och arbetssätt inte förändras så innebär detta bland annat att antalet vårdtillfällen vid länets sjukhus skulle öka relativt dramatiskt. Den demografiska utvecklingen innebär även att andelen invånare i arbetsför ålder minskar, vilket i sin tur innebär att det

” Fram till 2030 väntas befolkningen öka till drygt 430 000 invånare

i framtiden inte blir möjligt att rekrytera medarbetare till vård och omsorg på samma sätt som idag.

Även om folkhälsan i sin helhet har förbättrats under de senaste decennierna har en stor andel av befolkningen en eller flera kroniska sjukdomar. Med en allt äldre befolkning kommer fler att drabbas och leva allt längre med kronisk sjukdom. En hög andel kroniska sjukdomar, följsjukdomar och biverkningar kan förebyggas. Den psykiska ohälsan i form av oro, ångest och sömnproblem har ökat under de senaste 20 åren. Enligt WHO kommer psykisk ohälsa stå för den största sjukdomsöranden i samhället år 2030. En förbättring är möjlig, men kräver ett arbete som bedrivs uthålligt och långsiktigt över hela välfärdsområdet.

Pressen på de offentligt finansierade välfärdssystemen kommer därmed att öka samtidigt som möjligheterna till resursförstärkningar och kompetensförstärkning är begränsade. Som en följd kommer trycket på förmågan att effektivisera att öka. En rörelse mot mer nära vård men också koncentration av viss vård pågår i hela landet. Region Uppsala arbetar med att ställa om till mer nära vård i form av programmet Effektiv och nära vård 2030.

Statsbidrag och utjämningsystem

Under hösten 2019 beslutade riksdagen att ett nytt kostnadsutjämningsystem skulle träda i kraft under 2020. Beslutet kom kort inpå att budget skulle beslutas vilket gör det svårare att planera verksamheten kommande år. Under 2019 har regionerna även fått sena besked gällande specialdestinerade statsbidrag. Flertalet av de riktade bidrag som regionerna fick inför 2019 blev klara först när halva året gått vilket har försvårat planering av insatserna inom Region Uppsala. För att säkerställa att Region Uppsala fångar upp och utreder behov som kan vara aktuella för riktade bidrag har Region Uppsala bildat en övergripande statsbidragsgrupp som ansvarar för att granska överenskommelser och stämma av dem mot identifierade behov. Arbetet är nu integrerat i den ordinarie planeringsprocessen så att Region Uppsala ska få en tydlig bild av kommande års behov. Men då det är långa ledtider mellan budgetbeslut i Region Uppsala och inriktning på de politiska

besluten på nationell nivå finns det risk för förändrade förutsättningar gällande riktade bidrag.

Hållbarhet

Långsiktighet i den ekonomiska planeringen är nödvändig för att Region Uppsala ska kunna ta ansvar för att möta demografiska förändringar och krissituationer i omvärlden, samtidigt som framtida medborgare också ska kunna ha goda livsvillkor. Region Uppsala arbetar utifrån intentionerna i Agenda 2030 i sin långsiktiga ekonomiska planering och verksamhetsplanering utifrån de tre dimensionerna av hållbarhet, ekologisk, social och ekonomisk. I Regionplan och budget 2020 – 2022 är Agenda 2030 en viktig utgångspunkt. Under 2018-2019 skedde en översyn av Region Uppsalas styrmodell och i samband med det kopplades de nya strategiska målen (Region Uppsalas långsiktiga mål) till målen i Agenda 2030.

Agenda 2030 omnämns även i en rad styrande dokument såsom regional utvecklingsstrategi (RUS), miljöprogram, likabehandlingspolicy och kulturplan. Arbetet med att implementera ett hållbart utvecklingsperspektiv i styrning och ledning, verksamhet samt analys och uppföljning kommer att fördjupas och breddas under kommande planperiod och Agenda 2030 och de globala målen är en viktig utgångspunkt i det arbetet.

Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret har Region Uppsala ansvar att leda och driva på det regionala utvecklingsarbetet ihop med länets aktörer. Den strategiska samverkan mellan Region Uppsala och länets åtta kommuner sker inom ramen för den samverkansstruktur som etablerats med ett Regionalt Forum för ledande politiska företrädare och regionala samråd för hälsa, vård och omsorg, kollektivtrafik och regional utveckling samt kultur.

Verksamhetsrisk

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsproblematiken innebär stora utmaningar för Region Uppsala. Effekter kan ses på både tillgänglighet och produktion och på vårdens möjligheter att fungera optimalt. Akademiska sjukhuset har svårigheter att hålla vårdplatser öppna då det råder brist på främst sjuksköterskor. Inom primärvård och tandvård finns brist på kompetenser både avseende läkare, sjuksköterskor samt tandhygienister och tandsköterskor. En stor omsättning bland medarbetarna påverkar möjligheterna att bedriva en hälso- och sjukvård i kontinuitet och beroende av hyrpersonal har effekt på kostnadseffektivitet och arbetsmiljö. Brist på medarbetare är därför en av Region Uppsalas viktigaste utmaningar.

Region Uppsala har målsättningen att föra en aktiv arbetsgivarpolitik och i februari 2019 fick regiondirektören i uppdrag att utifrån en nulägesanalys föreslå förbättringsåtgärder, för att ta ett samlat grepp för att förbättra Region Uppsala som arbetsgivare, på lång och kort sikt inom följande områden:

- Kompetensförsörjning
- Arbetsmiljö
- Organisation
- Löne- och arbetsgivarpolitik

Arbetet med att förstärka Region Uppsalas förmåga som attraktiv och hållbar arbetsgivare har pågått under året och utredningen Region Uppsalas viktigaste resurs visar på många olika insatser som kan bidra till att stärka förutsättningarna för fortsatt kompetensförsörjning. Det är betydelsefullt att lyfta det framgångsrika arbete som sker i verksamheterna, för att skapa attraktivitet och stolthet hos

befintliga och potentiella medarbetare. Utredningen Region Uppsalas viktigaste resurs slutrapporteras i början av 2020.

Tillgänglighet

Region Uppsala har svårigheter att uppfylla vårdgaranti för primärvård likväl som att uppfylla tillgänglighetsmål gällande besök och operation inom specialistvården. För de indikatorer som mäter tillgänglighet inom hälso- och sjukvård når endast en indikator målvärdet, medan de övriga fyra indikatorerna visar att tillgängligheten inte nås.

Inom primärvård pågår det insatser för att förbättra produktionsplanering och kvalitetssäkring av processer för tidböcker, korrekt diagnosregistrering. Även riktat och anpassat stöd till chefer och medarbetare vid vårdcentralerna har erbjudits.

Inom specialistvården finns svårigheter att uppfylla tillgänglighetsmål gällande besök och operation främst på grund av ökad patienttillströmning i kombination med kapacitetsbrist.

Gällande besök genomför Akademiska sjukhuset riktade insatser mot verksamheter med låg tillgänglighet. De arbetar på att förbättra arbetssätten genom att justera patientflöden och optimera resurserna samt att de öppnat fler sjuksköterskemottagningar. Lasarettet i Enköping öppnade en ny avdelning för ortopedisk rehabilitering och platser har utökats på medicinavdelningen.

För att förbättra tillgängligheten för operation så pågår arbete med att utveckla samordningen av operationsverksamheten mellan de olika verksamhetsområdena. Respektive verksamhetsområde stärker upp veckomöten i syfte att optimera operationskapaciteten och därmed löpande kunna åtgärda eventuella brister.

Kostnadsutveckling

Region Uppsala har under flera år haft en nettokostnadsutveckling som överstiger utvecklingen av skatter och statsbidrag. I jämförelse med andra regioner så ligger Region Uppsala i topp gällande hög nettokostnadsutveckling. Ökande fastighetskostnader på grund av stora fastighetsinvesteringar, fler anställda och därmed ökande personalkostnader, ökad användning av inhyrd personal samt höga pensionskostnader är de främsta anledningarna till den höga kostnadsutvecklingen. Region Uppsalas långtidsprognos visar på ett underskott på 1 200 miljoner kronor år 2027 om nuvarande kostnadsutveckling fortsätter och inga åtgärder vidtas.

Ett omfattande arbete startade 2017 med projekt Ekonomi 2020 vilket syftade till att minska kostnader och öka intäkter utifrån idéer till verksamhetsutveckling. Detta arbete har fortsatt och fördjupats och Regionplan och budget har de senaste åren innehållit både generella och riktade effektiviseringskrav mot verksamheten.

Under 2019 har rapporten ”Plan för långsiktig hållbar ekonomi” tagits fram. Rapporten beskriver den ekonomiska utvecklingen de senaste åren samt presenterar ett antal områden där det finns möjlighet till effektivisering och därmed lägre kostnader. Rapporten avslutas med att visa ett antal scenarier som genom en kombination av olika åtgärder kan hejda kostnadsutvecklingen. Rapporten har behandlats av Regionstyrelsen under hösten 2019 och regiondirektören fick uppdraget att ta fram en

fördjupad analys och en handlingsplan för en långsiktigt hållbar ekonomi. Handlingsplanen utgör ett underlag inför kommande arbete med Regionplan och budget. I arbetet med Regionplan och budget 2021–2023 intensifieras och fördjupas därmed arbetet med besparingsåtgärder ytterligare.

Minskad produktivitet

Trots att kostnaderna ökat de senaste åren så har det inte inneburit en ökad produktion. Om utvecklingen av vårdtillfällen och läkarbesök ställs mot insatta resurser i form av antal årsarbetande läkare och övrig personal i den somatiska vården får man en tydlig indikation på att produktiviteten minskat successivt sedan 2012. Detta gäller nationellt såväl som inom Region Uppsala. I Region Uppsala har produktiviteten framförallt minskat inom slutenvården men inom vårdcentral-

uppdraget är produktionen ganska konstant de senaste åren men med stora kostnadsökningar.

Region Uppsala arbetar, bland annat i programmet effektiv och nära vård, för att ställa om hälso- och sjukvården genom att utveckla och stärka den nära vården. Genom detta finns möjligheter att öka effektiviteten så att patienterna i lägre grad behöver nyttja den slutna somatiska vården.

Även inom den somatiska vården behöver produktiviteten öka för att klara de ökade behoven.

Akademiska sjukhuset arbetar genom sin nya styrmodell på att göra en tydligare koppling mellan produktion och resurser för att kunna följa produktiviteten på ett bättre sätt och därmed kunna genomföra adekvata handlingsplaner.

” Rapporten avslutas med att visa ett antal scenarier som genom en kombination av olika åtgärder kan hejda kostnadsutvecklingen

Saneringskostnader

Under 2020 kommer den nya statsbussdepån att stå klar i Fyrislund varvid Gamla Uppsala Buss flyttar sin verksamhet till den nya depån. Marken vid befintlig depå kommer troligtvis att behöva saneras när verksamheten flyttar ut. Region Uppsala förvärvade aktier i AB Uppsalabuss av Uppsala kommun 2012. AB Uppsalabuss utfärdade en garanti, i samband med en intern affär mellan Uppsala kommun och dess bolag 2009, innebärande att bolaget kan ta på sig saneringskostnaderna av bussdepån vid Kungsgatan i Uppsala. Detta garantiåtagande som nu ligger på Region Uppsalas helägda bolag, kan innebära kostnader för sanering för Region Uppsala. Diskussion pågår med Uppsala kommun för att fastställa om garantin som AB Uppsalabuss har utfärdat kommer att fullföljas, innebärande att Region Uppsala ska stå för framtida saneringskostnader för aktuella fastigheter.

Nybyggnation av stadsbussdepån i Fyrislund

Region Uppsala uppför en ny stadsbussdepån i Fyrislund. Projektet har haft problem som lett till

förseningar och även ekonomiska konsekvenser. Med anledning av de extra utgifter som belastat projektet har en värdering gjorts av den upparbetade investeringsutgiften. Detta har medfört att 23 miljoner kronor av projektutgiften har kostnadsförts och belastar därmed Region Uppsalas resultat 2019. Investeringsprojektet beräknas färdigställas under 2020 och en värdering görs löpande i projektet för att säkerställa att upparbetade investeringsmedlen är aktiverbara.

Finansiella risker och riskhantering

Den av Regionfullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller regler för hur finansverksamheten inom Region Uppsala ska bedrivas. I policyn definieras även vilka finansiella risker Region Uppsala är exponerad mot och hur dessa ska hanteras. Reglerna för hur Region Uppsala får placera sina likvida medel inom pensionsmedelsförvaltningen, anges i den av Regionfullmäktige beslutade placeringspolicyn. Eventuella finansiella transaktioner hos koncernföretagen, genomförs tillsammans med Region Uppsalas finanschef.

En översyn pågår för närvarande av Region Uppsalas finanspolicy och placeringspolicy. Detta då regionens finansiella förutsättningar har förändrats väsentligt under året, bland annat genom upptagande av flera nya lån.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att räntekostnaden för existerande och framtida finansiering påverkas negativt av förändrat ränteläge.

Per den 31 december 2019 uppgick regionkoncernens räntebärande skulder till 1 647 miljoner kronor. De räntebärande finansiella tillgångarna, som inte utgör pensionsmedelsplaceringar, uppgick per samma datum till 601 miljoner kronor. Regionkoncernens räntebärande nettoskuld (exklusive pensionsmedelsplaceringar) uppgick alltså till 1 046 miljoner kronor vid årsskiftet. Nettoskuldens ökning med 366 miljoner kronor, jämfört med föregående år, beror framförallt på de genomförda investeringarna i Akademiska sjukhuset samt investeringarna i den nya statsbussdepån.

Per den 31 december 2019 uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden för regionkoncernens upplåning till 2,4 år och den genomsnittliga räntan till 1,12 procent. Merparten av lånen inom regionkoncernen är upptagna hos Kommuninvest och löper till fast ränta. Lånens förfalldatum har spridits i tid för att sprida risken.

Finansierings- och refinansieringsrisk

Med finansieringsrisk, ibland kallat refinansieringsrisk, avses risken att inte erhålla ny finansiering, att en befintlig finansiering ej kan ersättas med en ny eller att finansiering sker till en ovanligt hög kostnad.

Regionkoncernen har begränsat sin finansierings- och refinansieringsrisk främst genom att lånens förfall har spridits över tid. Regionkoncernen är dessutom medlem i Kommuninvest, sedan flera år tillbaka och har därmed möjlighet till att uppta lån genom Kommuninvest i Sverige AB. Utöver detta har regionkoncernen en beviljad checkkredit om 1 000 miljoner kronor. Uppbyggnaden av Region Uppsalas skuldförvaltning har, under året, rapporterats

löpande till Regionstyrelsens arbetsutskott.

Kredit- och likviditetsrisk

Kreditrisk definieras som risken för att Region Uppsala inte får tillbaka placerat belopp och upplupen ränta av låntagaren.

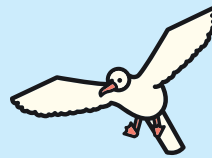
Region Uppsala placerar likviditet i enlighet med Region Uppsalas placeringspolicy. Kapitalförvaltningens utveckling rapporteras löpande till Regionstyrelsens arbetsutskott. Regionkoncernen har ingen utlåning.

Pensionsförpliktelser

Regionkoncernen har omfattande pensionsförpliktelser uppgående till 11 680 miljoner kronor per den 31 december 2019. Merparten av åtagandet, 11 599 miljoner kronor ligger hos Region Uppsala.

Merparten av Region Uppsalas pensioner redovisas enligt en så kallad blandmodell. Den innebär att pensionsförpliktelser (arbetsgivarens åtaganden att betala pensionsersättning till en anställd) som intjänats från och med 1998 redovisas som pensions-skuld i balansräkningen och pensionsförpliktelser intjänade före 1998 som ansvarsförbindelse. Totalt uppgår dessa pensionsförpliktelser, inklusive särskild löneskatt, till 11 573 miljoner kronor, per den 31 december 2019. Vid en jämförelse med 2018 så har pensionsåtagandet ökat med 4,9 procent. Av det totala pensionsåtagandet finns 57,5 procent upptaget i balansräkningen.

För att möta kommande pensionsbetalningar har Region Uppsala avsatt medel i en pensionsmedelsportfölj. Portföljen värderas, post för post, till verkligt värde. Portföljens marknadsvärde uppgick till 2 318 miljoner kronor per den 31 december 2019. Förvaltningen av pensionsmedelsportföljen har skett i enlighet med Region Uppsalas placeringspolicy.

Åtagandet för den pensionsskuld som intjänats genom anställning hos Regionförbundet Uppsala län, tryggas genom tillgångar i pensionsstiftelse. Per den 31 december 2019 uppgår denna skuld till

25,8 miljoner kronor. Värdet på förmögenheten i pensionsstiftelsen var per 31 december 2019 37,5 miljoner kronor.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Region Uppsala koncernen	
	201912	201812	201912	201812
Pensionsförpliktelse				
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a) Avsättningar för pensioner, inklusive särskild löneskatt	6 651	5 991	6 651	5 991
b) Ansvarförbindelse (inom linjen), inklusive särskild löneskatt	4 922	5 010	4 922	5 010
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0	81	83
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	26	27	26	27
<i>Summa pensionsförpliktelse (inklusive försäkring och stiftelse)</i>	11 599	11 028	11 680	11 111
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	2 318	2 022	2 318	2 022
Totalt kapital, pensionsstiftelse	38	34	38	34
Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0	97	94
varav överskottsmedel	0	0	0	0
<i>Summa förvaltade pensionsmedel</i>	2 356	2 056	2 453	2 150
Finansiering				
Återlånade medel*	9 255	8 979	9 362	9 089
Konsolideringsgrad**	20,0%	18,4%	19,8%	18,2%
Avkastning för året, vägt värde – egna förvaltade pensionsmedel				
	14,6%	-1,2%	14,6%	-1,2%
Portföljsammansättning, verkligt värde - egna förvaltade pensionsmedel				
Korträntefonder	8%	11%	8%	11%
Obligationsfonder	42%	54%	42%	54%
Hedgefonder	2%	2%	2%	2%
Aktiefonder	48%	33%	48%	33%
Kassa inklusive valutasäkring	0%	0%	0%	0%

Tabell 3: Upplysningar om pensionsförpliktelser och pensionsmedel

* Återlånade medel är skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och marknadsvärdet på de förvaltade pensionsmedlen.

** Konsolideringsgraden är förvaltade pensionsmedel som andel av pensionsförpliktelserna. I placeringarna inkluderas pensionsplacering på bank.

Pensionsförpliktelserna som har tryggats i pensionsförsäkring avser de pensionsåtagande som intjänats före år 2000 hos Gamla Uppsala Buss AB och AB Prebus. Per den 31 december 2019 uppgår pensionsförpliktelserna till 81 miljoner kronor. Totalt pensionsförsäkringskapital uppgår till 97 miljoner kronor. Sedan år 2000 är pensionerna i bolagen avgiftsbestämda för samtlig personal.

Händelser av väsentlig betydelse

Omstrukturering av verksamheten

Region Uppsala beslutade om målbild och strategier för Effektiv och nära vård i juni 2018. Ytterst handlar omställningen om att nå de långsiktiga målen om god hälsa och välbefinnande samt minskad

ojämlikhet som slagits fast inom Agenda 2030. Målbilden inom Effektiv och nära vård 2030 handlar om att hälsosystemet är:

- Effektivt – att min vård hålls samman med stöd av rätt kompetenser
- Nära – att vård finns nära mig på nya sätt
- Samskapande – att jag är en aktiv och självklar partner i min egen vård
- Hälsöfrämjande och förebyggande – att jag får stöd i att främja min hälsa.

Arbetet tar sin utgångspunkt i strategin för närvårdssamverkan som beslutats av Region Uppsala och länets kommuner. Strategin handlar i korthet om att samverkan mellan Region Uppsala och länets kommuner inom hälsa, stöd, vård och omsorg ska bidra till helhetssyn, långsiktighet och styrning av verksamheter utifrån individens behov samt bidra till att gemensamma resurser används på bästa sätt. Förutom strategin för närvårdssamverkan finns ytterligare strategier för att nå målbilden och flera av dem kan med fördel genomföras i samverkan med andra aktörer. Några av dessa strategier handlar om att förnya vårdstrukturen, om kvalitetsdriven verksamhetsutveckling, forskning och innovation för en god och nära vård, digitalisering samt om att utveckla kompetenser och arbetssätt. För att Region Uppsala och länets kommuner ska kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs en omställning i hela vårdkedjan. Omställningen är nödvändig om vi ska kunna leverera välfärdstjänster av hög kvalitet även i framtiden.

Inom ramen för programmet Effektiv och nära vård i Region Uppsala pågår ett intensivt arbete. Under året har flera projekt handlat om utvecklingen av vårdcentrum i länet. I arbetet har även ingått att ge förslag på hur Region Uppsala kan bidra mer till det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i länet. Arbetet har genomförts i nära samverkan med kommunerna och andra aktörer. Arbetet inom ramen för förbättrad psykisk hälsa bland barn och unga har genomförts integrerat i omställningsarbetet. Ett inriktningsbeslut rörande målbilden och utvecklingen av vårdcentrum har fattats eller är på väg att fattas inom länets kommuner och Region Uppsala.

I vissa delar kommer framtaget underlag kunna utgöra ekonomiskt planeringsunderlag inför 2021.

Ett annat projekt som bedrivits under året handlar om att utveckla och renodla den kirurgiska verksamheten vid Lasarettet i Enköping. Beslut fattades om det första steget under hösten 2019. Förändringen kommer att genomföras under första tertialet 2020. Under 2020 kommer utredning att fortsätta rörande en mer långsiktig utveckling av verksamheten.

Region Uppsala har även genomfört en pilotstudie rörande system för digital ingång och triagering kopplat till 1177. Ett annat projekt som också kommer att bidra till omställningen är KBT via nätet.

Det har varit ett stort engagemang bland chefer och medarbetare under året. I slutet av 2019 beslutades om att tilldela 10 miljoner kronor för omställningsarbetet under 2020. Under nästa år kommer arbetet bedrivas med fokus på fortsatt vårdcentrumutveckling, men också utformningen av uppdrag för hälso-centraler och närmottagningar.

Väsentliga avtal

I början av hösten 2019 bytte Varuförsörjningen leverantör av den distributionstjänst som under flera år utförts av Mediq. Bytet genomfördes som en följd av den upphandling av tjänsten som gjordes under våren 2018. Varuförsörjningen planerade och genomförde tillsammans med de ingående regionerna och den nya distributören en detaljerad etablering av så väl e-handel, beställningsrutiner, informationsträffar som lageruppbyggnad.

Vid uppstart av den nya tjänsteleverantörens åtagande blev det förhinder i utleveranserna.

Utleveransen till samtliga fem regioner uppgick inte till förväntad omfattning. Då leveranser från den nya distributören inte hade den mängd varor som beställts från regionerna uppstod ganska snart brist-situationer på många håll i främst vårdverksamheterna. För Region Uppsalas del innebar dessa brister att planerad verksamhet inte kunde genomföras i den omfattning som tänkt. Regionen påbörjade dock mycket tidigt att genomföra kompletterande

beställningar av förbrukningsvaror direkt ifrån produktleverantörerna för att på så sätt minska effekterna av de bristande leveranserna från vår upphandlade distributör. De bristande leveranserna kvarstod under en lång tid och är ännu inte helt avhjälpna. Även om leveranserna ännu inte är helt i enlighet med avtalet så åtminstone på en sådan nivå att regionens verksamheter kan genomföra såväl planerad som akut verksamhet utan störningar beroende på materialbristen.

Väsentliga tvister

Mellan Varuförsörjningsnämnden och Apotekstjänst AB pågår tvist angående ersättning/skadestånd med anledning av uteblivna och/eller försenade leveranser av sjukvårdsmateriel. Tvisten är inte anhängiggjord vid domstol eller skiljenämnd utan parterna för förhandlingar med varandra utifrån olika uppfattningar om tillämpning och tolkning av gällande avtal. Varuförsörjningsnämnden har i oktober 2019 reklamerat Apotekstjänsts tjänster med anledning av att varutransporter uteblivit och/eller blivit försenade i sådan grad att operationer behövs ställas in. Situationen har varit så allvarlig att organisationen gått in i stabsläge under en period.

Varuförsörjningsnämnden har till Apotekstjänst meddelat att man har för avsikt att begära såväl vite i enlighet med gällande avtal som skadestånd på grund av uteblivna/försenade leveranser. Kravet är ännu inte beloppsbestämt men rör mycket stora värden. Apotekstjänst har på sin sida framställt krav gentemot Varuförsörjningsnämnden och gjort gällande att nämnden inte fullgjort sina åtaganden enligt gällande avtal vilket lett till att Apotekstjänst inte kunnat distribuera sjukvårdsmateriel på sätt som avtalats. Kravet är ännu inte beloppsbestämt men rör mycket stora värden. Tvisten är i dagsläget svår att överblicka både vad gäller omfattning och utgång.

Stora investeringar

Region Uppsala har de senaste åren gjort stora investeringar i byggprojekt. Genomförda investeringar ska både täcka verksamhetens behov av nya uppgraderade lokaler anpassade efter modern hälso- och sjukvård samt bibehålla fastigheterna i ett gott och ändamålsenligt skick.

I slutet av 2018 färdigställdes den nybyggda vård- och behandlingsbyggnaden benämnd Ingång 100/101. Byggnaden ska erbjuda högspecialiserad vård inom bland annat onkologi, strålbehandling och kirurgi. Under 2019 har verksamheten tagit delar av byggnaden i bruk, men problem med vattenkvaliteten i huset har gjort att resterande verksamheter med vårdavdelningar fått avvakta inflyttning. Under senhösten har proverna visat på normala värden och Akademiska sjukhuset planerar nu att hela byggnaden ska vara inflyttad i mitten av mars 2020.

Ett annat stort pågående investeringsprojekt är nybyggnation av stadsbussdepå i Fyrislund med en planerad investeringsvolym på 850 miljoner kronor. Projektet var ursprungligen planerat att färdigställas under 2019, men projektet har haft problem som lett till förseningar och även ekonomiska konsekvenser.

Regional utvecklingsstrategi

Under 2019 har en revideringsprocess av den regionala utvecklingsstrategin (RUS) pågått. Inom ramen för revideringen har en omvärlds- och nulägesanalys tagits fram. Vidare har en aktualitetsprövning av

nuvarande RUS genomförts, inklusive en GAP-analys kopplat till Agenda 2030, där dialog har skett kring utmaningar och önskad utveckling av RUS. En inriktning inför den fortsatta konkretiseringen och framtagande av nya RUS är att denna också ska kunna fungera som länets Agenda 2030-strategi. Därmed ska hållbarhet i ännu högre grad prägla den regionala utvecklingen. Under 2019 påbörjades även arbetet med att ta fram en modell för integrering av jämlikhet- och barnperspektiv i politiska beslut. Allt detta bidrar till att stärka länets hållbara utveckling. Den regionala utvecklingsstrategin för perioden 2021–2024 beräknas antas av Regionfullmäktige i slutet av 2020.

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

I Region Uppsala är den regionala koncernen den övergripande styrenheten. Med den regionala koncernen avses Regionfullmäktige, Regionstyrelsen samt nämnder och övriga bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den regionala koncernen är strukturerad.

Regionfullmäktige med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Fullmäktiges roll i styrningen är att fastställa regionövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den regionala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer fullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den regionala koncernen.

Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Styrelsen svarar

således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för regionens nämnder, bolag samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Regionstyrelsen rapporterar till Regionfullmäktige.

Styrelser och nämnder ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att Regionfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. Styrningen och uppföljningen utgår från mål med verksamheterna i koncernen. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheterna och det är styrelserna och nämnderna som har ansvar för att verksamheterna uppnår målen inom de ekonomiska ramarna.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Centrala styrdokument

Inom Region Uppsala används olika styrdokument. Styrdokumenten syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet.

Regionfullmäktige antar årligen det politiska styrdokumentet, Regionplan och budget, vilket (styrdokumentet) innehåller vision, strategiska utvecklingsområden, strategiska mål, uppdrag och indikatorer och talar om inriktningen för Region Uppsala, dels för det närmaste budgetåret, dels för den kommande treårsperioden. Regionplan och budget är i kombination med fastställda program, policydokument och andra övergripande styrdokument utgångspunkten för det uppdrag som Region Uppsalas styrelser/nämnder har att hantera.

Arbetet med Regionplan och budget börjar med att anvisningar, tidplan och budgetdirektiv för arbetet med planen skickas ut i december månad. I mars hålls årets första planerings- och uppföljningsdialoger där förutsättningarna för kommande år diskuteras. Under våren pågår arbetet med att skriva texter och ta fram uppdrag och med att se över

de indikatorer som är kopplade till de strategiska målen. I april sker en dialog kring Regionplan och budget med alla regionråd. Regionplan och budget beslutas av Regionfullmäktige i juni och under hösten har planen kompletterats med eventuell förändrade förutsättningar vad gäller ekonomi, nya beslut samt med styrmodellens indikatorer. Beslutet innebär också att ekonomiska anslagsramar fördelas per styrelse och nämnd så att de kan fullgöra sina uppgifter och uppdrag. En preliminär ram ska meddelas till respektive förvaltning så snart som möjligt dock senast i augusti. Beslut om ramarna tas i september-oktober.

Som en del i Regionplan och budget beslutas en fastighetsinvesteringsplan. Planen är 10-årig men med fokus på de närmsta tre åren. Respektive styrelse och nämnd beslutar om vilka prioriterade investeringsobjekt som bör ingå i planen. Regionstyrelsen gör den slutgiltiga prioriteringen av investeringsplanen och planen ingår i det beslut som Regionfullmäktige fattar i juni.

För kommande planperiod 2021–2023 kommer processen med Regionplan och budget att förändras i syfte att få en mer effektiv process. Regionfullmäktiges beslut i juni kommer att vara det slutgiltiga budgetbeslutet. Det innebär att höstens budgetprocess tas bort och därför kommer inga justeringar att göras under hösten inför det kommande året. I och med den förändrade processen kommer mer fokus kunna läggas på uppföljning, analys och åtgärder under hösten.

Ett annat viktigt styrdokument är den regionala utvecklingsstrategin RUS som antas av Regionfullmäktige vart fjärde år. Den regionala utvecklingsstrategin är en långsiktig strategi som handlar om hur organisationen Region Uppsala vill möta framtidens utmaningar och utveckla det geografiska området Uppsala län tillsammans med andra aktörer. Den regionala utvecklingsstrategin ingår i en struktur av styr- och policydokument i flera nivåer, från de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030, genom EU och nationellt, till kommunerna på lokal nivå.

Uppföljning

Styrelser, nämnder och bolag ska löpande följa upp och utvärdera sina respektive verksamheter avseende verksamhet, medarbetare och ekonomi. Återrapportering sker månadsvis samt till Regionstyrelsen vid delårs- och helårsbokslutet för att tillgodose Regionstyrelsens uppsiktsplikt. Uppföljningen är en integrerad ekonomi- och verksamhetsuppföljning för att beslutsfattarna på olika nivåer ska få återkoppling inte bara utifrån ekonomi, utan även för måluppfyllelsen av de strategiska målen, det vill säga uppföljningen av indikatorer och resultat av de uppdrag som getts utifrån det övergripande styrdokumentet.

Intern kontroll

Regionstyrelsen har ett övergripande ansvar för att se till att Region Uppsala har en god intern kontroll (fullmäktigebeslut 2008) och Region Uppsalas nämnder och styrelser har, var och en på sitt område, ansvar att se till att den interna kontrollen är tillräcklig (KL kap 6:6). Genom regionstyrelsebeslut 2013, omfattas även Region Uppsalas bolag av reglerna för intern kontroll.

Intern kontroll är en del av Region Uppsalas styrning av verksamheten. Det är en process som involverar såväl den politiska som den professionella ledningen samt övrig personal. Kraven på god intern kontroll gäller alla verksamheter och alla delar i en verksamhet.

Åtterrapporering från nämnder, styrelser och bolag

Region Uppsalas process för intern kontroll utgår från de strategiska mål som fastställs av Regionfullmäktige genom Regionplan och budget. Internkontrollplanerna inkluderar risker inom både huvudverksamheterna, de stödjande verksamheterna samt centralt identifierade risker. De förtroendevaldas delaktighet i arbetet med riskanalys och planerna för intern kontroll har ökat. En översyn av internkontrollprocessen kommer dock att genomföras under 2020 för att säkerställa att de förtroendevaldas delaktighet ökar ytterligare.

Överlag bedöms den interna kontrollen inom Region Uppsala fungera väl. Brister upptäcks och åtgärder

har hanterats löpande under året. I vissa fall kommer arbetet med åtgärderna även att fortlöpa under början av 2020. Under 2020 kommer Region Uppsala även att sträva efter att, i större utsträckning, integrera arbetet med intern kontroll i övriga planerings-, styrnings- och uppföljningsprocesser.

Region Uppsala bedöms ha en tillfredsställande intern kontroll.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En region ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som

bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska prägla hela regionkoncernen. Fullmäktige beslutar om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning och nedan följer en avstämning och utvärdering av dessa. Därefter följer en analys av regionkoncernens ekonomiska ställning.

I Regionplan och budget för 2019–2021 har fullmäktige fastställt strategiska och finansiella mål för 2019. Utgångspunkten är kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning, både ur ett verksamhets- och ett finansiellt perspektiv.

För att ge indikation på måluppfyllelsen används följande symboler:

Bedömningen är att Region Uppsala närmar sig det strategiska målet.

Bedömningen är att Region Uppsala delvis närmar sig det strategiska målet.

Bedömningen är att Region Uppsala inte närmar sig det strategiska målet.

Bedömning av det strategiska målet går inte att göra.

Finansiella mål

För att säkra långsiktig god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv har fullmäktige beslutat

om fyra finansiella mål för Region Uppsala. Nedan följer en sammanfattande analys av måluppfyllelsen för dessa.

FINANSIELLA MÅL

MÅLUPPFYLLELSE

Årets resultat ska uppgå till minst 1,0 procent av skatter och generella statsbidrag.

För att detta mål ska uppnås måste resultatet uppgå till minst plus 114 miljoner kronor. Balanskravsresultatet uppgår till minus 80 miljoner kronor. Målet uppnås inte.

Högre kostnader för personal, köpt vård och läkemedel samt lägre intäkter. Resurs- och kapacitetsproblem inom hälso- och sjukvården påverkar ekonomi på ett påtagligt sätt.

Nettokostnaderna ska inte öka snabbare än utvecklingen av skatter och generella statsbidrag.

Nettokostnadsutvecklingen är 5,7 procent och utvecklingen av skatter och generella statsbidrag uppgår till 5,1 procent. Målet uppnås inte.

Kraftig kostnadsutveckling inom personalkostnader med fler anställda, högre pensionskostnader samt en hög andel inhyrd personal tillsammans med en stor ökning av köpt vård och höga läkemedelskostnader. Genomförda effektiviseringsåtgärder har inte fått full effekt under året.

Det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser ska förbättras jämfört med föregående år.

Det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelsen uppgår till minus 390 miljoner kronor baserat på balanskravsresultat. Motsvarande värde föregående år är minus 506 miljoner kronor. Målet uppnås 2019.

Trots att balanskravsresultatet är negativt, minus 80 miljoner kronor förbättras nyckeltalet då pensionsförpliktelserna inom ansvarsförbindelserna har minskat. Tillkommande pensionsåtagande är framförallt premiebestämda.

Självfinansieringsnivån för nya investeringar ska uppgå till minst 80 procent. Självfinansieringsgraden för investeringar uppgår till 97 procent för 2019. Målet uppnås 2019.

Lägre investeringsnivåer än planerat beroende på förskjutningar i tid innebär att Region Uppsala klarat av att själv finansiera en högre andel av investeringarna än planerat.

Bedömning måluppfyllelse strategiska mål

För att säkra långsiktig god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska det vara god måluppfyllelse enligt Region Uppsalas styrmodell. För indikatorerna finns bedömningskriterier framtagna som anger när respektive indikatorns målvärde anses vara uppnått. Andelen indikatorer inom varje strategiskt mål ska till största delen ha indikatorer som uppnår målvärdena, det vill säga bedömas som

gröna, för att god måluppfyllelse för året ska anses vara uppnådd. Om detta inte uppfylls anses måluppfyllelsen vara delvis uppnådd eller inte uppnådd.

Nedan följer en sammanfattande analys av måluppfyllelsen för de strategiska målen. I avsnittet "Redovisning av strategiska mål" finns en utförlig genomgång av de strategiska målen måluppfyllelsen för indikatorerna samt hur uppdragen genomförts.

EN REGION FÖR ALLA

STRATEGISKT MÅL

MÅLUPPFYLLELSE

Bedriver verksamhet som utmärks av hög kvalitet.

Arbete pågår för att förbättra vårdprocesserna och därmed värdena inom primärvården. För sjukhusvården är det Akademiska som avviker på grund av vårdplatsbrist och hög omsättning på personal. En ny öppenvårdsenhet för hjärtsvikt förväntas leda till en förbättring. Wiks slott har påbörjat ett utvecklingsarbete för att uppnå högre gästnöjdhet. Värdena för kollektivtrafiken varierar beroende på tid och trafikslag och här pågår ett samarbete med andra aktörer för att förbättra punktligheten.

Har en hälso- och sjukvård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus.

De mätningar som genomförts under året visar på en tydlig förbättring. Primärvårdens personal har fått högt betyg för respekt och bemötande.

Skapar förutsättningar för en god och jämlik hälsa utifrån befolkningens behov.

Målvärdet för 19-åringar karies har inte uppnåtts. Folk tandvården arbetar med olika insatser för att nå de i socioekonomiskt utsatta områden med eftersatta vårdbehov. Målvärdet med fyra gemensamma hälsofrämjande projekt med kommunerna har inte uppnåtts. Dock är det tre projekt som pågår, med bland annat Upplands Idrottsförbund, Kultur och bildning och Enköpings kommun. Andel av befolkningen som uppfattar att vården ges på lika villkor är högre än förra året.

Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av god tillgänglighet.

Lagen om förstärkt vårdgaranti innebär förändrade arbetssätt, kvalitetssäkring av utdata och i kombination med minskad produktion är målvärdet ej uppnått inom primärvården. För Akademiska sjukhuset är det en kombination av kapacitetsbrist, ökad patienttillströmning och krav på bromsad kostnadsutveckling som medför bristande tillgänglighet.

Bedriver hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet.

Under 2019 har följsamhetsmätningar införts inom primärvården för att följa hygien- och klädregler som är ett stöd i att förbättra följsamheten till regler. Satsningen inom trycksårsområdet har förstärkt det systematiska preventiva arbetet. Ansträngda vårdplatssituationer påverkar flödet från akutmottagningen negativt och målvärdet har inte kunnat nås på Akademiska sjukhuset.

Ger effektiv och nära vård.

Ett fortsatt arbete med och utveckling av utskrivningsprocessen och vårdsamverkan är en förutsättning för fortsatt måluppfyllelse. Oplanerade återinskrivningar når inte målvärdet och kräver en bättre samverkan mellan huvudmännen samt en sammanhållen vårdkedja. En gemensam analysgrupp inom ramen för närvårdssamverkan bidrar till att trender rapporteras till tjänstemannaledningen.

Synliggör och stärker psykiatri och arbetet med psykisk hälsa.

Förbättringar kan noteras i tillgänglighet till första besök inom psykiatri men inte tillräckligt för att nå målvärdet. Återinskrivningarna inom psykiatrisk vård förklaras bland annat av patientgruppen missbrukare som lämnar för att sedan återkomma. Samt att ett utåtagerande beteende får andra patienter att lämna avdelningen.

Utvecklar kultur- och kunskapsregionen genom ett konst- och kulturliv som präglas av mod, bildning och delaktighet.

Antal kulturprogram i vården ligger på en hög nivå. Antalet resande med Kulturbussar har inte kunnat mätas på helåret på grund av ett nytt bokningssystem.

Har en aktiv arbetsgivarpolitik och ett tydligt och lyhört chefskap som skapar förutsättningar för nytänkande och säkerställer en långsiktig god kompetensförsörjning samt en god arbetsmiljö.

Trots att index inte ökat får detta resultat ses som positivt, eftersom undersökningen genomfördes i samband med materialkrisen. Region Uppsala har vänt trenden med inhyrd personal, vilket får ses som positivt, men inte uppnått målvärdet för helheten.

EN NYSKAPANDE REGION**STRATEGISKT MÅL****MÅLUPPFYLLELSE**

Levererar vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, länets kommuner, Uppsalas två universitet och näringslivet.

Samtliga tre målvärden för Akademiska sjukhuset uppnås. Däremot har inte Lasarettet i Enköping lyckats med att förbättra integrationen av AT-läkare i lasarettets verksamhetsområden vilket lasarettet gör en omstart för.

Är ledande inom digitalisering och e-hälsa.

Såväl antalet inlogningar som antalet inkomna ärenden till 1177 har ökat. Både kännedomen om tjänsten samt användningen av e-tjänster hos både personal och invånare har ökat.

Är ledande inom kunskapsstyrd vård.

Orsakerna till att målvärdena för undvikbar sluten vård vid hjärtsvikt, astma och KOL är brist på kontaktsjuksköterskor samt hög personalomsättning.

Skapar förutsättningar för en hållbar och miljödriven samhälls- och näringslivsutveckling.

Genom Region Uppsalas regionala utvecklingsansvar som ges till ett antal näringslivsfrämjande aktörer styr, utvecklar och samordnar Region Uppsalas viktiga delar av företags- och innovationsstödsystemet som är avgörande för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin med fokus på nyskapande region.

Fördubblar antalet resor till år 2020 och kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet till 2030 jämfört med 2006.

Kollektivtrafiken fortsätter att ta marknadsandelar från bilen, vilket ökar det hållbara resandet i länet. Resandökningen fortsätter att vara högre än tillväxttakten för länets befolkning.

Har en kollektivtrafik som är ett naturligt val för resor till och från arbete, studier och fritidsaktiviteter.

Kollektivtrafikens anseende har ökat, även bland dem som inte utnyttjar den. Däremot minskar tryggheten och här krävs ett fortsatt samarbete mellan kommun, polis och andra aktörer.

Har en biologisk rik natur som är en tillgänglig arena och mötesplats för fysisk aktivitet och social gemenskap.

Alla målvärden utom ett är uppnådda och det är kilometer av leder och naturstig. Även om antal kilometer inte ökat har ett förarbete gjorts för att skriva avtal med ytterligare markägare.

Bidrar till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling.

Andelen ekologiska livsmedel har ökat liksom andelen fossilfritt bränsle och den totala mängden avfall har minskat. Minskningen av energikonsumtionen beror på driftoptimering där flera resurser kommit till samt gynnsamt utslag från energiinvesteringar.

Utvecklar infrastruktur som skapar förutsättningar för ett klimat-neutralt, trafiksäkert och tillgängligt transportssystem som leder till ökat bostadsbyggande och bättre folkhälsa i länets samtliga kommuner.

Trafik och samhälle har inte möjlighet att mäta utfallet för indikatorn då rapporten för 2019 presenteras den 2 mars 2020. Trafikverket och Region Uppsala kan notera att de planerade infrastrukturprojekten har förskjutits i tid eftersom upphandlingen har tagit längre tid och det har blivit stora fördröjningar i projekten.

n/a

För 2019 uppnås målvärdena för 61 procent av de strategiska målen. Motsvarande siffra samma period förra året var 56 procent.

För 17 procent av de strategiska målen har målvärdena inte uppnåtts under 2019. Förra året uppgick motsvarande siffra till 17 procent. Andelen mål där målvärdena delvis uppnåtts är 17 procent och för 2018 var denna siffra 22 procent. Andelen mål där en bedömning inte kunnat göras är 5 procent, vilket är på samma nivå som föregående år. Då helt eller delvis uppnådda mål för 2019 slås samman blir den totala andelen 78 procent vilket även var andelen förra året. Skillnaden är att i år är fler mål uppnådda.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Den sammantagna bedömningen är att Region Uppsala inte når en god ekonomisk hushållning i förhållande till Regionfullmäktiges mål. Huvudsakligen grundas bedömningen på följande utfall:

Endast två av fyra finansiella mål nås. För låg resultatnivå samt för kraftig kostnadsutveckling, framförallt inom hälso- och sjukvårdsverksamheten. Ett intensivt arbete pågår i Region Uppsala med att genomlysas verksamheten med fokus på kostnadseffektivitet. I Regionplan och budget för 2020 finns ett antal inarbetade besparings- och

effektiviseringsåtgärder som ska verkställas under året. Även för kommande planperiod pågår arbetet med att arbeta in kostnadsdämpande åtgärder.

Måluppfyllelsen vad gäller styrmodellen och de 18 strategiska målen uppvisar en förbättring jämfört med förra året, dock är måluppfyllelsen för de finansiella målen inte tillfredsställande och sammantaget har den totala måluppfyllelsen inte varit tillräckligt hög för att Region Uppsala ska anses ha en god ekonomisk hushållning.

Bedömning av uppdrag

Kopplade till de strategiska målen finns 65 uppdrag som styrelser och nämnder ska genomföra under året. Uppdragen beskriver vad vi ska göra för att närma oss de strategiska målen. Av de totalt 65 uppdragen är 56, motsvarande 86 procent genomförda under 2019. Förra året var 83 procent genomförda av de totalt 60 uppdragen. Ej genomförda uppdrag uppgår 2019 till 9, vilket motsvarar 14 procent. Motsvarande siffra 2018 var 10 procent men då redovisades även 7 procent delvis genomförda uppdrag,

vilket tagits bort för 2019. I år sker bedömningen av uppdragen enbart utifrån om de är genomförda eller inte, enligt nedan.

UPPDRAG

En genomförandegrad på minst 75 procent innebär att uppdragen är genomförda.

En genomförandegrad på mindre än 25 procent innebär att uppdragen inte är genomförda.

Resultat och ekonomisk ställning

Region Uppsala koncernen gör ett resultat på 210 miljoner kronor för 2019. Jämfört med förgående år uppgick resultatet till 179 miljoner kronor. Av koncernresultatet utgör Region Uppsalas resultat 259 miljoner kronor och Gamla Uppsala Buss gör ett resultat på 11 miljoner kronor. Budget för koncernen 2019 är inte upprättad.

Region Uppsalas balanskravsresultat 2019 är minus 80 miljoner kronor. Resultatet ska jämföras med en budget på plus 138 miljoner kronor vilket innebär att resultatet avviker med 218 miljoner kronor gentemot budget. Budgetavvikelsen förklaras främst av högre personal- och pensionskostnader och köpt vård.

Totalt överstiger dessa poster 626 miljoner kronor.

Balanskravsresultatet 2019 på minus 80 miljoner kronor ska jämföras med balanskravsresultatet föregående år som uppgick till plus 58 miljoner kronor. Största anledningen till det försämrade resultatet 2019 är högre kostnader för personal, köpt vård och läkemedel.

Gamla Uppsala Buss resultat på 11 miljoner kronor är 7 miljoner kronor bättre än budget. Något högre intäkter, lägre personalkostnader samt lägre övriga kostnader på grund av försenad stadsdepåflytt och lägre avskrivningskostnader på grund av försenade leveranser av bussar ger ett bättre resultat än budget.

Årets resultat, mnkr	Not	Region Uppsala 2019-01-01- 2019-12-31	Region Uppsala 2018-01-01- 2018-12-31	Region Uppsalas årsbudget 2019-01-01- 2019-12-31	Koncernen 2019-01-01- 2019-12-31	Koncernen 2018-01-01- 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	1	6 236	5 934	5 693	6 210	5 928
Verksamhetens kostnader	2	-17 372	-16 586	-16 556	-17 279	-16 511
Avskrivningar	3	-657	-549	-734	-712	-603
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	8	<i>-11 793</i>	<i>-11 201</i>	<i>-11 597</i>	<i>-11 781</i>	<i>-11 186</i>
Skatteintäkter	4	9 982	9 583	9 970	9 982	9 583
Generella statsbidrag	5	1 965	1 783	1 925	1 965	1 783
<i>Verksamhetens resultat</i>		<i>154</i>	<i>165</i>	<i>298</i>	<i>166</i>	<i>180</i>
Finansiella intäkter	6	359	16	91	299	16
Finansiella kostnader	7	-254	-225	-251	-255	-227
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		<i>259</i>	<i>-44</i>	<i>138</i>	<i>210</i>	<i>-31</i>
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
<i>Årets resultat / periodens resultat</i>	8	<i>259</i>	<i>-44</i>	<i>138</i>	<i>210</i>	<i>-31</i>
Justering av resultat enligt balanskravet	9a	-339	102	0		
Årets resultat enligt balanskravet	9a 9b	-80	58	138	170	235

Tabell 4: Årets resultat

Verksamhetens intäkter

På koncernnivå uppgår verksamhetens intäkter till 6 210 miljoner kronor varav Region Uppsalas intäkter uppgår till 6 236 miljoner kronor vilket är 543 miljoner kronor, motsvarande 9,7 procent, högre än budgeterat. Ökningen finns främst inom erhållna bidrag där specialdestinerade statsbidrag och intäkter från externt finansierade projekt. Jämfört med föregående år har intäkterna ökat med 302 miljoner kronor eller 5,1 procent och ökningen ligger främst inom erhållna bidrag, övriga intäkter samt inom trafikintäkter.

Intäkterna för erhållna bidrag uppgår till 1 294 miljoner kronor och där intäkterna från specialdestinerade statsbidrag ligger 217 miljoner kronor över budget vilket främst beror på att nya statsbidrag tillkommit under året. Intäkter avseende externt finansierade projekt uppgår till 324 miljoner kronor och är inte budgeterade. För både specialdestinerade statsbidrag och intäkter för externa projekt finns kostnader under verksamhetens kostnader.

2018 uppgick intäkterna för erhållna bidrag till 1 102 miljoner kronor vilket innebär en ökning med 17,4 procent.

Region Uppsalas intäkter för riks- och regionsjukvård uppgår till 2 518 miljoner kronor. Det är 66 miljoner kronor under budget och 69 miljoner kronor motsvarande 2,8 procent högre än 2018. Den generella prisuppräkningen för 2019 var 2,9 procent så exklusive prisuppräkningen har intäkten för riks- och regionsjukvård minskat med 3 miljoner kronor mellan åren.

Kapacitetsproblem på Akademiska sjukhuset beroende på den underliggande bristen på sjuksköterskor har inneburit att sjukhuset inte har haft möjlighet att ha tillräckligt med vårdplatser öppna för att infria den budgeterade nivån på riks- och regionintäkter. Antalet kontakter riks och region har ökat med 2 procent jämfört med föregående år. Ökningen återfinns inom dagsjukvården medan slutenvården minskat. Det är framför allt Sörmland och Stockholm som ökat.

Riks- och regionvårdsintäkter Kund (mnr)	Utfall jan- dec 2019	Utfall jan- dec 2018	Förändring 2018-2019
Riks- och regionvård			
Dalarna	410	394	16
Gävleborg	439	451	-12
Västmanland	287	289	-2
Sörmland	313	279	33
Värmland	146	150	-4
Örebro	140	121	19
Stockholm	250	226	24
Norra regionen	141	152	-11
Åland	26	27	-2
Övrigt	202	199	3
<i>Summa</i>	2 352	2 288	64
Övrig högspecialvård			
Uppsala Care	59	43	15
Totalt	2 411	2 331	80

Tabell 5: Akademiska sjukhuset, fördelning av riks- och regionintäkter

Tandvårdsintäkterna ligger 31 miljoner kronor under budget då det har varit svårigheter att bemanna verksamheterna i enlighet med budgeterad plan. Tandvårdsintäkterna har ökat med 5,7 procent jämfört med 2018. Även totala trafikintäkter avviker negativt mot budget med 9 miljoner kronor, vilket beror på en lägre resandeökning än budgeterat. Totalt har biljettintäkterna ökat med 6,4 procent och prisökningen uppgår till cirka 5 procent så en viss volymökning har skett mellan åren.

I slutet av 2019 såldes det tidigare landstingskontoret på Slottsgränd i Uppsala, en realisationsvinst på 67 miljoner kronor ingår i verksamhetens intäkter 2019.

Övriga intäkter uppgår till 35 miljoner kronor över budget, framförallt beroende på högre intäkter för försäljning av laboratorie- och röntgentjänster.

Verksamhetens kostnader

Region Uppsalakoncernens verksamhets kostnader uppgår till 17 279 och av dessa ligger 17 372 miljoner

kronor inom Region Uppsala och överstiger budget med 816 miljoner kronor, motsvarande 4,9 procent. Ökningen finns främst inom personalkostnader, köpt vård och läkemedel. Jämfört med 2018 är kostnaderna 4,7 procent högre.

Personalkostnader

Personalkostnaderna i Region Uppsalakoncernen uppgick till 8 914 miljoner kronor 2019. Av dessa avser 8 623 miljoner kronor Region Uppsala. För Region Uppsala motsvarar det 50 procent av verksamhetens kostnader. Av personalkostnaderna utgör löner inklusive sociala avgifter 7 262 miljoner kronor, en ökning på 4,5 procent. Det genomsnittliga antalet årsarbetare är 9 093 och det är en ökning med 205 årsarbetare vid en jämförelse mot föregående år. Det motsvarar en ökning med 2,3 procent. Den genomsnittliga timlönekostnaden för Region Uppsala har ökat med 2,2 procent jämfört med 2018. Nivån på löneavtalen, förändringar i personalstrukturen och eventuell löneglidning påverkar timlönekostnadens utveckling.

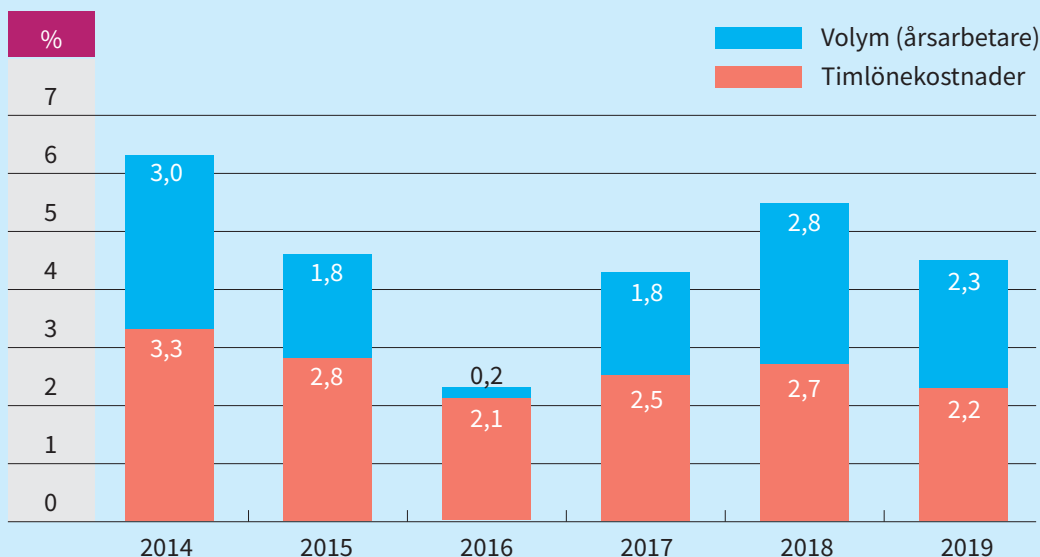

Diagram 1: Lönekostnadsutvecklingen vid Region Uppsala, förändringen mellan åren 2014–2019

Jämfört med budget så ökar personalkostnaderna med 382 miljoner kronor eller 4,4 procent. Kostnadsökningen är en kombination av fler anställda, högre kostnader för arbetstidsmodeller samt större andel inhyrd personal än vad som budgeterats.

Region Uppsalas kostnader för inhyrd personal uppgår till 225 miljoner kronor. Budgeten var 121 miljoner kronor. Jämfört mot föregående årsutfall har kostnaderna minskat med 20 miljoner kronor, motsvarande knappt 8 procent. Inhyrd personal mätt i årsarbetare vid hälso- och sjukvårdsförvaltningarna är i genomsnitt 127 årsarbetare för 2019. Jämfört med föregående år har inhyrd personal minskat med 16 årsarbetare, motsvarande 13 procent. Inhyrda läkare förekommer främst inom allmänmedicin och psykiatrisk vård och sjuksköterskor hyrs in framför allt inom somatisk och psykiatrisk vård.

Region Uppsalas mål att inhyrd personal ska uppgå till 2 procent under 2019 gäller för hälso- och sjukvårdsförvaltningarna. Andelen för 2019 blev 3,08 procent och målet nås inte. En förklaring är att direktupphandling skedde under en stor del av året. Upphandlingen av bemanningstjänster blev klar under hösten och avtalen började gälla från 1 november. Utfallet för 2019 är dock en förbättring jämfört med 2018 då andelen blev 3,47 procent.

Pensionskostnaderna uppgår till 1 215 miljoner kronor och budget till 1 143 miljoner kronor, en ökning med 72 miljoner kronor vilket till största delen beror på fler anställda än vad som budgeterats. Motsvarande period förra året var pensionskostnaderna 1 204 miljoner kronor. Om de finansiella kostnaderna inkluderas uppgår kostnaderna till 1 440 miljoner kronor vilket innebär en ökning på 118 miljoner kronor, 8,9 procent mot budget. För 2018 var motsvarande kostnad 1 374 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 7,4 procent mellan åren. Ökningen beror på en kombination av fler anställda och att fler tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp och då får förmånsbestämd tjänstepension.

Köpt vård

Kostnaden för köpt vård uppgår till 1 597 miljoner kronor och överstiger budget med 139 miljoner kronor, 9,6 procent. Ökningen beror främst på ett större behov av att köpa vård från andra vårdgivare för att upprätthålla tillgänglighet och produktion inom hälso- och sjukvården. Kapacitetsproblem finns inom slutenvården inom verksamheterna kirurgi, ortopedi, barnkirurgi men främst inom rättspsykiatrisk vård. Avvikelse finns även inom öppen specialistvård utanför C-län, vårdgaranti och Lag om valfrihet för ögon. Jämfört med 2018 har kostnaden för köpt vård ökat med 9,4 procent och återspeglar

de fortsatta kapacitetsproblemen inom hälso- och sjukvården.

Läkemedel

Region Uppsalas totalkostnad för läkemedel och varor inom läkemedelsförmånen var under 2019 1 512 miljoner kronor, vilket är en ökning med 72 miljoner kronor jämfört med budget och med 82 miljoner kronor eller 5,7 procent jämfört med 2018. Ökningen jämfört med budget beror främst på nya dyra läkemedel som inte varit budgeterade.

Inom totalkostnaden finns förskrivna varor via recept och dos för 1 100 miljoner kronor och beställda varor/rekvirition för 449 miljoner kronor, samt förskrivna läkemedel enligt smittskyddslagen för 53 miljoner kronor. För receptläkemedel delas återbäring mellan regionerna och staten. Region Uppsalas andel av återbäringen enligt dessa avtal uppgår till cirka 151 miljoner kronor under 2019.

Inom förskrivna varor har Akademiska sjukhuset ökat kostnaden med 10,4 procent jämfört med 2018. För vårdcentralerna inom både egen och privat regi har kostnader ökat med 7,7 procent mellan åren.

Förskrivna läkemedelsgrupper med stora kostnader är immunmodulerande som bland annat Humira och Enbrel vid reumatisk artrit, cancermedel och blodproppsförebyggande. Störst kostnadsökningar återfinns bland cancer-, diabetes- och blodproppsförebyggande läkemedel, men även för enskilda preparat som exempelvis Faktor IX preparat (blödar-sjuka) och melatonin (sömn).

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna för Region Uppsalakoncernen uppgår till 712 miljoner kronor varav 657 miljoner kronor avser Region Uppsala. Avskrivningarna för Region Uppsala ligger 77 miljoner kronor lägre än budget och avvikelsen finns främst inom maskiner och inventarier och beror på den senarelagda inflyttningen till ingång 100/101. För värdeminskning

avseende fastigheter baseras den på fastlagd investeringsplan. Förskjutningar i tiden när projekten färdigställs ger en lägre kostnad än budgeterat. Avskrivningskostnaderna har ökat med 104 miljoner kronor mellan åren. Projektet ingång 100/101 färdigställdes i slutet av 2018 och får helårseffekt 2019. Avskrivningarna för byggnader har ökat med 85 miljoner kronor och maskiner och inventarier med 18 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen för Region Uppsalakoncernen uppgår 2019 till 5,3 procent. Nettokostnadsutvecklingen för Region Uppsala 2019 är 5,7 procent¹. Den budgeterade nettokostnadsökningen var 3,5 procent. Den största anledningen till avvikelser mot budget är personalkostnader, köpt vård och läkemedel. För 2018 var nettokostnadsutvecklingen 6,8 procent.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna uppgår till 9 982 miljoner kronor. 2018 uppgick utfallet till 9 583 miljoner kronor. Ökningen mellan åren är 4,2 procent. Jämfört med budget har skatteintäkterna ökat med 12 miljoner kronor.

Utvecklingen av skatter och generella statsbidrag är 5,1 procent, vilket ska jämföras med en budgeterad utveckling om 4,6 procent. Högre skatteintäkter och ökad finansiering inom utjämningsystemet och läkemedelsförmånen förklarar skillnaden. Föregående år var utvecklingen av skatter och generella statsbidrag 4,9 procent.

Generella statsbidrag

Intäkten för de generella statsbidragen uppgår till 1 965 miljoner kronor. För samma period föregående år var de generella statsbidragen 1 783 miljoner kronor, en ökning med 10,2 procent. I jämförelse med budget är ökningen 39 miljoner kronor eller 2 procent.

1 Nettokostnaden 2019 inkluderar jämförelsestörande poster om 45 miljoner kronor

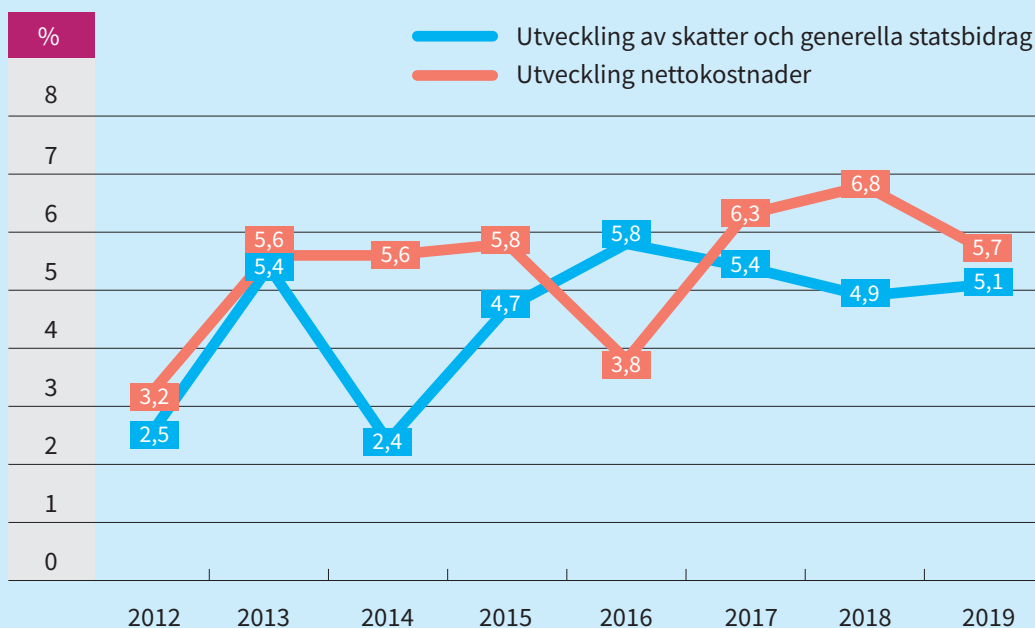

Diagram 2: Utveckling nettokostnad och skatter och generella statsbidrag

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter uppgår till 359 miljoner kronor där 273 miljoner kronor avserorealiserade vinster på finansiella värdepapper. Under 2019 har Gamla Uppsala Buss lämnat en utdelning på 60 miljoner kronor.

Finansiella kostnader uppgår till 254 miljoner kronor, varav 226 miljoner kronor avser finansiell del på årets pensionskostnad och särskild löneskatt på finansiell kostnad för pensioner.

Investerings- och finansieringsverksamhet

Koncernens investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 1 419 miljoner kronor. 2018 uppgick investeringsnivån till 2 003 miljoner kronor. Årets investeringar når inte upp till budgeterad nivå på 2 283 miljoner kronor, då flertalet stora investeringar inte kommit i gång i den utsträckning som planerats för. Budget underskreds med 875 miljoner kronor vilket motsvarar en genomförandegrad på 38 procent.

Det är framförallt bygginvesteringarna som uppvisar stora differenser gentemot budget. För nybyggnation av stadsbussdepå är utfallet lägre jämfört med hur budgeten är fördelad mellan åren. Projektet har haft problem som lett till förseningar och även

ekonomiska konsekvenser. Med anledning av de extra utgifter som belastat projektet har en värdering gjorts av den upparbetade investeringsutgiften. Detta har medfört att 23 miljoner kronor av projektutgiften har kostnadsförts under 2019. Även för byggnation av nytt produktionskök skulle enligt investeringsplanen byggarbetet ha varit i full gång, men då flera samtidiga byggarbeten pågår i närheten skulle störningarna ha påverkat sjukhusområdet i allt för stor utsträckning. Byggstarten har därför senarelagts och avvikelsen mot budget 2019 uppgår till 115 miljoner kronor. Ytterligare en investering som även den genererat en avvikelse under budget, 106 miljoner kronor, är den nya vård- och behandlingsbyggnaden benämnd Ingång 100/101 inklusive anpassningar för maskinteknisk utrustning.

Investeringar i övriga materiella och immateriella investeringar uppgår till 570 miljoner kronor och avvikelsen mot budget är 136 miljoner kronor. Detta beror på ett netto av att verksamheterna äskat investeringsmedel i en takt som sedan inte har kunnat realiseras under året. Vidare har utrustningsinvesteringar till nya behandlingsbyggnaden ingång 100/101 köpts in i år i stället för som planerats under 2018 då projektet fått en senarelagd färdigställandetidpunkt.

För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per förvaltning hänvisas till rapporten om investeringsredovisning.

Skuldfinansiering

För att finansiera sina investeringar har regionkoncernen upptagit ytterligare cirka 400 miljoner kronor i lån under 2019. Regionkoncernen hade i årsbokslutet en skuldfinansiering uppgående till totalt 1 647 miljoner kronor, varav 630 miljoner kronor utgör kortfristig finansiering. Föregående år uppgick den totala skuldfinansieringen till totalt 1 274 miljoner kronor, varav 529 miljoner kronor utgjorde kortfristig finansiering. Under slutet av 2019 förbättrades likvidsituationen för Region Uppsala och Regionstyrelsen beslutade, i december 2019, att lånet om 300 miljoner kronor till rörlig ränta skulle återbetalas. Återbetalningen kommer att ske under januari 2020.

Pensionsskulden

Regionkoncernen har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 11 680 miljoner kronor per den 31 december 2019 och 11 111 miljoner kronor föregående år. Merparten av åtagandet, 11 599 miljoner kronor, 11 028 miljoner kronor 2018, ligger hos Region Uppsala. Pensionsskulden förväntas fortsätta öka de närmaste åren.

För att möta kommande pensionsbetalningar har Region Uppsala avsatt medel i en pensionsmedelsportföljen. Portföljen värderas, post för post, till verkligt värde. Portföljens marknadsvärde uppgick till

2 318 miljoner kronor per den 31 december 2019. Vid samma tidpunkt föregående år var marknadsvärdet 2 022 miljoner kronor.

Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade av eget kapital, ju högre soliditet desto bättre. Soliditeten för regionen bör långsiktigt uppvisa sådan styrka att den är positiv även när pensioner och löneskatt intjänade före 1998 (ansvarsförbindelse) inkluderas.

Koncernens soliditet exklusive ansvarsförbindelsen uppgår till 27,7 procent, beräknat på balanskravsresultatet. Motsvarande soliditet inklusive orealiserade vinster uppgår till 29,7 procent. Föregående år var soliditeten 30,1 procent respektive 30,8 procent.

Koncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelsen uppgår till minus 1,9 procent, beräknat på balanskravsresultatet. Motsvarande soliditet inklusive orealiserade vinster uppgår till 0,1 procent. Föregående år var 2018 var soliditeten minus 2,5 procent respektive minus 1,8 procent.

Soliditeten har således förbättrats under 2019.

Känslighetsanalys

Regionkoncernens beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkt- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Känslighetsanalys	Förändring	Effekt +/- mnkr
Effekt på koncernens intäkter		
Skatteintäkter	1 %	100
Generella statsbidrag och utjämning	1 %	20
Riktade bidrag	1 %	6
Effekt på koncernens kostnader		
Personalkostnader, exkl. pensionskostnader	1 %	74
Pensionskostnader	1 %	14
Inköp av varor och tjänster	1 %	52
Förändrad upplåningsränta	1 %-enhet	14

Tabell 6: Känslighetsanalys

Störst effekt på koncernens intäkter har en 1-procents förändring av skatteintäkterna. Därefter följer generella statsbidrag och riktade bidrag. På kostnadssidan är det personalkostnaderna och kostnaderna för inköp av varor och tjänster som har störst effekt om de förändras med 1 procent. Förändras räntenivån för upplåning har det också en mycket stor effekt på kostnaderna.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser regionens nämnds, styrelses och förvaltningsorganisation.

Region Uppsala redovisar ett negativt balanskravsresultat om minus 80 miljoner kronor för räkenskapsåret 2019, vilket innebär att det måste återställas

inom de tre närmaste åren. Underskottet planeras att återställas under 2020 och 2021 främst genom att Region Uppsala arbetar aktivt med att inarbetade besparings- och effektiviseringsåtgärder i regionplan och budget realiserar.

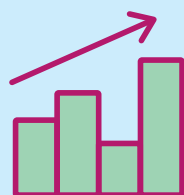
Kommentarer till årets balanskravsutredning:

- Det finns inte något historiskt underskott att återställa
- Intäkterna har justerats för realisationsvinst vid försäljningen av Slottsgränd, 68 mnkr
- Resultatet har justerats för orealiserade vinster och förluster i värdepapper, 273 mnkr
- Ingen reservering till resultatutjämningsreserv har gjorts då resultatet efter balanskravsjusteringar är negativt
- Resultatutjämningsreserven uppgår till 0 kronor.

Nedan följer balanskravsutredningen i tabellform, med jämförelse två år tillbaka.

Balanskravsutredning, mnkr	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Årets resultat enligt resultaträkning fastställd i årsredovisningen respektive år	259	58	235
- Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgång	-68	0	0
- Orealiserade vinster i värdepapper	-277	0	0
+ Orealiserade förluster i värdepapper	4	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster i värdepapper	2	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-80	58	235
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	-80	58	235

Tabell 7: Balanskravsutredning

Väsentliga personalförhållanden

Region Uppsalas verksamhet är personalintensiv. Därför är medarbetarna och regionens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den regionala servicen.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Region Uppsala står inför ett stort behov av kompetensförsörjning och att stärka förutsättningar för en hållbar och hälsofrämjande organisation, som har förmåga att möta nya arbetsätt. Det medför att förändringstakten behöver öka när det gäller organisation och arbetsätt, samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna kan medföra beslut som påverkar arbetsgivarens förmåga att vara en attraktiv arbetsgivare. Behov av att tänka nytt, förändra arbetsätt och utvecklas är en fråga för samtliga verksamheter i Region Uppsala.

Medarbetarundersökning

Medarbetarundersökning 2019 genomfördes 15 oktober – 5 november. Svarsfrekvensen var 78 procent. Medarbetarindex för totalen var 70 procent, och Hållbart medarbetarengagemang var 76 procent. Resultaten är de samma som föregående år, vilket återigen är bra resultat. Identifierade förbättringsområden är; stressrelaterade faktorer, chefers och medarbetares förutsättningar samt förtydligande av mål, uppdrag, ledning och styrning.

Personalpolitik

Region Uppsala har målsättningen att föra en aktiv arbetsgivarpolitik och i februari 2019 fick regiondirektören i uppdrag att utifrån en nulägesanalys

föreslå förbättringsåtgärder, för att ta ett samlat grepp för att förbättra Region Uppsala som arbetsgivare, på lång och kort sikt inom följande områden:

- Kompetensförsörjning
- Arbetsmiljö
- Organisation
- Löne- och arbetsgivarpolitik

Arbetet med att förstärka Region Uppsalas förmåga som attraktiv och hållbar arbetsgivare har pågått under året och utredningen Region Uppsalas viktige resurs visar på många olika insatser som kan bidra till att stärka förutsättningarna.

Årsarbetare

Genomsnittligt antal årsarbetare 2019 för Region Uppsala uppgår till 9 093. Det är en ökning jämfört med 2018 på 205 årsarbetare eller 2,3 procent.

Ökningen mellan åren återfinns inom vård- och omsorgsarbete, rehabiliterings- och förebyggande arbete samt teknikerarbete. Ökningen under tidigare år av handläggare- och administratörsarbete har avstannat under 2019. Se vidare i bilaga Personallyckeltal.

Ålders- och könsfördelningen inom Region Uppsala är cirka 77 procent kvinnor och 23 procent män. Medellåldern för kvinnor är 45 år och för män 44 år. Sammantaget för regionen är 45 år. Detta gäller november 2019.

Genomsnittligt antal årsarbetare	Genomsnittligt antal årsarbetare 2017	Genomsnittligt antal årsarbetare 2018	Genomsnittligt antal årsarbetare 2019	Förändring i antal 2018–2019	Procentuell förändring
Totalt	8 643	8 888	9 093	205	2,3 %

Tabell 8: Genomsnittligt antal årsarbetare

Extern + mellan förvaltningarna					Varav extern			
Anställda	Börjat	Slutat	Ökning	Personalomsättning	Börjat externt	Slutat externt	Ökning	Personalomsättning externt
10 549	958	899	59	8,5%	797	760	37	7,2%

Tabell 9: Personalomsättning extern och mellan förvaltningarna för tillsvidareanställda, 2019

Personalomsättning

Personalomsättningen² för tillsvidareanställda uppgick under 2019 till 8,5 procent. Det avser den externa personalomsättningen tillsammans med den mellan förvaltningarna. Under året har 958 börjat varav 797 externt ifrån och 899 slutat varav 760 externt, det vill säga lämnat Region Uppsala. Ser man enbart till den externa personalomsättningen så är personalomsättningen 7,2 procent. Det är fler som har börjat externt ifrån än slutat externt, netto motsvarande 37 tillsvidareanställda.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid vid Region Uppsala är 5,3 procent 2019. Det är en minskning jämfört med 2018 då den totala sjukfrånvaron var 5,4 procent. Den längre sjukfrånvaron 60 dagar eller mer är på samma nivå jämfört med föregående år, 3,1 procent. Den längre sjukfrånvaron 60 dagar eller mer i förhållande till den totala sjukfrånvaron är 58,1 procent vilket är högre än 2018 då förhållandet var 57,2 procent.

Sjukfrånvaron uppdelad på kön och ålder visar att sjukfrånvaron har minskat något för både kvinnor och män. Sett till ålder redovisas en minskning för kvinnor i åldersgrupperna upp till 29 år, medan i stort på samma nivå i högre åldersgrupper. För män är det en ökning i åldersgrupperna upp till 29 år och 30–49 år, medan den har minskat i åldersgruppen 50 år och uppåt.

Frisknärvaron, per definition anställda med högst 5 sjukdagar under ett kalenderår, visar en ökning av frisknärvaron för kvinnor medan den ligger på samma nivå för män jämfört med föregående år. Sammantaget var frisknärvaron för Region Uppsala 62 procent, en ökning jämfört med 2018 då den var 61 procent.

För Region Uppsala är kostnaderna för ersättning vid sjukdom 92 miljoner kronor exklusive arbetsgivaravgifter och det är knappt 4 miljoner kronor högre än föregående år, vilket motsvarar en ökning med 4 procent.

Nyckeltal	Utfall i procent
Total sjukfrånvaro	5,32
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro	58,1
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,10
Sjukfrånvaro för män	2,81
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 29 år eller yngre	4,54
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30–49 år	5,09
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år eller äldre	5,88

Tabell 10: Redovisning av obligatorisk sjukfrånvarostatistik

2 Personalomsättning per definition lägsta antalet av börjat eller slutat dividerat med antal anställda vid periodens början. Personalomsättningen mäts i procent.

Förväntad utveckling

Uppsala län har goda framtidsförutsättningar och fortsätter att utvecklas väl med en god tillväxt och en växande befolkning. Länets geografiska läge är attraktivt att verka och bo i och näringslivet utvecklas starkt. Vi har en ekonomisk tillväxt med stigande bruttoregionalprodukt, den femte största i landet, och per invånare är det den fjärde största. Uppsala län har generellt sett en välmående och välutbildad befolkning. Hälsan skattas som bra eller mycket bra hos nästan tre fjärdedelar av befolkningen och utbildningsnivån är högre än i riket som helhet. Skillnader finns dock inom och mellan kommuner och bostadsområden och mellan befolkningsgrupper. Det syns vad gäller hälsa, utbildningsnivå, arbete och levnadsvanor.

Region Uppsala har en större ekonomisk ojämlikhet i länet än genomsnittet för riket, 19 procent av invånarna har en inkomst som understiger 60 procent av medianinkomsten i riket. Förutom den växande befolkningen, ställer dessa skillnader i länet, ökade krav på flera av de verksamheter som Region Uppsala bedriver. Befolkningen ökar särskilt snabbt i de mest kostnadskrävande åldrarna samtidigt som befolkningen i yrkesverksam ålder bara ökar svagt. En större ökning och fler unga kan ses i de södra delarna samt en mindre ökning och fler äldre i de norra delarna. Detta får konsekvenser för välfärdsbehoven och skatteintäkterna. Samtidigt ökar invånarnas förväntningar på välfärdstjänster i takt med att produktutvecklingen går allt snabbare samt att informationen, kunskapen och tillgängligheten ökar. Den stora utmaningen ligger i att ge alla del av de möjligheter som utvecklingen skapar.

Region Uppsalas ekonomi är mycket ansträngd. Nettokostnaderna har vuxit snabbare än skatteintäkter

och generella statsbidrag under fem av de senaste sju åren. Samtidigt väntas skatteutvecklingen och statsbidragen plana ut när konjunkturen mattas av under de närmaste åren. Utan åtgärder och om kostnadsutvecklingen fortsätter visar långtidsprognosen på en fortsatt ökning av underskottet till 1 200 miljoner kronor till år 2027. En kraftfull omställning av regionens verksamheter för att skapa ekonomi i balans måste ske. Därför har en långsiktigt hållbar ekonomi initierats för att dämpa kostnadsökningarna genom att hitta förbättringar och effektiviseringar i verksamheterna.

Hela den offentliga sektorn står inför stora rekryteringsbehov och det är allt viktigare att hantera dessa frågor i samverkan med andra aktörer såväl inom regionen som tillsammans med övriga regioner. En långsiktig kompetensförsörjning är av största vikt för att Region Uppsala ska kunna upprätthålla verksamheter av god kvalitet. Det etablerade samarbetet med universitet, högskolor och gymnasieskolor behöver fördjupas och intensifieras för att

även fortsättningsvis utgöra en god rekryteringsbas. Det behövs även ett arbete för att utveckla verksamheterna så att framtida kompetensförsörjningsbehov minskar. Här är digitalisering en viktig del. Digitaliseringen förändrar produktionen av välfärdstjänster men det är viktigt att ha i åtanke hur de som står utanför digitaliseringen ska nås. Arbetsgivarfrågorna behöver hanteras utifrån en helhet, där flera perspektiv beaktas i arbetet. Detta arbete ska inkludera utveckling av medarbetarskap, ledarskap och organisatorisk kultur, med en tydlig ledning och styrning.

Det är den demografiska utvecklingen tillsammans med kompetensförsörjning och ekonomin som är utmaningarna i arbetet att främja hälsa

och förbättra livskvaliteten hos invånarna. Fram till 2030 beräknas befolkningen i Uppsala län öka till cirka 430 000 invånare. Befolkningsökningen skapar många nya möjligheter och nya resurser i form av ökad sysselsättning och högre skatteintäkter, men det utmanar också allt ifrån fysisk planering och kollektivtrafik till vårdens verksamheter. Därtill växer underhållsbehoven av äldre infrastruktur och arbetet för att lösa lokal- och fastighetsförsörjningen.

Kollektivtrafik är ett viktigt medel för att skapa tillgänglighet i samhället på ett miljömässigt hållbart sätt. För att kollektivtrafiken ska vara det naturliga valet för invånarna är det strategiskt viktigt att bra kollektivtrafiklösningar finns med i ett tidigt skede när nya bostadsområden planeras.

Satsningar på ny medicin och teknik inom hälso- och sjukvården ger vinster som kan motivera de ökade kostnaderna. Såväl koncentration av vård som utveckling av mer nära vård kommer ha stor betydelse för hur Region Uppsalas hälso- och sjukvård utvecklas de kommande åren. Utredningen Effektiv och nära vård 2030 visade på att nuvarande vårdutbud i Region Uppsala behöver struktureras om med målet att skapa en effektiv och nära vård som utförs på rätt nivå och med rätt kompetens. Hälso- och sjukvården ska komma närmare invånarna såväl geografiskt som digitalt för att bli mer tillgänglig. Det finns behov av att säkra och utveckla vård, utbildning och forskning långsiktigt. Effektivisering inom många områden är nödvändig och innovation är en del av lösningen.

Investeringar i ny infrastruktur bland annat genom fyrspar, samarbete mellan universitetssjukhusen och olika näringslivskluster, såsom Life Science och Clean Tech, påverkar länets utveckling i flera decennier framåt. I en föränderlig värld krävs samsyn, framsyn, samverkan och samskapande för att befästa och förstärka Uppsalaregionens konkurrenskraft och attraktivitet. Uppsalas två universitet, Akademiska sjukhuset, närhet till Arlanda och huvudstaden samt en rad kunskapsintensiva branscher är framgångsfaktorer som behöver tas tillvara. Strategiska mötesplatser ska fortsätta att utvecklas samt ökat samarbete med kommunerna inom Regionalt forum, länsstyrelsen, universiteten, STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle), men även storregionalt i Stockholm-Mälardalenregionen och inom Uppsala-Örebro sjukvårdsregion. Under kommande år behöver samverkan mellan Uppsala och Stockholms län förstärkas, så att nödvändiga satsningar i tillväxtaxeln Stockholm-Kista-Arlanda-Uppsala ska

kunna bidra till hela landets utveckling och konkurrenskraft.

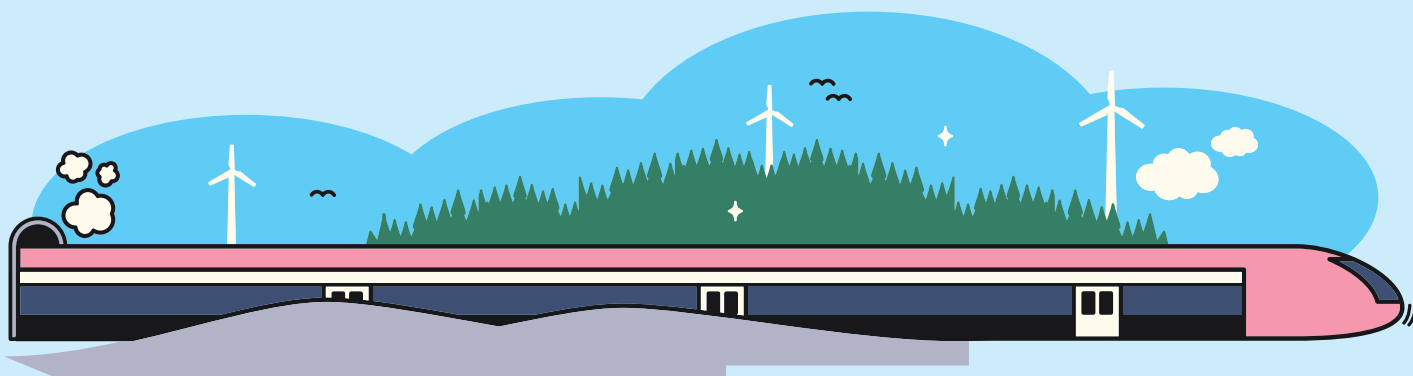
Även internationellt är det viktigt att säkerställa samverkansstrukturer. Ny mark behöver brytas inom framtidsområden där regionens aktörer bedöms ha goda förutsättningar att inta världsledande positioner. På alla nivåer, från EU till regional och lokal nivå, pågår för närvarande flera strategiska planeringsprocesser som kommer att landa i beslut som vägleder det regionala utvecklingsarbetet i många år framöver. Inom EU och nationellt utarbetas långsiktiga och utmaningsdrivna agendor för en hållbar utveckling. I länet slutförs arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi. Tillsammans bildar dessa grund för kommande strukturfondsprogram, med fokus på innovation och smart ekonomisk omvandling, samt hållbar stadsutveckling.

Länets aktörer vill se den regionala utvecklingsstrategin som länets regionala Agenda 2030 som ska fungera som en kompass i länets hållbarhetsarbete. Region Uppsala har i ett samverkansavtal med Länsstyrelsen i Uppsala län kommit överens om att parterna ska samverka för att Uppsala län ska vara en förebild för en hållbar samhällsutveckling utifrån Agenda 2030. Region Uppsala har anpassat sin verksamhet och arbete till målen inom Agenda 2030 vilket har fått effekt inom flera av de globala målen. Klimatutmaningen blir dock allt mer akut att komma tillrätta med. Utfasning av fossila bränslen i alla verksamheter, energieffektivt byggande och hållbar livsmedelsproduktion är viktiga områden som Region Uppsala kan påverka. Uppsala län når idag inte uppsatta miljökvalitetsmål. Bedömningen är att vi riskerar resursbrist på till exempel eleffekt och vatten och på sikt även inom andra kritiska områden

som till exempel biomassa. Tillgång till eleffekt är en utmaning såväl för Region Uppsalas egna verksamheter som för den regionala utvecklingen i länet i stort.

Region Uppsala behöver utreda hur verksamheterna i allmänhet och fastigheterna i synnerhet är anpassade för de klimatförändringar som vi redan ser. Klimatanpassningsåtgärder bör planeras så att de även minskar sårbarheten och stärker beredskapen, till exempel gällande förbrukningsvaror och drivmedel. Region Uppsala ska fortsätta att vara offensiva i arbetet med cirkulära flöden i planering, upphandling, produktion och avyttring. Ett exempel är arbetet med att minska användningen av engångsmaterial samt se över arbetssätt och metoder för att kunna reparera och återanvända produkter och utrustning som upphandlas.

Uppsala län behöver få till en förflyttning under de kommande åren som kräver strukturella förändringar. Resiliens är en beredskapsfråga. Att koppla det nationella-regionala-kommunala utvecklingsarbetet för uppbyggnad av civilt försvar, klimatanpassning och omställning till ett fossilt oberoende samhälle har en stor potential att skapa drivkraft och synergier ur ett samhällsperspektiv. Länets kommuner och Region Uppsala har inom ramen för sin verksamhet så kallad samhällsviktig verksamhet som måste fungera oberoende av om vi har tillgång till fossila resurser. För att lyckas med att kraftsamla alla samhällsaktörer, säkerställa en samlad syn på länets utveckling samt få till ett tydligt och strukturerat genomförande av Agenda 2030 krävs nya arbetssätt och en förmåga att fungera som samverkansledning.

Finansiellt bokslut

Resultaträkning

Årets resultat, mnkr	Not	Region Uppsala 2019-01-01- 2019-12-31	Region Uppsala 2018-01-01- 2018-12-31	Region Uppsalas årsbudget 2019-01-01- 2019-12-31	Koncernen 2019-01-01- 2019-12-31	Koncernen 2018-01-01- 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	1	6 236	5 934	5 693	6 210	5 928
Verksamhetens kostnader	2	-17 372	-16 586	-16 556	-17 279	-16 511
Avskrivningar	3	-657	-549	-734	-712	-603
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	8	-11 793	-11 201	-11 597	-11 781	-11 186
Skatteintäkter	4	9 982	9 583	9 970	9 982	9 583
Generella statsbidrag	5	1 965	1 783	1 925	1 965	1 783
<i>Verksamhetens resultat</i>		154	165	298	166	180
Finansiella intäkter	6	359	16	91	299	16
Finansiella kostnader	7	-254	-225	-251	-255	-227
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		259	-44	138	210	-31
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
<i>Årets resultat / periodens resultat</i>	8	259	-44	138	210	-31
Justering av resultat enligt balanskravet	9a	-339	102	0		
Årets resultat enligt balanskravet	9a 9b	-80	58	138	170	235

Tabell: Årets resultat

Balansräkning

Belopp i miljoner kronor	Not	Region Uppsala		Koncernen	
		2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
- Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar	10	25	20	25	20
- Förvärvade immateriella anläggningstillgångar	10	42	63	42	63
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	9 883	9 435	9 883	9 435
- Maskiner och inventarier	12	1 466	1 211	1 723	1 491
Finansiella anläggningstillgångar	13	213	217	94	98
<i>Summa anläggningstillgångar</i>		<i>11 629</i>	<i>10 946</i>	<i>11 767</i>	<i>11 107</i>
Bidrag till infrastruktur	14	214	226	214	226
Omsättningstillgångar					
Förråd	15	97	85	102	89
Kortfristiga fordringar	16	1 599	1 327	1 600	1 326
Kortfristiga finansiella placeringar	17	2 823	2 529	2 823	2 529
Kassa och bank	18	25	20	96	87
<i>Summa omsättningstillgångar</i>		<i>4 544</i>	<i>3 961</i>	<i>4 621</i>	<i>4 031</i>
<i>Summa tillgångar</i>		<i>16 387</i>	<i>15 133</i>	<i>16 602</i>	<i>15 364</i>
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	19				
Årets resultat		259	-44	210	-31
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		4 612	4 656	4 728	4 759
<i>Summa eget kapital</i>		<i>4 871</i>	<i>4 612</i>	<i>4 938</i>	<i>4 728</i>
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	6 651	5 991	6 651	5 991
Andra avsättningar	21	13	13	49	47
<i>Summa avsättningar</i>		<i>6 664</i>	<i>6 004</i>	<i>6 700</i>	<i>6 038</i>
Skulder					
Långfristiga skulder	22	1 125	964	1 173	1 032
Kortfristiga skulder	23	3 727	3 553	3 791	3 566
<i>Summa skulder</i>		<i>4 852</i>	<i>4 517</i>	<i>4 964</i>	<i>4 598</i>
<i>Summa eget kapital, avsättningar och skulder</i>		<i>16 387</i>	<i>15 133</i>	<i>16 602</i>	<i>15 364</i>
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0		0	0
Ansvarsförbindelser					
- Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	24	4 922	5 010	4 922	5 010
- Övriga ansvarsförbindelser	25	1 015	862	1 015	862

Kassaflödesanalys

		Region Uppsala		Region Uppsalas årsbudget	Koncernen	
Belopp i miljoner kronor	Not	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31	2019-01-01- 2019-12-31	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Den löpande verksamheten						
Årets resultat / periodens resultat		259	-44	138	210	-31
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	1 210	1 450	1 536	1 267	1 504
Övriga likvidpåverkande poster	29	-138	-107		-138	-107
Poster som redovisas i annan sektion	30	-78	0		-78	0
Justering skatt på årets resultat i koncernbolag		0	0		3	1
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		1 253	1 299	1 674	1 264	1 367
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	16	-271	196		-268	193
Minskning/ökning av förråd	15	-12	-3		-13	-3
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	23	415	-213		419	-269
Ökning/minskning koncernmellanhavanden		-40	40		0	0
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>		1 345	1 319	1 674	1 402	1 288
Investeringsverksamheten						
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-14	-20		-14	-20
Investering i mark och byggnader	11	-849	-1 515	-1 220	-849	-1 515
Försäljning av mark och byggnader	11	82	0		82	0
Investering i maskiner och inventarier	12	-524	-454	-607	-556	-468
Försäljning av maskiner och inventarier	12	0	0		0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	13	0	0		0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	13	0	0		0	0
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>		-1 305	-1 989	-1 827	-1 337	-2 003
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån		900	800	479	900	800
Amortering av skuld		-509	-9	-509	-529	-29
Ökning/minskning av långfristiga skulder	22	-430	-126	-22	-430	-126
Minskning/ökning av långfristiga fordringar	13	4	7		4	7
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>		-35	672	-52	-55	652
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		0	0		0	0
Årets kassaflöde / periodens kassaflöde		5	2	-205	10	-63
Likvida medel vid periodens början	18	20	18		86	150
Likvida medel vid periodens slut	18	25	20		96	87

Likvida medel omfattar kassor och banktillgodohavanden.

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär att redovisningsprinciperna och beräkningsmetoderna har varit oförändrade jämfört med den senaste årsredovisningen med de undantag som beskrivs i nedanstående avsnitt Ändrade redovisningsprinciper. Region Uppsala strävar i övrigt efter att följa god redovisningssed.

I bokslutet redovisas endast externa transaktioner.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR, vilket innebär att följande ändringar har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper.

Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument

Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde, vilket har inneburit att de finansiella omsättningstillgångarna har ökat med 108 miljoner kronor i ingående balans 2019.

I nedanstående tabell framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna omfattar, förutom Region Uppsala, de helägda trafikbolagen; Gamla Uppsala Buss-koncernen (GUB), Upplands Lokaltrafik koncernen (UL) och AB Uppsalabuss (UB). Koncernens bolag och ägarandelar framgår av not 13.

Ägarstämmor för de tre bolagen kommer att hållas efter det att Regionfullmäktige tagit beslut om årsredovisningen för år 2019.

De delägda bolag samt de stiftelser som Region Uppsala har intressen i, ingår inte i den sammanställda redovisningen, då de är av obetydlig omfattning för regionen (enligt Rådet för kommunal redovisning nummer 16). Dessa organisationers verksamhet och resultat beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen eller i kassaflödesanalysen.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 20 miljoner kronor.

Periodiseringsprinciper

Periodisering har skett för att ge en rättvisande bild av Region Uppsalas resultat och finansiella ställning för den aktuella perioden. Det innebär att väsentliga utgifter kostnadsförts den period då förbrukning skett och väsentliga inkomster intäktsförts den period som intäkten genererats.

Förändringar i eget kapital, mnkr	Eget kapital		
	Årets resultat	Övrigt eget kapital	Summa eget kapital
Utgående balans per 2018-12-31 enligt årsredovisning för år 2018	58	4 446	4 504
Justering i ingående balans per 2019-01-01 pga ändrade redovisningsprinciper, dvs omvärdering till verkligt värde	108		108
Utgående balans per 2018-12-31 enligt de nya redovisningsprinciperna			
Dispositioner 2018 års resultat	-58	58	0
Årets resultat 2019	259		259
Summa per 2019-12-31	367	4 504	4 871

Konsekvensprincipen, väsentlighetsprincipen och försiktighetsprincipen, vilka i viss mån modifierar huvudprincipen, tillämpas i förekommande fall. Väsentlighetsprincipen för periodiseringar har inom Region Uppsala satts till ett prisbasbelopp.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners decemberprognos i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 2.

Statsbidrag

Specialdestinerade statsbidrag redovisas i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 2 och periodiseras i normalfallet till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda.

Generella statsbidrag och utjämning redovisas normalt enligt kontantmetoden vilket innebär att de redovisas i den period då betalning erhålls.

Lönekostnader

Lönekostnader för timanställda, kostnad för övertid, samt jour och beredskap avseende december 2019 har huvudsakligen bokförts i januari 2020. En tillräckligt tillförlitlig beräkning av beloppen har bedömts svårt att göra och eftersom summan, i allt väsentligt, är lika stor varje år, har periodisering till rätt period inte gjorts. Kostnader för semesterlöner är periodiserade till rätt period.

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 10, har den särskilda löneskatten på pensionskostnaden periodiserats.

Avskrivningstider

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till ursprungligt anskaffningsvärde med avdrag för årlig värdeminskning. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.

För varje anläggning bestäms relevant avskrivningstid med nyttjandeperioden som grund. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Region Uppsala tillämpar följande avskrivningstider för sina materiella anläggningstillgångar:

- Mark (ingen avskrivning)
- Markanläggning (20–60 år)
- Byggnads- och markinventarier (10–30 år)
- Stomme (30–60 år)
- Tak (40 år)
- Fasad (20–40 år)
- Inre ytskikt (20 år)
- Installationer (15–30 år)
- Hyresgästanpassningar (enligt kontrakt)
- Maskiner och inventarier (3–10 år)
- Konst (ingen avskrivning)

Immateriella anläggningstillgångar skrivs av på högst 5 år.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning för utrustning startar normalt månaden efter det den tas i bruk. Avskrivning görs månadsvis.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar då de är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde. Region Uppsala har som mindre värde satt en gräns för materiella anläggningstillgångar om ett prisbasbelopp och immateriella tillgångar om fem prisbasbelopp.

Immateriella anläggningstillgångar

En immateriell anläggningstillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. De immateriella anläggningstillgångarna redovisas uppdelade på egenutvecklade respektive förvärvade, i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer nummer 3. Avskrivningstiden varierar mellan 3-5 år. Nyttjandeperioden omprövas i slutet av varje räkenskapsår.

Materiella anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång

avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. En anskaffning som i övrigt uppfyller kriterierna för investering, ska bokföras som investering under förutsättning att utgiften uppgår till minst ett basbelopp och att nyttjandeperioden är minst tre år.

Om skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter förväntas vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa. Respektive komponent skrivs av separat. Återanskaffning av komponent redovisas som anskaffning av ny anläggningstillgång, och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta enheten kostnadsförs. Region Uppsala följer Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 4.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar om syftet med innehavet är långsiktigt. Medel som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning och som är tillgängliga för att möta löpande utbetalningar klassificeras som omsättningstillgångar.

Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Region Uppsalas finansiella anläggningstillgångar utgörs främst av aktier i helägda bolag.

Bidrag till statlig infrastruktur

Redovisningen av bidrag till statlig infrastruktur följer 5 kap. 7§ lagen om kommunal bokföring och redovisning. Bidraget till Citybanan upplöses (kostnadsförs) under 25 år, från och med år 2013, då första utbetalningen av bidraget gjorts.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas som huvudprincip till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Med det verkliga värdet avses försäljningsvärde efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Fordringar värderas till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga finansiella placeringar

Kortfristiga finansiella placeringar inkluderar, förutom värdepapper som kontinuerligt är föremål för

köp och försäljning, även finansiella tillgångar som ingår i en värdepappersportfölj som enligt beslut av fullmäktige är avsedd att behållas under en längre tid.

Från och med 2019 värderas kortfristiga finansiella placeringar till verkligt värde i stället för som tidigare till anskaffningsvärde. Förändringen innebär att skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde vid ingången av räkenskapsåret redovisas direkt mot eget kapital som en följd av byte av redovisningsprincip. Under året uppgår realiserade vinster till 277 miljoner kronor och realiserade förluster till 4 miljoner kronor. Dessa har redovisats som finansiell intäkt respektive finansiell kostnad och påverkar årets resultat. Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt den nya principen.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde.

Pensioner

Pensionskulden är den framtida skuld som Region Uppsala har till arbetstagare och pensionstagare.

Den modell som används är den så kallade blandmodellen som skiljer på pensionsrätter intjänade före och efter 1997-12-31. Pensioner intjänade från 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, utanför balansräkningen (för mer information se avsnittet ekonomiska definitioner).

Avsättningar och ansvarsförbindelser har beräknats av KPA

Pension AB på individnivå för samtliga individer. I beräkningarna ingår personer som omfattas av PA-KL och tidigare avtal samt PFA-98/KAP-KL.

Beräkningarna påverkas av reallöneutveckling, inflation

och statslåneränta. Värdering av pensionsförpliktelser har gjorts med tillämpning av RIPS 19, Sveriges Kommuner och Regioners modell för pensionskuldsberäkning.

För den kommunala sektorn gäller från 1998 att en pensionsavgift, som är en andel av den anställdes lön, ska avsättas varje år. Regionfullmäktige har beslutat att hela pensionsavgiften avsätts som individuell del/avgiftsbestämd ålderspension. Denna redovisas som upplupen kostnad under kortfristiga skulder. Region Uppsala följer Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 10.

Hyres-/leasingavtal

Klassificeringen av leasingavtal som finansiella sker enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 5.

Följande villkor ska samtliga vara uppfyllda om avtal klassificeras som finansiella:

- Ursprunglig avtalstid ska vara över 36 månader och
- Summa hyror inklusive restvärde, diskonterade till nuvärde utifrån avtalets implicita ränta (alternativt utifrån regionens internränta) över den ouppsägbara avtalstiden, ska överstiga ett basbelopp och
- Summa hyror inklusive restvärde, diskonterade till nuvärde utifrån avtalets implicita ränta (alternativt

utifrån regionens internränta) över den ouppsägbara avtalstiden, ska överstiga ett känt eller uppskattat köppris med mer än 80 procent.

Övriga leasingavtal klassificeras som operationella.

I not 26 finns information om Region Uppsalas leasingavtal.

Externa projektmedel

Externa projekt som inte är avslutade är nollställda i resultaträkningen. Kvarstående externa projektmedel har tagits upp som kortfristiga skulder eller fordringar i balansräkningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Region Uppsala följer Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 13.

Särredovisning

En särredovisning för tandvårdsverksamheten i Region Uppsala har upprättats enligt den modell som regionerna gemensamt tagit fram. Särredovisningen går att nå på följande länk:

<https://www.region uppsala.se/ekonomi>

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Not 1) Verksamhetens intäkter				
Patientavgifter, exklusive tandvård	128	126	128	126
Patientavgifter, tandvård	176	181	176	181
Trafikintäkter	934	876	945	901
Vårdintäkter, exklusive tandvård	2 523	2 453	2 523	2 453
Vårdintäkter, tandvård	95	89	95	89
Försäljning medicinska tjänster	335	297	335	297
Bidrag från staten	855	767	855	767
Övriga erhållna bidrag	439	335	439	335
Försäljning anläggningstillgångar	68	0	68	0
Försäkringsersättningar	0	4	0	4
Övriga intäkter	683	806	646	775
Summa	6 236	5 934	6 210	5 928

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 2) Verksamhetens kostnader				
Löner	-5 549	-5 296	-5 755	-5 492
Arbetsgivaravgifter	-1 713	-1 654	-1 775	-1 713
Pensionskostnader, inkl särskild löneskatt	-1 215	-1 204	-1 231	-1 220
Övriga personalkostnader	-146	-146	-153	-153
Inhyrd personal	-225	-245	-225	-245
Köp av hälso- och sjukvård, exkl tandvård	-1 559	-1 425	-1 559	-1 425
Köp av tandvård	-38	-35	-38	-35
Trafikkostnader	-1 786	-1 717	-1 301	-1 263
Läkemedelskostnader	-1 512	-1 430	-1 512	-1 430
Bokfört värde avyttring anläggningstillgångar	-9	0	-9	0
Lämnade bidrag	-198	-179	-198	-179
Övriga driftskostnader	-2 051	-1 945	-2 149	-2 046
Övriga kostnader hälso- och sjukvård	-1 329	-1 267	-1 329	-1 267
Övriga kostnader tandvård	-42	-43	-42	-43
Skattekostnad avseende bolagsskatt	0	0	-3	0
Summa	-17 372	-16 586	-17 279	-16 511

Upplysning om leasing lämnas i not 26

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 2a) Upplysning om kostnad för räkenskapsrevision				
Total kostnad för räkenskapsrevision	1	0	1	0
"Varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna"	0	0	0	0

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019, med jämförelseåret 2018.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 3) Avskrivningar				
Immateriella anläggningstillgångar	-34	-42	-34	-42
Byggnader	-354	-270	-354	-270
IT-utrustning	-53	-43	-53	-43
Maskiner och inventarier	-212	-194	-267	-248
Nedskrivningar	-4	0	-4	0
Summa	-657	-549	-712	-603

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 4) Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	10 053	9 616	10 053	9 616
Prognos slutavräkning innevarande år	-83	-8	-83	-8
Slutavräkning differens föregående år	12	-25	12	-25
Summa	9 982	9 583	9 982	9 583

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31"
Not 5) Generella statsbidrag och utjämning				
Bidrag för inkomstutjämningen	1 362	1 254	1 362	1 254
Avgift för kostnadsutjämningen	-348	-332	-348	-332
Övriga statsbidrag	28	37	28	37
Regleringsavgift	-73	-112	-73	-112
Statsbidrag för läkemedelsförmån	996	936	996	936
Summa	1 965	1 783	1 965	1 783

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 6) Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	1	7	1	7
Utdelning och reavinster på kortfristig placering	70	6	10	6
Valutakursvinster	0	1	0	1
Realiserad vinst kortfristig placering	10	1	10	1
Orealiserad vinst kortfristig placering	277	0	277	0
Övriga finansiella intäkter	1	1	1	1
Summa	359	16	299	16

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 7) Finansiella kostnader				
Finansiell kostnad pensioner	-182	-137	-182	-137
Särskild löneskatt på finansiell kostnad pensioner	-44	-33	-44	-33
Valutakursförluster	0	-2	0	-2
Räntekostnader	-18	-16	-19	-18
Orealiserade förluster i värdepapper	-4	-33	-4	-33
Övriga finansiella kostnader	-6	-4	-6	-4
Summa	-254	-225	-255	-227

Belopp i miljoner kronor

Not 8) Årets resultat (inkl. interna kostnader och intäkter)	Verksamhetens netto-kostnader	Poster utanför verks. resultatet ^{a)}	Anslag/ersättningar netto	Resultat 2019-01-01–2019-12-31	Resultat 2018-01-01–2018-12-31	Årsbudget 2019-01-01–2019-12-31
Sjukhusstyrelsen	-547	0	494	-53	-18	0
- Akademiska sjukhuset	-6 692	-18	6 167	-543	-377	-100
- Lasarettet i Enköping	-531	-1	527	-5	3	0
<i>Totalt Sjukhusstyrelsen</i>	-7 770	-19	7 188	-601	-392	-100
Vårdstyrelsen	-1 866	0	1 864	-2	12	0
- Nära vård och hälsa	-547	0	543	-4	8	4
- Folktandvården	-55	-1	59	3	4	4
<i>Totalt Vårdstyrelsen</i>	-2 468	-1	2 466	-3	24	8
<i>Summa hälso- och sjukvård</i>	-10 238	-20	9 654	-604	-368	-92
Kollektivtrafiknämnden	-1 084	-1	1 091	6	-22	0
Kulturnämnden	-116	0	118	2	0	0
Fastighets- och servicenämnden						
- Fastighet och service	357	-382	0	-25	13	0
- Resurscentrum Region Uppsala	-49	0	80	31	13	0
<i>Totalt Fastighets- och servicenämnden</i>	308	-382	80	6	26	0
Regionstyrelsens övergripande verksamheter	-216	-	244	33	-	-
- Finansiell verksamhet	54	12 455	-11 727	782	220	231
- Övriga centrala funktioner	-497	0	529	32	97	0
<i>Totalt Regionstyrelsens övergripande verksamheter</i>	-659	12 455	-10 954	847	317	231
Varuförsörjningsnämnden	0	0	0	0	3	0
Patientnämnden	-5	0	5	0	0	0
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning	0	-4	6	2	0	0
Regionala utvecklingsnämnden	0	0	0	0	0	0
SUMMA REGION UPPSALA b)	-11 793	12 048	0	259	-44	138

a) Omfattar finansiella intäkter och kostnader, skatteintäkter, samt generella statsbidrag och utjämning.

b) I verksamhetsredovisningen ingår även transaktioner mellan de olika förvaltningarna. Internränta beräknas med 1,75 procent på nettovärdet av anläggningstillgångar, förråd, eget kapital och externa projektmedel.

Belopp i miljoner kronor

Not 9a) Justering av resultat enligt balanskravet	Region Uppsala	
	2019-01-01–2019-12-31	2018-01-01–2018-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	259	58
- Realisationsvinst försäljning av materiell anläggningstillgång	-68	0
- Orealiserade vinster i värdepapper	-277	0
+ Orealiserade förluster i värdepapper	4	0
+/- Återföring av orealiserade vinster i värdepapper	2	0
Summa	-80	58

Balanskravet för 2018 är beräknat utifrån fastställd resultaträkning i Årsredovisning 2018

Belopp i miljoner kronor

Not 9b) Resultat exklusive jämförelsestörande poster	Region Uppsala	
	2019-01-01- 2019-12-31	2018-01-01- 2018-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	259	-44
+ Omklassifisering till drift - Stadsbusstopå	23	0
- Realisationsvinst försäljning av materiell anläggningstillgång	-68	0
+/- Orealiserade resultat i värdepapper	-273	33
Summa	-58	-11

Belopp i miljoner kronor

Not 10) Immateriella anläggningstillgångar	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	34	24	34	24
Årets inköp	11	10	11	10
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	45	34	45	34
Ingående ackumulerade avskrivningar	-14	-5	-14	-5
Årets avskrivningar	-6	-9	-6	-9
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-20	-14	-20	-14
<i>Utgående redovisat värde</i>	25	20	25	20
Avskrivningstider (genomsnittliga)	8	4	8	4
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	348	334	349	335
Årets inköp	3	10	3	10
Årets uttrangeringar	-5	-2	-5	-2
Omklassificering	3	6	3	6
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	349	348	350	349
Ingående ackumulerade avskrivningar	-285	-252	-286	-252
Året uttrangeringar	5	0	5	-1
Årets avskrivningar	-27	-33	-27	-33
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-307	-285	-308	-286
<i>Utgående redovisat värde</i>	42	63	42	63
Avskrivningstider (genomsnittliga)	13	10	13	10

Belopp i miljoner kronor

Not 11) Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
MARK				
Ingående anskaffningsvärde	336	328	336	328
Årets inköp		8	0	8
Årets försäljningar	-3	0	-3	0
<i>Utgående redovisat värde</i>	333	336	333	336
BYGGNADER				
Ingående anskaffningsvärde	13 080	11 606	13 080	11 606
Årets inköp	849	1 507	849	1 507
Årets försäljningar	-49	0	-49	0
Årets utrangeringar	-37	-33	-37	-33
Omklassificering	-3	0	-3	0
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	13 840	13 080	13 840	13 080
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 942	-3 673	-3 942	-3 673
Årets försäljningar	39	-269	39	-269
Årets utrangeringar	10	0	10	0
Årets avskrivningar	-355	0	-355	0
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-4 248	-3 942	-4 248	-3 942
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-39	-39	-39	-39
Årets nedskrivningar/återföringar	-3	0	-3	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-42	-39	-42	-39
<i>Utgående redovisat värde</i>	9 550	9 099	9 550	9 099
Avskrivningstider (genomsnittliga)	40	49	40	49

Belopp i miljoner kronor

Not 12) Maskiner och inventarier	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 060	2 639	3 672	3 238
Årets inköp	524	454	556	468
Årets försäljningar	-1	-3	-1	-3
Årets utrangeringar	-143	-24	-143	-24
Omklassificering	0	-6	0	-6
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	3 440	3 060	4 084	3 673
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 847	-1 637	-2 178	-1 916
Årets försäljningar	1	-237	-55	-292
Årets utrangeringar	140	3	140	4
Årets avskrivningar	-265	24	-265	24
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-1 971	-1 847	-2 358	-2 180
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-2	-2	-2	-2
Årets nedskrivningar/återföringar	-1	0	-1	0
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	-3	-2	-3	-2
<i>Utgående redovisat värde</i>	1 466	1 211	1 723	1 491
Avskrivningstider (genomsnittliga)	14	13	14	13

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 13) Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier långfristig placering	114	114	1	1
Andelar långfristig placering	64	63	58	57
Bostadsrätter långfristig placering	1	1	1	1
Aktieägartillskott Upplands Lokaltrafik AB	6	6	6	6
Långfristiga fordringar	16	20	16	20
Förlagslån Kommuninvest	12	13	12	13
Summa	213	217	94	98

Specifikation aktier – Region Uppsala	Antal	Anskaffningsvärde, tkr	Värde per aktie vid inköp, kr	Ägd andel procent
Upplands Lokaltrafik AB	1 200	3 000	2 500	100,0
Dotterbolag:				
– Canbus i Uppland AB				100,0
Intressebolag:				
– BIMS AB				24,4
– Biogas Uppland AB				50,0
Främmande bolag:				
– Mälardalstrafiken MÅLAB AB				2,5
– Samtrafiken i Sverige AB				2,0
AB Uppsalabuss	371 970	18 600	50	99,99
Gamla Uppsala Buss AB	150 500	91 008	100	100,0
Dotterbolag:				
– Uppsala Läns Trafik AB				100,0
– AB Prebus				100,0
ALMI Företagspartner Uppsala AB	4 900	490	100	49,0
AB Transitio	10 000	1 000	100	5,0
Inera AB	5	5	1 000	0,2
Summa	538 575	114 103		

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 14) Bidrag till infrastruktur				
Bidrag medfinansiering Citybanan	298	298	298	298
Akkumulerade avskrivningar	-84	-72	-84	-72
Summa	214	226	214	226

Regionstyrelsen avgav i maj 2007 en avsiktsförklaring om medfinansiering av Citybanan. I november 2009 beslutade fullmäktige om ett anslag på 297,6 miljoner kronor. Bidraget upplöses (kostnadsförs) under 25 år från år 2013, då första utbetalningen av bidraget gjorts.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 15) Förråd				
Sjukvårdsmaterial	81	71	81	71
Hjälpmedel	9	8	9	8
Övrigt	7	6	12	10
Summa	97	85	102	89

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 16) Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	704	701	704	702
Statsbidragsfordringar	229	192	229	192
Balanserade externa projektmedel fordran	59	40	59	40
Momsfordran Skatteverket	172	159	172	159
Koncerninterna fordringar	7	6	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	181	104	183	107
Upplupna intäkter	199	123	199	123
Upplupna ränteintäkter	1	1	1	1
Upplupna skatteintäkter	0	0	1	1
Förutbetalda kostnader	47	1	52	1
Summa	1 599	1 327	1 600	1 326

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 17) Kortfristiga finansiella placeringar				
Korträntefonder	340	283	340	283
Obligationsfonder	1 322	1 365	1 322	1 365
Hedgefonder	40	40	40	40
Aktiefonder	1 121	841	1 121	841
<i>Summa</i>	<i>2 823</i>	<i>2 529</i>	<i>2 823</i>	<i>2 529</i>
Specifikation av finansiella placeringar				
Pensionsplacering	2 318	2 022	2 318	2 022
Övrig placering	505	507	505	507
<i>Summa</i>	<i>2 823</i>	<i>2 529</i>	<i>2 823</i>	<i>2 529</i>

Kortfristiga finansiella placeringar är värderade till verkligt värde

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 18) Kassa och bank				
Plusgirot/Nordea	11	8	82	75
Swedbank	3	1	3	1
Handelsbanken	1	1	1	1
SEB	0	0	0	0
Kassa	0	0	0	0
Gåvotillgångar	10	10	10	10
Summa	25	20	96	87

Region Uppsala har en checkräkningskredit på 1 000 miljoner kronor, av vilken 121 miljoner kronor var utnyttjad per 2019-12-31.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Specifikation av kassa och bank				
Pensionsplacering	0	0	0	0
Övrig likviditet	25	20	96	87
Summa	25	20	96	87

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 19) Eget kapital				
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	4 612	4 446	4 728	4 549
Lämnad utdelning till regionen	0	0	0	0
Byte av redovisningsprincip för värdering av kortfristiga placeringar till verkligt värde	0	210	0	210
Årets resultat / periodens resultat	259	-44	210	-31
Summa	4 871	4 612	4 938	4 728

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 20) Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	5 991	5 344	5 991	5 344
Nya förpliktelser	465	472	465	472
Årets utbetalningar	-111	-86	-111	-86
Ränte- och basbeloppsuppräknig	181	136	181	136
Övrig post	-4	-1	-4	-1
Förändring av löneskatt	129	126	129	126
Summa	6 651	5 991	6 651	5 991
Aktualiseringsgrad	97	97	97	97

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Specifikation – avsatt till pensioner				
Särskild avtals-/ålderspension	0	0	0	0
Förmånsbestämd/kompl pension	5 270	4 743	5 270	4 743
Ålderspension	63	59	63	59
Pension till efterlevande	10	10	10	10
Ålderspension enligt särskilt beslut	8	9	8	9
<i>Summa pensioner</i>	5 352	4 821	5 352	4 821
Löneskatt 24,26 %	1 299	1 170	1 299	1 170
Summa	6 651	5 991	6 651	5 991

Antal visstidsförordnanden

Politiker	4	3	0	3
Tjänstepersoner	0	0	0	0

Från och med redovisningsåret 1998 redovisas nyintjänade pensionsförmåner som en avsättning i balansräkningen. Avsättning för pensioner till förtroendevalda, garantipensioner och visstids-pensioner ingår också. Avsättningarna är inklusive löneskatt. Aktualiseringsgraden anger den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Visstidspension utges efter ansökan till förtroendevald som efter 50, men före 65 års ålder uppfyller följande villkor:

a) uppdraget upphör vid utgången av mandatperioden, eller

b) uppdraget upphör före mandatperiodens utgång av annan anledning än återkallelse enligt 4 kap. 10 § Kommunallagen och den förtroendevalde har innehaft sitt uppdrag i minst 48 kalendermånader eller, om uppdragstiden är mindre än 48 månader, den förtroendevalde har innehaft uppdrag under två på varandra följande mandatperioder.

Åtagandet för den pensionsskuld som intjänats genom anställning hos Regionförbundet Uppsala län, tryggas genom tillgångar i pensionsstiftelse. Per den 31 december 2019 uppgår denna pensionsskuld till 25,8 miljoner kronor. Värdet på förmögenheten i pensionsstiftelsen var vid årsbokslutet 31 december 2019 37,5 miljoner kronor (33,8 miljoner kronor föregående år).

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 21) Andra avsättningar				
Oreglerad skada/livränta	13	13	13	13
Uppskjuten skatt – Gamla Uppsala Buss	0	0	36	34
Summa	13	13	49	47

Belopp i miljoner kronor

Specifikation – andra avsättningar	IB	Årets avsättning	lanspråktaget under året	UB
Oreglerad skada/livränta	13	0	0	13
Uppskjutna skatter	0	0	0	0
Övriga avsättningar	34	2	0	36
Summa	47	2	0	49

Belopp i miljoner kronor

Not 22) Långfristiga skulder	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Lån Nordea för byggnation av bussdepå	343	352	343	352
Lån Kommuninvest	600	300	673	393
Utnyttjad checkräkningskredit	121	248	121	248
Investeringsbidrag	25	28	25	28
Skulder till närstående företag	25	25	0	0
Långfristig leasingskuld	2	1	2	1
Långfristig skuld, gåvor	9	10	9	10
Summa	1 125	964	1 173	1 032

Investeringsbidrag periodiseras och intäktsförs linjärt under den period över vilken de tillgångar som finansierats med hjälp av investeringsbidraget skrivs av. Återstående antal år (vägt snitt) är fem år för Region Uppsala.

Belopp i miljoner kronor

Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Lån som förfaller inom				
- 1 år	609	509	630	529
- 2-5 år	643	352	697	432
- 6 år och senare	300	300	320	313

Belopp i miljoner kronor

Räntebindningstid och ränta på låneskuld	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Genomsnittlig räntebindningstid	2,40 år	2,49 år	2,40 år	2,53 år
Genomsnittlig ränta	1,14 %	2,25 %	1,12 %	2,04 %

Not 22a) Säkringsredovisning

Syfte med säkringen

Från 1 januari 2012 ingår Upplands Lokaltrafik Aktiebolag i Region Uppsala. Region Uppsala övertog i och med detta bolagets tillgångar och skulder. Region

Uppsala övertog en skuld för byggnation av ny bussdepå vilken var räntesäkrad. Lånet omförhandlades och ny ränteswap tecknades 20 december 2012. Region Uppsala har från detta datum en nominell skuld om 415 miljoner kronor som löper med rörlig

ränta. Syftet med säkringen är att eliminera variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och fixera räntekostnaderna till 3,32 % till 31 mars 2021.

Säkrad risk

Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i basräntan (STIBOR 3M).

Säkrad post

Framtida betalningar av rörlig ränta hänförlig till befintlig nominell skuld om 397 miljoner kronor fram till 31 mars 2021.

Säkringsinstrument

Ränteswapp genom vilket Region Uppsala erhåller STIBOR 3M och betalar 3,32 % ränta på nominellt belopp under perioden till 31 mars 2021.

Region Uppsala kommer att bedöma säkringsförhållandets effektivitet per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Säkringsförhållandet anses vara effektiv så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Redovisning

Räntekupongerna på swappen redovisas löpande i resultaträkningen som en del av Region Uppsalas räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Marknadsvärde ränteswapp				
Säkrad låneskuld nominellt belopp	352	361	352	361
Marknadsvärde ränteswapp 3MSTIBOR 3,32/31-03-2021	-14	-26	-14	-26

Jämfört med rörlig finansiering till 3m Stibor har räntekostnaden varit 14 miljoner kronor högre med räntesäkringen under helåret 2019. Den genomsnittliga upplåningsräntan utan räntesäkring var under 2019 cirka 1.03 %, samt 4.32 % med räntesäkring

(swapränta plus 1.00 % lånemarginal). Den genomsnittliga räntebindningstiden före räntesäkring var cirka 3 månader och var i snitt cirka 1.75 år med beaktande av räntesäkringen (1.25 år vid utgången av 2019).

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 23) Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	609	509	630	529
Leverantörsskulder	899	939	911	951
Moms och särskilda punktskatter	8	51	8	51
Personalens skatter	138	134	138	134
Balanserade externa projektmedel skuld	480	434	480	434
Koncerninterna skulder	5	44	1	-6
Övriga kortfristiga skulder	59	45	70	55
Upplupna personalkostnader inklusive sociala avgifter	939	921	959	939
Upplupen löneskatt	81	68	81	68
Upplupna pensionskostnader, individuell andel	248	240	248	240
Upplupna kostnader övrigt	104	32	108	35
Förutbetalda skatteintäkter	78	72	78	72
Förutbetalda statsbidragsintäkter	48	36	48	36
Förutbetalda intäkter	31	28	31	28
Summa	3 727	3 553	3 791	3 566

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 24) Pensionsförpliktelser som inte har upp- tagits bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	5 010	5 140	5 010	5 140
Aktualisering	-3	-3	-3	-3
Ränteuppräknig	45	45	45	45
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Basbeloppsuppräknig	98	67	98	67
Bromsen	0	0	0	0
Övrig post	20	-3	20	-3
Årets utbetalningar	-231	-216	-231	-216
Summa pensionsförpliktelser	4 939	5 030	4 939	5 030
Förändring löneskatt 24,26 %	-17	-20	-17	-20
Summa	4 922	5 010	4 922	5 010

Under ansvarsförbindelser redovisas pensionsförmåner inklusive löneskatt intjänade före 1998, det vill säga dessa redovisas ej som en avsättning (skuld) i balansräkningen. I ansvarsförbindelsen för pensioner ingår även ansvarsförbindelsen för pensioner till förtroendevalda. Åtagandet har beräknats av Kommunsektorns Pensions AB, KPA.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Not 25) Övriga ansvarsförbindelser				
Transitio AB, borgen för leasingavtal med mera	851	698	851	698
Upplandsstiftelsen, borgen för checkräkningskredit	7	7	7	7
Gamla Uppsala Buss AB, borgen för upptaget lån	157	157	157	157
Summa	1 015	862	1 015	862

Borgen för leasingavtal med mera, Transitio AB, innefattar solidarisk borgen tillsammans med andra svenska regioner samt proprietärborgen till förmån för AB Transitio avseende finansiering av anskaffning av regionalstågsfordon vilka förhyrs och används inom Region Uppsalas länstrafik. Tillkommer borgen för tryggnad av Upplandsstiftelsens pensionsutfästelser. Borgen ingår i Region Uppsalas beräknade totala pensionsskuld.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Som försäkringstagare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag har Region Uppsala ett åtagande att täcka eventuella förluster. Åtaganden kan uppgå till tio gånger premien. År 2019 uppgår premien till 53 miljoner kronor.

Kommuninvest i Sverige AB

Region Uppsala har år 2005 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som

reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Uppsalas ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 926 miljoner kronor och totala tillgångar till 460 365 miljoner kronor. Region Uppsalas andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 749 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 757 miljoner kronor.

Not 26) Hyres- och leasingavtal

Enligt Rådet för Kommunal Redovisnings rekommendation nummer 5 redovisas, från och med 1 januari 2019, samtliga ej uppsägningsbara operationella leasing-/hyresavtal. Tidigare år har Region Uppsala endast redovisat ej uppsägningsbara operationella leasing-/hyresavtal överstigande 3 år.

Följande villkor ska samtliga vara uppfyllda om avtal ska klassificeras som finansiella:

– Ursprunglig avtalstid ska vara över 36 månader och

– Summa hyror inklusive restvärde, diskonterade till nuvärde utifrån avtalets implicita ränta (alternativt utifrån regionens internränta) över den uppsägningsbara avtalstiden, ska överstiga ett basbelopp och,
– Summa hyror inklusive restvärde, diskonterade till nuvärde utifrån avtalets implicita ränta (alternativt utifrån regionens internränta) över den uppsägningsbara avtalstiden, ska överstiga ett känt eller uppskattat köppris med mer än 80 %. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Finansiella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	2	2	2	2
Nuvärde minimileaseavgifter	2	2	2	2
Därav förfall inom 1 år	1	1	1	1
Därav förfall inom 1 - 5 år	1	1	1	1
Därav förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0	0	0	0

20 avtal klassificeras som finansiella leasingavtal (föregående år 25 avtal).
Variabla avgifter avser bokförd räntekostnad för leasingavtal med rörlig ränta.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	2 005	2 056	2 037	2 090
Därav förfall inom 1 år	261	222	277	241
Därav förfall inom 1 - 5 år	564	597	580	613
Därav förfall senare än 5 år	1 180	1 237	1 180	1 237

De operationella avtalen är totalt 1 283 stycken, inklusive lokalhyresavtal (föregående år 900 stycken). Lokalhyresavtalen omfattar året 2019 1 885 miljoner kronor (föregående år 1 940 miljoner kronor).

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 27) Betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala				
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	68	0	68	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	10	0	10	0
Summa	78	0	78	0

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 28) Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Av- och nedskrivningar	657	549	712	603
Utrangering av materiella anläggningstillgångar	34	35	34	35
Avsatt till pensioner	771	742	771	742
Övriga avsättningar	0	2	2	2
Justering för avskrivning bidrag Citybanan	12	12	12	12
Justering orealiserade vinster och förluster värdepapper	-273	102	-273	102
Övrigt	9	8	9	8
Summa	1 210	1 450	1 267	1 504

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 29) Övriga likvidpåverkande poster				
Utbetalningar av avsättningar för pensioner, inkl löneskatt	-138	-107	-138	-107
Utdelning	0	0	0	0
Summa	-138	-107	-138	-107

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31	2019-01-01– 2019-12-31	2018-01-01– 2018-12-31
Not 30) Poster som redovisas i annan sektion				
Realisationsresultat materiella anläggningstillgångar	-68	0	-68	0
Realisationsresultat finansiella anläggningstillgångar	-10	0	-10	0
Summa	-78	0	-78	0

Driftredovisning

I driftredovisningen ingår verksamhetens intäkter och kostnader vilket summeras till verksamheternas nettokostnad. Resultatposter som är exkluderade från driftredovisningen är därmed skatteintäkter, generella statsbidrag, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Driftredovisningen ska spegla respektive styrelse och nämnds intäkter och kostnader. Förutom externa intäkter och kostnader så har driftredovisningen påförts även region-interna intäkter och kostnader, såsom köp och försäljning mellan styrelse, nämnder och förvaltningar. I driftredovisningen redovisas även hälso- och sjukvårdens produktion. Detta presenteras under rubriken produktionsuppföljning.

Under nedan avsnitt redovisas Region Uppsalas övergripande driftresultat samt resultatet per respektive styrelse och nämnd och deras underliggande förvaltningar och bolag.

Driftresultat

Region Uppsalas intäkter uppgår till 6 236 miljoner kronor och verksamhetens kostnader uppgår till 18 029 miljoner kronor. I jämförelse mot budget är intäkterna 544 miljoner kronor högre än budget och kostnaderna 739 miljoner kronor högre. Verksamhetens nettokostnad är 196 miljoner sämre än budget.

Styrelse/nämnd	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse	
	Innevarande år	Budget	Föregående år	Innevarande år	Budget	Föregående år	Intäkter	Kostnader
Sjukhusstyrelsen	17 928	17 846	16 990	-18 509	-17 928	-17 365	82	-582
Vårdstyrelsen	4 591	4 596	4 318	-4 593	-4 588	-4 295	-6	-6
Trafik och samhällsutvecklingsnämnden	2 130	2 129	2 024	-2 122	-2 127	-2 046	1	5
Kulturnämnden	202	196	189	-200	-196	-188	6	-5
Fastighet och servicenämnden	2 009	2 004	1 804	-1 622	-1 622	-1 477	5	0
Patientnämnden	6	5	5	-5	-5	-5	0	0
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning	11	12	6	-10	-12	-4	0	2
Regionstyrelsens övergripande verksamheten	-10 315	-10 614	-9 699	-1 293	-1 294	-1 463	300	0
Externt finansierade projekt	363	23	349	-363	-23	-349	340	-340
<i>Justering: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader</i>	<i>-10 689</i>	<i>-10 504</i>	<i>-10 134</i>	<i>10 689</i>	<i>10 504</i>	<i>10 130</i>	<i>-185</i>	<i>185</i>
Verksamhetens intäkter/kostnader	6 236	5 692	5 851	-18 029	-17 290	-17 061	544	-739

Tabell: Driftredovisning per styrelse och nämnd

Förvaltning	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse	
	Innevarande år	Budget	Föregående år	Innevarande år	Budget	Föregående år	Intäkter	Kostnader
Sjukhusstyrelsen	7 288	7 288	6 850	-7 340	-7 288	-6 867	0	-52
Akademiska sjukhuset	10 031	9 959	9 543	-10 555	-10 041	-9 904	72	-514
Lasarettet i Enköping	610	599	597	-614	-598	-593	11	-15
Vårdstyrelsen	2 537	2 537	2 356	-2 538	-2 537	-2 344	0	-1
Nära vård och hälsa	1 559	1 556	1 484	-1 565	-1 551	-1 478	4	-13
Folktandvården	495	504	478	-490	-499	-472	-9	9
Trafik och samhälle	2 130	2 129	2 024	-2 122	-2 127	-2 046	1	5
Kultur och bildning	202	196	189	-200	-196	-188	6	-5
Fastighet och service	1 595	1 589	1 393	-1 238	-1 207	-1 079	5	-31
Resurscentrum	414	415	411	-384	-414	-398	0	31
Patientnämnden	6	5	5	-5	-5	-5	0	0
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning	11	12	6	-10	-12	-4	0	2
Regionkontoret	710	660	996	-677	-660	-900	49	-17
Regionstyrelsen	248	248	0	-215	-248	0	0	33
Finansförvaltningen	-11 272	-11 523	-10 695	-401	-385	-563	250	-16
Externt finansierade projekt	363	23	349	-363	-23	-349	340	-340
<i>Justering: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader</i>	-10 689	-10 504	-10 134	10 689	10 504	10 130	-185	185
Verksamhetens intäkter/kostnader	6 236	5 692	5 851	-18 029	-17 290	-17 061	544	-739

Tabell: Driftredovisning per förvaltning

Sjukhusstyrelsen

Sjukhusstyrelsens resultat för den totala verksamheten 2019 är minus 581 miljoner kronor, vilket ska jämföras med en budget på minus 82 miljoner kronor. Sjukhusstyrelsens egen verksamhet har en negativ budgetavvikelse på 52 miljoner kronor. Akademiska sjukhusets resultat är minus 525 miljoner kronor, vilket ska jämföras med en budget på minus 82 miljoner kronor. Lasarettet i Enköping har en negativ budgetavvikelse på 4 miljoner kronor.

Intäkterna är 83 miljoner kronor högre än budgeterat. Detta trots att riks- och regionintäkter avviker negativt med 58 miljoner kronor, varav Akademiska sjukhusets avvikelse är minus 51 miljoner kronor. Resurs- och kapacitetsbrist på sjukhuset leder till lägre riks- och regionintäkter. Anledningen till att de totala intäkterna ändå är bättre än budgeterat beror främst på att intäkter för olika specialdestinerade statsbidrag tillkommit som inte var budgeterade.

Kostnaderna för Sjukhusstyrelsens totala verksamhet avviker negativt med 582 miljoner kronor. Den största posten med negativ avvikelse är lönekostnader inklusive inhyrd personal, minus 304 miljoner kronor. Detta beror på obudgeterade lönekostnader kopplat till specialdestinerade statsbidrag, högre kostnader kopplat till arbetstidsmodeller på Akademiska sjukhuset, höga kostnader för läkare på lasarettet kopplat till klinisk introduktionstjänst och ny vårdavdelning. Resterande avvikelse beror på uteblivna helårseffekter av framtagna åtgärder på Akademiska sjukhuset. Inhyrd personal har en negativ avvikelse med 88 miljoner kronor mot budget. Akademiska sjukhusets avvikelse beror till stor del på uteblivna effekter för att minska inhyrd personal.

Köpt vård har en negativ budgetavvikelse på 162 miljoner kronor. Avvikelsen på Akademiska sjukhuset är minus 118 miljoner kronor, vilket beror på kapacitetsproblem inom kirurgi, ortopedi, barnkirurgi

men främst rättspsykiatrisk vård. Sjukhusstyrelsens avvikelse är minus 45 miljoner kronor. Avvikelser finns främst inom öppen specialistvård utanför C-län, vårdgaranti och LOV ögon. Ökningarna för köpt vård inom Sjukhusstyrelsens egen verksamhet har en koppling till kapacitetsbrist som finns på Akademiska sjukhuset.

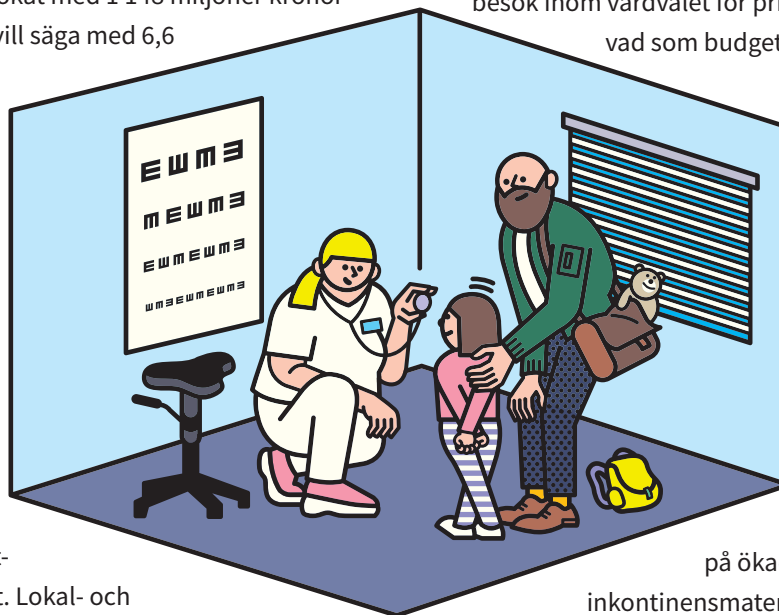
Jämfört med föregående år är resultatet för 2019 en försämring med 206 miljoner kronor. Från minus 375 miljoner kronor till minus 582 miljoner kronor. Intäkterna har ökat med 939 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 5,5 procent. Ökningen mellan åren beror främst på en anslagsökning samt ökad fast ersättning till Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Riks- och regionintäkter har ökat med 77 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 3,2 procent. Övriga intäkter har minskat mellan åren till följd av lägre statsbidragsintäkter.

Kostnaderna har ökat med 1 148 miljoner kronor mellan åren, det vill säga med 6,6 procent. Förutom kostnadsökningen för fast ersättning är det lönekostnader inklusive inhyrd personal som står för den största delen av ökningen mellan åren, 249 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,1 procent. Lokal- och fastighetskostnader står också för en stor ökning, 199 miljoner kronor. Ökningen beror främst på färdigställningen av 100/101-huset Akademiska sjukhuset. Andra poster med större ökning är medicinskt material och läkemedelskostnader. Även för medicinskt material, lokal- och fastighetskostnader och övriga kostnader finns negativa avvikelser. Avskrivningar avviker positivt mot budget och beror på en eftersläpning i investeringsplanerna främst kopplad till den försenade inflyttningen i ingång 100/101.

Vårdstyrelsen

Vårdstyrelsens totala resultat för 2019 är ett underskott på minus 3 miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse med 10,5 miljoner kronor jämfört med budget. Vårdstyrelsens egen verksamhet genererar ett underskott på 2 miljoner kronor vilket främst beror på att utomlänsintäkterna inte når upp till budgeterad nivå samt ökade kostnaderna för läkemedel. Nära vård och hälsa redovisar ett underskott på 6 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse mot budget på 9 miljoner kronor.

Förvaltningens totala intäkter överstiger budget med 6 miljoner kronor, jämförelsestörande poster som förklarar den positiva avvikelsen består av bland annat intäkter för rehabiliteringsgarantin, tolktjänster, arbetsinsatser för Försäkringsmedicinsk enhet och statsbidrag. Renat för jämförelsestörande poster finns en negativ avvikelse mot budget, vilket främst beror på att produktionen i form av ersatta besök inom vårdvalet för primärvård är lägre än vad som budgeterats.

Nära vård och hälsas totala kostnader är 15 miljoner kronor högre än budgeterat, personalkostnaderna avviker positivt mot budget och den negativa avvikelsen beror främst på ökade kostnader för inkontinensmaterial, tolk, läkemedel, medicinsk service och lokaler. Folk tandvården redovisar ett positivt resultat på 4 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Årets totala intäkter är 9 miljoner kronor lägre än budgeterat och hänförs främst till lägre intäkter från tandvårdstaxan. Även Folk tandvårdens totala kostnader är lägre än budgeterat med 9 miljoner kronor och beror främst på lägre personalkostnaderna på grund av vakanser. Vårdstyrelsens totala resultat för 2019 avviker negativt med 26 miljoner kronor jämfört med föregående

år. Intäkterna ökar mellan åren med 275 miljoner kronor, vilket främst beror på uppräknig av anslag, ersättningar, tandvårdstaxa samt ökat antal besök inom Folk tandvården. Totala kostnader har ökat med 300 miljoner kronor jämfört med föregående år. Personalkostnaderna ökar mellan åren inom både Nära vård och hälsa och Folk tandvården, vilket beror på löneökningar och att antalet medarbetare ökat när det gäller Nära vård och hälsa. Kostnader för köpt vård ökar jämfört med föregående år för Vårdstyrelsens egen verksamhet och Nära vård och hälsa samt att Folk tandvårdens kostnader för köpt tandvård ökar, vilket främst beror på uppräknig av ersättningar och ökade volymer, exempelvis i form av ett ökat antal listade. Inom Vårdstyrelsens egen verksamhet samt Nära vård och hälsa ökar läkemedelskostnaden främst på grund av införandet av nya riktlinjer och dyrare läkemedel vid diabetes.

Trafik och samhällsutvecklingsnämnden

Trafik och samhällsutvecklingsnämndens resultat för 2019 är cirka 8 miljoner kronor vilket ska jämföras med en nollbudget. Den positiva avvikelsen jämfört med budget beror främst på lägre kostnader.

När det gäller kostnaderna är övriga kostnader liksom lokal- och fastighetskostnaderna lägre än budget. Detta till skillnad mot trafik kostnaderna som är högre än budget vilket exempelvis beror på en högre kostnad för såväl resandeincitament som index där index har ett utfall på 15 miljoner kronor över budget. Emellertid återfinns lägre kostnader inom trafik kostnaderna än budgeterat när det gäller exempelvis provisionskostnader och tåg hyra. Jämfört mot föregående år är de totala kostnaderna 3,7 procent högre 2019 vilket motsvarar cirka 76 miljoner kronor. Detta kan förklaras främst av ökade trafik kostnader som ökat 4 procent 2019 jämfört med 2018. Utmärkande poster är ökade kostnader för resandeincitament och index.

De totala intäkterna är något över budget tack vare övriga intäkter som har en positiv avvikelse på cirka 11 miljoner kronor. Detta förklaras främst av att fakturering av kontrollavgifter och att intäkterna vid vidare faktureringen av bland annat biogas

och depå är högre än budget. De totala trafikintäkterna är dock under budget. Biljettintäkterna har den största avvikelsen med ett bortfall på cirka 24 miljoner kronor vilket till största del förklaras av lägre intäkter för enkelbiljetter och UL/SL-biljetter. Intäkt skola visar emellertid ett överskott jämfört med budget på cirka 13 miljoner. Jämfört med föregående år har intäkterna ökat med 5,2 procent. Det största bidraget till det, förutom ökat anslag, är att biljettintäkterna samt intäkterna för skola har ökat. Beträffande biljettintäkterna ses en ökning på 6,4 procent 2019 jämfört med 2018. Biljettpriserna har ökat med cirka 5 procent så en viss volymökning har skett mellan åren.

Kulturnämnden

Kultur och bildning gör ett resultat på 2 miljoner kronor över budget. Totala intäkter uppgår till 202 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor över budget. Högre intäkter på Wiks slott och konferens samt ytterligare intäkter från projektbidrag som inte var budgeterat. Totala kostnader uppgår till 200 miljoner kronor vilket är 2 miljoner högre än budgeterat. Med de högre intäkterna följer också något högre kostnader. Personalkostnader och lokal- och fastighetskostnader överstiger budget medan övriga kostnader är lägre än budget.

Fastighet och servicenämnden

Resultatet för 2019 uppgår till 387 miljoner kronor, vilket ska jämföras med budget på 382 miljoner kronor. Resultatet beror

framför allt på högre intäkter och lägre kostnader för köpt vård, personalkostnader och avskrivningar samt högre fastighetsrelaterade engångskostnader i investeringsprojekt.

Totala intäkter uppgår till 2 009 miljoner kronor. Intäkterna är 5 miljoner kronor över budget och beror på ett netto av högre intäkter för varaktig vård och lägre intäkter från Migrationsverket gällande asyl samt högre intäkter för servicetjänster. Jämfört med föregående år har intäkterna ökat med 204 miljoner kronor, eller 11,3 procent, och de är främst ökade hyresintäkter med helårseffekt på 190 miljoner kronor som förklarar intäktsökningen mellan åren.

Totala kostnader uppgår till 1 622 miljoner kronor vilket är i linje med budget. Personalkostnaderna är 19,4 miljoner kronor lägre än budget främst beroende på stora vakanser inom Resurscentrum. Kostnader för köpt vård är lägre vilket beror på att färre asylsökande söker vård i och med minskad asylmottagning. Fastighetskostnaderna är 48 miljoner kronor högre än budgeterat vilket främst beror på engångskostnader i investeringsprojekt. Stadsbusdepån i Fyrislund har kostnadsförts med 23 miljoner kronor efter värdering av de extra utgifterna som belastat projektet. Tidiga skeden i projekt B9/B12 har kostnadsförts motsvarande 14 miljoner kronor samt att kostnader för vattenåtgärder ingång 100/101 för 6 miljoner har belastat 2019. Avskrivningskostnaderna är lägre än budgeterat, motsvarande 18 miljoner

kronor, vilket beror på förskjutningar i tiden för färdigställande av projekt ger en lägre kostnad i perioden. De totala kostnaderna är 145 miljoner kronor högre än samma period föregående år och beror främst på ökade kostnader för avskrivningar med 89 miljoner kronor och högre fastighetskostnader på 52 miljoner kronor.

Patientnämnden

Patientnämnden redovisar ett resultat på 0,4 miljoner kronor vilket kan jämföras mot en noll-budget. 2018 års resultat var 0,5 miljoner kronor. Det minskade resultatet i jämförelse med 2018 års resultat beror främst på ökade kostnader för licenser. Skillnaden mot årets budget förklaras av lägre personalkostnader samt lägre kostnader för it-tjänster. En annan bidragande faktor är att från 1 januari 2019 är kommunerna med och finansierar patientnämnden med 50 öre per invånare, vilket ger en ökad intäkt på 0,2 miljoner kronor.

Gemensam nämnd för kunskapsstyrning

Nämndens samlade budget uppgår till 12 miljoner kronor. Finansieringsmodellen bygger på att nämndens kostnader fördelas lika mellan regionen (50 procent) och länets kommuner (50 procent). Kommunerna finansierar sin del utifrån folkmängd.

Personalkostnaderna är lägre än budgeterat på grund av vakanta tjänster främst i början av året. Rekryteringen av vetenskaplig handledare och gruppchef gjordes under våren. Under posten övriga kostnader ingår tjänsteköp av BBIC samordnare (Barns behov i centrum) från Uppsala kommun samt för 50 procent regional utvecklingsledare gällande Barn och Unga. Den andra delen av utvecklingsledartjänsten bekostas genom särskilda projektmedel från SKR för Kvinnofrid.

Överskottet på totalt 3 miljoner kronor delas som tidigare år mellan Region Uppsala och länets kommuner. Resultatet för Region Uppsala kan jämföras med 2018 då överskottet var 2,5 miljoner kronor. Skillnaden mellan åren beror främst på att personalkostnaderna ökat under 2019 då vakanta tjänster tillsatts.

Varuförsörjningen

Varuförsörjning har högre intäkter för logistik från regionerna jämfört med budget. Motsvarande kostnadsökning finns för logistiktjänsten. Personalkostnaderna är lägre än budget då det finns vakanser inom support och upphandlingsgruppen, vilket också förklarar årets överskott gentemot budget.

Regionstyrelsens övergripande verksamhet

Regionstyrelsens övergripande verksamheter

inkluderar finansverksamhet, Regionkontoret, förtroendemannakostnader och centrala avgifter. Regionstyrelsens övergripande verksamheter redovisar sammanlagt ett resultat på plus 300 miljoner kronor över budget.

Den finansiella verksamheten gör ett resultat på 235 miljoner kronor över budget. I resultatet ingår resultatposter som ska exkluderas utifrån ett balanskrav såsom realisationsvinst vid försäljning av Slottsgränd på 68 miljoner kronor. Resultatet inklusive justeringar uppgår då till 167 miljoner kronor. De stora avvikelserna finns främst inom övriga intäkter där intäkten för specialdestinerade statsbidrag är 180 miljoner kronor högre än budget. Dessa medel är obudgeterade och fördelas inte ut till förvaltningar utan täcker kostnader inom Region Uppsala relaterat till de insatser som är hänförliga till de specialdestinerade statsbidragen. Under 2019 har det tillkommit statsbidrag som presenterades sent under året och inte fullt ut kunde budgeteras.

Kostnaderna ligger 16 miljoner kronor över budget och jämfört med föregående år 162 miljoner kronor lägre. Under 2018 låg kostnader och intäkter för specialdestinerade statsbidrag på finansens. Schablondebiterade pensioner är 18 miljoner kronor bättre än budget och pensionskostnaderna överstiger budget med 67 miljoner vilket beror på fler anställda än vad som budgeterats samt att fler även

har högre lönenivåer som berättigar till förmånsbestämd pension. Övriga kostnader ligger lägre än budget, motsvarande 32 miljoner kronor, vilket beror på budgeterade oförutsedda kostnader som inte nyttjats under året. Föregående år var kostnaden 129 miljoner kronor högre då kostnaden för statsbidrag låg bokförd på finansens.

Årets resultat för Regionstyrelsens övergripande verksamheter exklusive finansverksamheten är 65 miljoner kronor. Årsresultatet 2018 var 96 miljoner kronor. Intäkterna uppgår till 958 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse på 50 miljoner kronor mot budget och beror främst på att statsbidragen inte budgeterats under året. Intäkterna är 97 miljoner kronor lägre än 2018 och beror främst på att överskott från statsbidrag bokförts på Regionstyrelsen. Totala personalkostnader för perioden uppgår till 211 miljoner kronor vilket är 12 miljoner kronor lägre än budgeterat. Avvikelsen förklaras av vakanser inom flera av Regionkontorets avdelningar. Jämfört med 2018 är personalkostnaderna 3 miljoner kronor högre. Övriga kostnader för perioden uppgår till 801 miljoner kronor och är 35 miljoner kronor lägre än budget till följd av lägre kostnader för konsulter. Jämfört med 2018 har kostnaderna minskat med 65 miljoner kronor då kostnader för läkemedel och lägre övriga kostnader minskat.

Gamla Uppsala Buss

Intäkter ligger 2 miljoner kronor över budget.

Utfallet för stadstrafiken ligger 1 miljoner kronor över budget och 17 miljoner kronor högre än föregående år. Höjt pris från ny tidtabell T20 samt mer förstärkningstrafik och extrabussar än budgeterat. Timproduktionen i

avtalet var i nivå med budget men 2,4 procent högre än föregående år. Även intäkter för färdtjänst och särskola ligger över budget på grund av försenat avtal vilket medfört att Gamla Uppsala Buss utfört trafiken i enlighet med tidigare avtal till augusti.

Kostnaderna ligger 7 miljoner lägre än budgeterat. Övriga kostnader 2 miljoner kronor. Det förse- nade depåprojektet innebär att kostnader inför flytt till ny depå är skjutna framåt i tiden. Även

personalkostnader är 4 miljoner kronor lägre än budget, minskad övertid och sjukfrånvaro bidrar till lägre personalkostnader.

Förvaltning	Intäkter			Kostnader			Budgetavvikelse	
	Innevar- ande år	Budget	Föregå- ende år	Innevar- ande år	Budget	Föregå- ende år	Intäkter	Kostnader
Gamla Uppsala Buss	487	485	471	-473	-480	-457	2	7

Tabell: Driftredovisning GUB

Produktionsuppföljning

Under nästkommande två avsnitt, produktion inom Sjukhusstyrelsens ansvarsområde samt produktion inom Vårdstyrelsens ansvarsområde, redovisas hälso- och sjukvårdens produktion.

Produktion inom Sjukhusstyrelsens ansvarsområde

Region Uppsalas specialistvård utförs i egen regi och av privata vårdgivare inom ramen för upphandlade verksamheter (lagen om offentlig upphandling, LOU), inom vårdvalen (lagen om valfrihetssystem, LOV) och fysioterapeuter och läkare verksamma enligt den nationella taxan. Vårdproduktion kan delas upp i slutenvård (inneliggande patienter) respektive öppenvård, exempelvis besök och dag- sjukvård. Vidare kan produktionen delas in i C-läns- vård respektive riks- och regionvård. Produktionen mäts i antal kontakter. Produktionsuppföljningen av vård i egen regi mäts på faktiskt utförd produktion i relation till såväl budgeterad produktionsvolym som föregående års utfall.

Akademiska sjukhuset

Under 2019 har Akademiska sjukhuset haft fort- sätta resurs- och kapacitetsproblem. Läget har varit fortsatt problematiskt med för få sjuksköterskor i slutenvården och därmed stängda vårdplatser som följd. Resursbristen har medfört i genomsnitt 15 färre vårdplatser jämfört med 2018. Året har präg- lats av överbeläggningar och ett ansträngt läge.

Gällande operationsverksamheten var mellan två till fyra operationssalar stängda fram till september på grund av att det fattades operations- och anesthesi- sjuksköterskor. Materialbristen i samband med byte av leverantör av förbrukningsmaterial påverkade sjukhusets verksamhet under fjärde kvartalet vilket medförde att 381 operationer ställdes in. Trots det problematiska läget under året har sjukhusets totala produktion överstigit såväl budgeterad volym som föregående års produktionsutfall. Jämfört med 2018 års utfall är ökningen 9 835 kontakter.

Öppenvården har under 2019 ökat och produktio- nen överstiger budgeterad produktionsvolym med 13 625 kontakter. Jämfört med 2018 års utfall ses en ökning på 1,3 procent vilket bland annat förklaras av ökad efterfrågan och en fortsatt poliklinisering. Slutenvårdsproduktionen för 2019 är 1 751 vård- tillfällen under budgeterad nivå. Jämfört med 2018 års utfall är emellertid utfallet 233 vårdtillfällen fler. Detta trots kapacitetsproblemen. Produktionen har hållits uppe tack vare en hög beläggningsgrad med alltfler överbeläggningar i kombination med kortare medelvärdtid.

C-länsproduktionen överstiger såväl budget som föregående års utfall. Ökningar jämfört med 2018 återfinns bland annat hos verksamhetsområdena ögonsjukdomar, Akademiska barnsjukhuset och psykiatri. Under 2019 har 146 588 C-läns patienter fått en behandling på sjukhuset vilket motsvarar 39 procent av C-läns invånare. Det är en ökning i antal

behandlade C-länspatienter med 1 procent jämfört med 2018. När det gäller riks- och regionproduktionen understiger den budget vilket resulterar i lägre

riks- och regionintäkter. Jämfört med föregående års utfall ses emellertid en ökning vilken framförallt förklaras av en ökning i dagsjukvård inom onkologi.

Akademiska sjukhuset	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018	Utfall 2019 jmf budget, %	Utfall 2019 jmf budget, antal	Utfall 2019 jmf 2018, %	Utfall 2019 jmf 2018, antal
Slutenvård, antal	48 837	50 588	48 604	-3,5 %	-1 751	0,5 %	233
Dagsjukvård, antal	70 642	65 184	62 329	8,4 %	5 458	13,3 %	8 313
Läkarbesök, antal	373 143	361 483	369 030	3,2 %	11 660	1,1 %	4 113
Övriga besök, antal	300 601	304 094	303 425	-1,1 %	-3 493	-0,9 %	-2 824
Öppenvård, antal	744 386	730 761	734 784	1,9 %	13 625	1,3 %	9 602
Totalt antal kontakter	793 223	781 349	783 388	1,5 %	11 874	1,3 %	9 835

Tabell: Produktion Akademiska sjukhuset, slutenvård respektive öppenvård

Lasarettet i Enköping

Lasarettet i Enköpings totala produktion för 2019 är under såväl budgeterad produktionsvolym som föregående års utfall. Jämfört med budget är det en negativ avvikelse på 4,5 procent motsvarande 3 401 kontakter och jämfört med 2018 ses en minskning på 5,2 procent motsvarande 3 985 kontakter. Såväl öppenvården som slutenvården är under budget. När det gäller lasarettets verksamhetsområden, kirurgi och medicin, så når ingen av dessa produktionsbudgeten. Inom kirurgi beror avvikelsen på

färre läkarbesök orsakad av en kombination av sjukskrivna läkare och reducering av opererande hyr-läkare till 0. Gynekologimottagningen har emellertid haft en högre produktion jämfört med både budget och föregående år. Inom verksamhetsområdet medicin är anledningen till färre antal kontakter dels vakanser på medicinmottagningen dels på grund av färre besök inom lasarettens ansluten hemsjukvård (LAH). Akutmottagningen har emellertid haft fortsatt högt patienttryck och överstiger sin produktionsbudget.

Lasarettet i Enköping	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018	Utfall 2019 jmf budget, %	Utfall 2019 jmf budget, antal	Utfall 2019 jmf 2018, %	Utfall 2019 jmf 2018, antal
Slutenvård, antal	4 304	4 496	4 344	-4,3 %	-192	-0,9 %	-40
Dagsjukvård, antal	5 181	5 894	5 686	-12,1 %	-713	-8,9 %	-505
Läkarbesök, antal	43 135	44 219	44 586	-2,5 %	-1 084	-3,3 %	-1 451
Övriga besök, antal	19 595	21 007	21 584	-6,7 %	-1 412	-9,2 %	-1 989
Öppenvård, antal	67 911	71 120	71 856	-4,5 %	-3 209	-5,5 %	-3 945
Totalt antal kontakter	72 215	75 616	76 200	-4,5 %	-3 401	-5,2 %	-3 985

Tabell: Produktion Lasarettet i Enköping, slutenvård respektive öppenvård

Vårdval och privata specialister

Aleris Elisabeths sjukhuset har haft problem med bemanningen av axelkirurger, därav har

produktionen inom ortopedin minskat. Samtidigt har de tagit emot fler patienter inom handkirurgin, eftersom det finns ett stort behov av det i länet.

Antalet läkarbesök inom vårdval gynekologi har ökat med cirka 2 000, trots att vårdvalet blivit en vårdgivare färre. Antalet sjuksköterskebesök inom vårdvalet ökar stort. I stort sett hela ökningen återfinns hos en vårdgivare. De tar emot många unga patienter som är i behov av rådgivning kring preventivmedel och smittskydd och det är inom den kategorin som antalet sjuksköterskebesök har ökat.

Produktionen inom psykiatri i norra länsdelen (WeMind Norduppland) ligger i linje med volymkravet som Region Uppsala ställt i avtalet. WeMind som driver verksamheten har ett områdesansvar

för öppenvårdspsykiatri i den norra länsdelen och behovet hos befolkningen kan skilja sig mellan åren.

Utfallet av antalet besök inom ögonbottenfotografering har fortsatt att öka. Detta beror till stor del på att två nya vårdgivare har anslutit sig till vårdvalet. Vårdvalet specialiserad ögonsjukvård i öppenvård har ökat jämfört med samma period förra året. De nya vårdgivarna som tillkom 2018 är nu uppe i full produktion. Medicinsk fotvård har ökat med åtta procent jämfört med föregående år. Flera nya vårdgivare 2018–2019 har lett till ökad produktion.

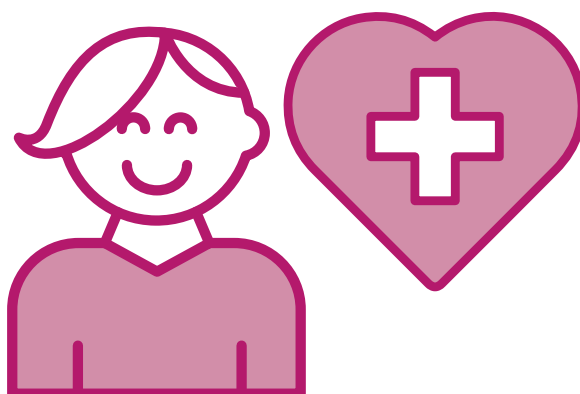
Specialistvård, upphandlade avtal (LOU)	2019	2018	Förändr. 19–18 (%)
Koloskopier, antal undersökningar	239	122	95,9 %
Mammografi, antal kliniska åtgärder	7 495	6 731	11,4 %
Mammografi, antal screening	45 072	35 355	27,5 %
Psykiatri norra länsdelen, antal besök läkare	4 258	3 605	18,1 %
Psykiatri norra länsdelen, antal besök övriga	9 954	7 385	34,8 %
Elisabetsjukhuset Ortopedi	7 509	8 294	-9,5 %
Elisabetsjukhuset Handkirurgi	4 228	2 316	82,6 %
Barnspecialist öppenvård	7 699	7 505	2,6 %

Tabell: Specialistvård vårdval, upphandlade vårdavtal

Specialistvård, vårdval (LOV)	2019	2018	Förändr. 19–18 (%)
Medicinsk fotvård diabetespatienter, antal besök	19 789	18 344	7,9 %
Gynekologi i öppenvård, antal läkarbesök	21 254	19 997	6,3 %
Kataraktoperationer i öppenvård, antal operationer	7 096	6 709	5,8 %
Ögonbottenfotografering vid diabetes, antal besök	3 107	2 515	23,5 %
Specialiserad ögonsjukvård i öppenvård, antal besök	28 827	20 199	42,7 %

Tabell: Specialistvård, vårdval

Det är något färre specialistläkarbesök än föregående år vilket beror på naturliga fluktuationer. Minskningen hos fysioterapeuterna beror på att några varit föräldralediga under året, samtidigt har besöken till fysioterapeuter vid vårdcentralerna ökat cirka 12 procent.

Specialistvård, nationella taxan	2019	2018	Förändr. 19–18 (%)
Specialistläkare taxan, antal läkarbesök	82 287	83 362	-1,3 %
Fysioterapeuter taxan, antal besök	39 372	41 270	-4,6 %

Tabell: Specialistvård, nationella taxan

Produktionsökningen inom koloskopiavtalet beror på ökat remissflöde från Akademiska sjukhuset. Leverantören har i år uppnått taknivån om 1 miljon kronor. För mammografin ses en produktionsökning på cirka 27 procent. Ökningen beror till stor del på att det under 2018 installerades ny utrustning. Under 2019 har utföraren haft full bemanning och ökat produktionen från tappet 2018 när investeringen gjordes. En rad informationsinsatser har gjorts under året för att öka täckningsgraden.

Produktion inom Vårdstyrelsens ansvarsområde

Produktionsuppföljningen av vård i Region Uppsalas egen regi fokuserar på faktiskt utförd produktion i relation till budgeterad produktionsvolym. Den produktion som utförs inom ramen för upphandlade verksamheter samt inom ramen för vårdval fokuserar på faktiskt utförd produktion i relation till föregående års utfall. Produktionen mäts i antal kontakter (besök) och kan exempelvis vara antal läkarbesök eller besök utförd av andra personalkategorier (övriga besök). Den produktion som utförs inom primärvården avser såväl offentlig som privat utförd vård enligt antingen lagen om offentlig upphandling (LOU) och vårdval enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Den största produktionen inom primärvården utförs av vårdcentraler enligt vårdvalet och det så kallade vårdcentralsuppdraget, som drivs i antingen offentlig eller privat regi.

Primärvård egen och privat regi (LOV)

Inom primärvårdens vårdcentralsuppdrag finns totalt 40 vårdcentraler och 6 filialer inom länet. 20 vårdcentraler och 6 filialer drivs i egen regi och 20 vårdcentraler drivs i privat regi. Det totala antalet

besök inom vårdcentralsuppdraget har stabiliserat sig och ligger i stort sett lika med föregående år.

Den förändrade tillgänglighetslagstiftningen där mätningen gick från att enbart mäta nybesök till läkarbesök inom sju dagar till att mäta alla yrkeskategoriers nybesök inom tre dagar, har hjälpt vårdcentralernas arbete med att hänvisa patient till rätt kompetens på vårdcentralen, då det är brist på flera yrkeskategorier. Bra exempel på detta är utökning av olika slags drop in mottagningar exempelvis för fysioterapeuter.

Det infördes nya remissregler 2017 för privat psykoterapi och i samband med det infördes en extra ersättning till vårdcentralerna på besök till psykolog och kurator, för att stimulera till besök på lägre vårdnivå. Förändringen har varit framgångsrik och besöken till psykolog och kurator ökade under 2019 med 12,8 procent, besöken till psykoterapeut har minskat med 6,4 procent jämfört med 2018.

I Region Uppsala är vaccinering kostnadsfri mot influensa och pneumokocker för personer inom vissa riskgrupper. Vaccination sker både på länets vårdcentraler och hos privata vaccinatörer. Under början på 2019 fanns en brist på influensavaccin som återspeglas i ett lägre antal vaccinationer jämfört med 2018.

Besöksminskningen till hörselrehabilitering har bromsats upp. Under hösten 2019 startade en ny utförare i Skutskär.

Vårdval (LOV) privat och egen regi	2019	2018	Förändr. 19-18 (%)
Läkarbesök vårdcentral	779 168	765 009	1,9 %
Sjuksköterskebesök vårdcentral	575 175	578 165	-0,5 %
Fysioterapeutbesök vårdcentral	211 726	195 108	8,5 %
Besök psykolog, kurator, dietist vårdcentral	112 640	99 837	12,8 %
Mödrahälsovården antal besök	102 643	99 880	2,8 %
Barnhälsovård antal besök	117 221	113 000	3,7 %
Vaccinatörer antal besök	31 923	33 091	-3,5 %
Privat psykoterapi, antal besök *	13 344	14 260	-6,4 %
Grundläggande höreselrehabilitering, antal besök *	6 875	6 844	0,5 %
Summa LOV	1 950 715	1 905 194	2,4 %

* Enbart privat regi

Tabell: Produktion primärvård, vårdval och egen regi

Primärvård privat regi (LOU)

Antalet besök på Närakuten och närakuten ortopedi ligger på samma nivå mellan åren.

Naprapatbesöken har ökat mellan åren. Ökningen beror på att det under 2018 fanns problem med att

vissa naprapater inte uppfyllde kraven i avtalet och därmed fick sluta utföra behandlingar. Ökningen av besök till kiropraktorer beror på att under 2018 skedde en överprövningsprocess av nya avtalet vilket ledde till en produktionsnedgång under 2018. Nu är man i full drift och produktionen ökar därmed.

Upphandlade avtal (LOU)	2019	2018	Förändr. 19-18 (%)
Närakuten antal besök	62 537	63 741	-1,9 %
Närakuten ortopedi läkarbesök	9 281	9 104	1,9 %
Naprapater, antal besök	3 784	3 274	15,6 %
Kiropraktorer, antal besök	3 441	2 681	28,3 %
Summa LOU	79 043	78 800	0,3 %

Tabell: Produktion primärvård, upphandlade avtal

Nära vård och hälsa, primärvård egen regi (LOV) och övrig produktion

Nära vård och hälsas totala produktion för 2019 är under budgeterad produktionsvolym med 8,9 procent och jämfört med 2018 ses en liten minskning på 0,2 procent. Avvikelsen mot budgeten ses främst i vårdvalet (minus 9,1 procent). Varken läkarbesök eller sjukvårdande besök når produktionsbudgeten. Enligt Nära vård och hälsa har patienterna blivit allt sjukare och mer vårdkrävande. Besöken till primärvården har blivit längre och mer komplicerade och

har krävt mer resurser. Samtidigt har antalet vakanta distriktsläkartjänster varit konstant under året och inhyrd personal har minskat. Den lägre produktionen kan bland annat förklaras av detta. Kontaktvägarna för patienterna in till vårdcentralerna har de senaste åren blivit alltfler och detta har enligt Nära vård och hälsa inneburit en ökad efterfråga på deras resurser. Ett skifte från besökskontakter till administrativa kontakter kan ses och exempelvis har administrativa kontakter såsom receptförnyelse, intyg och mina vårdkontakter ökat.

Nära vård och hälsa	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018	Utfall 2019 jmf budget, %	Utfall 2019 jmf budget, antal	Utfall 2019 jmf 2018, %	Utfall 2019 jmf 2018, antal
Deltotal: Rehabilitering	52 359	60 726	52 155	-13,8 %	-8 367	0,4 %	204
Deltotal: Jourverksamhet	18 516	18 588	18 629	-0,4 %	-72	-0,6 %	-113
Deltotal: Vårdval	1 202 738	1 322 511	1 206 871	-9,1 %	-119 773	-0,3 %	-4 133
Deltotal: Övrig vård	37 458	36 959	36 635	1,4 %	499	2,2 %	823
Totalt antal besök	1 311 071	1 438 784	1 314 290	-8,9 %	-127 713	-0,2 %	-3 219

Tabell: Produktion Nära vård och hälsa

Folktandvården

Folktandvårdens totala produktion för 2019 är lägre än budget med 8 587 besök men 1 537 fler besök än 2018. Den lägre produktionen jämfört med budget beror bland annat på senare inflyttning än förväntat i nya lokaler och stillestånd i samband med klinikflytt under våren.

har också påverkat produktionen negativt. Det är besöken för såväl styckepris (vuxenpatienter) som frisktandvårdspatienter som inte når budgeten för 2019. Tandvården för barn och unga har prioriterats och utfallet av antalet barnbesök är betydligt högre än budget. Det högre utfallet är framförallt kopplat till åldersgruppen 20–23 år. Detta är märkbart både inom allmän- och speciallisttandvård.

Kompetensförsörjningsproblem vid vissa kliniker

Folktandvården	Utfall 2019	Budget 2019	Utfall 2018	Utfall 2019 jmf budget, %	Utfall 2019 jmf budget, antal	Utfall 2019 jmf 2018, %	Utfall 2019 jmf 2018, antal
Styckepris (vuxenpatienter)	137 628	157 177	144 202	-12,4 %	-19 549	-4,6 %	-6 574
Frisktandvård	64 261	66 595	64 978	-3,5 %	-2 334	-1,1 %	-717
Barn	137 308	124 012	128 480	10,7 %	13 296	6,9 %	8 828
Totalt antal besök	339 197	347 784	337 660	-2,5 %	-8 587	0,5 %	1 537

Tabell: Produktion Folktandvården

Investeringsredovisning

I investeringsredovisningen ingår koncernens investeringar i byggnader, mark, övriga materiella och immateriella investeringar under 2019. Uppställningen i investeringsredovisningen baseras på den av Regionfullmäktige beslutade investeringsbudget.

Under avsnitt nedan redovisas fastighetsinvesteringar och investeringar i övriga materiella och immateriella investeringar.

Fastighetsinvesteringar

Region Uppsala har under de senaste åren gjort stora investeringar i byggprojekt. Dessa utgörs av såväl stora nybyggnationer som mindre ombyggnationer för att täcka de lokalbehov som verksamheten har samt bibehålla fastigheterna i ett gott och ändamålsenligt skick.

Under år 2019 investerades totalt 849 miljoner kronor i byggprojekt, vilket är betydligt lägre än årets budget på 1 356 miljoner kronor. Anledningen till den stora avvikelserna på 507 miljoner kronor är att många av byggprojekten inte har startats upp inom den tid som var planerad när fastighetsinvesteringsplanen lades.

En av investeringarna som genererat en avvikelse under budget, 106 miljoner kronor, är den nya vård- och behandlingsbyggnaden Ingång 100/101 inklusive anpassningar för maskinteknisk utrustning. Byggnaden, som ska erbjuda högspecialiserad vård inom bland annat onkologi, strålbehandling och kirurgi, överlämnades till Region Uppsala i slutet av år 2018. Ett ekonomiskt utfall var budgeterat 2019

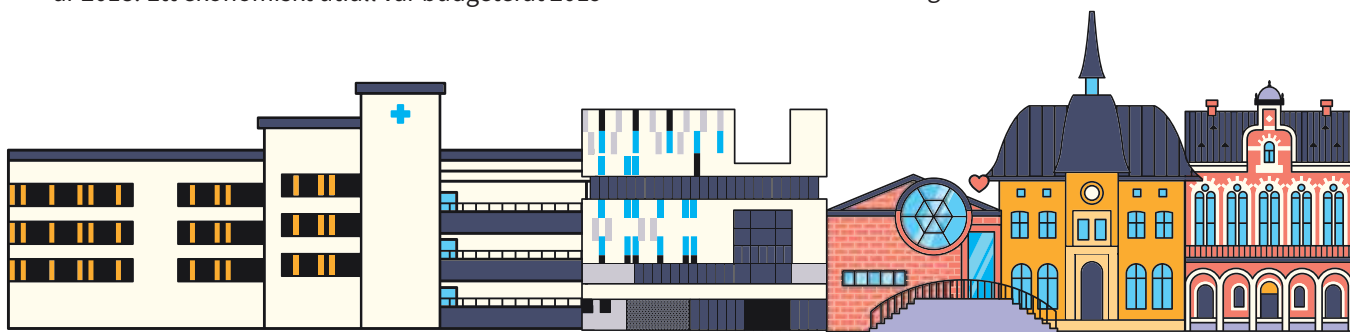
med anledning av efterarbeten och verksamhetsanpassningar. Totalt sett är projektet ännu inte slutredovisat, men projektledningen bedömer att tidigare lämnad prognos på 2 710 miljoner kronor kommer att hålla. Detta belopp är 40 miljoner lägre än det belopp som är beslutat, men motsvarar det belopp som reserverats för projektet i fastighetsinvesteringsplanen.

I centralblocket har projektet anpassningar B9 och B12 färdigställts. Projektet omfattar länkbyggnad/midjehissar, utvändig sterilhiss samt anslutningar till Ingång 100/101 för att vårdpersonal och patienter ska kunna passera smidigt mellan byggnaderna. Projektet redovisar ett överdrag över årets budget med 50 miljoner kronor. Totalt sett ligger prognosen på tolv miljoner kronor över beslutad budget.

Byggnationen av en ny dialysavdelning inklusive teknikutrymme har färdigställts och tagits i bruk under slutet av året. Projektet står för ett överskridande av årets budget med 20 miljoner kronor och av projektets totala budget med 2 miljoner kronor.

I Almunge har en ny vårdcentral byggts, vilken ersätter de tidigare mottagningarna i Länna och Knutby. Den nya vårdcentralen är centralt belägen och har en lokalyta på 1 000 m². Projektets totala investeringsutgift uppgår till fem miljoner kronor under budget.

En annan fastighetsinvestering som färdigställts under året är merparten av huvuddel ett av den sop- och tvättsugsanläggning som installeras vid Akademiska sjukhuset. Systemet kommer att minska den manuella hanteringen av tvätt och avfall och

genomförandet är uppdelat i sex huvuddelar. I den anläggning som nu färdigstälts har det installerats centralutrustning i byggnad C2, där tvätt och avfall hamnar i separerade utrymmen. Den nya vårdbyggnaden Ingång 100/101 har anslutits till systemet och är i drift. Projektets investeringsutgift ligger väl i linje med projektets budget. Beslut har nu fattats om att gå vidare med genomförande av nästa del av projektet.

Vid Akademiska sjukhuset kommer ett nytt PET-laboratorium (Ny cyklotron) att byggas. PET står för positronemissionstomografi, en diagnostisk teknik för undersökning av patienter med hjälp av radiofarmaka. I de nuvarande lokalerna finns en cyklotron för framställning av spärmolekyler, vilka behövs till undersökningarna. I samband med att den tunga och ålderstigna utrustningen byts ut behöver även nya ändamålsenliga lokaler uppföras. Beslut har fattats om att projektet ska gå vidare till genomförande. Med tanke på att projektet ligger senare i tiden jämfört med investeringsplanen redovisar projektet en avvikelse under årets budget med 39 miljoner kronor.

Ett av de projekt som står för en stor avvikelse mot årets budget är uppförandet av det nya produktionsköket vid Akademiska sjukhuset. Projektet redovisar ett utfall på 115 miljoner kronor lägre än årets budget. Enligt tidigare planer skulle byggarbetet ha varit i full gång, men då flera samtidiga byggarbeten pågår i närheten skulle störningarna ha påverkat sjukhusområdet i allt för stor utsträckning. Byggstarten har därför senarelagts. Ett av de angränsande projekten är uppförandet av ett nytt ställverk som ska öka driftsäkerheten och ge bättre möjligheter till service av elanläggningar på sjukhuset.

Ett annat av de projekt som påverkar byggstarten av produktionsköket är installationen av

en ny smågodstransportör (rörpost). I närheten av köket kommer det att byggas ett knutpunktsrum, vilket är en förutsättning för att kunna koppla samman de olika delarna av systemet. Arbetet med smågodstransportören sker i etapper. I vissa byggnader kommer det nuvarande systemet att fungera parallellt med att det nya installeras, medan det i andra byggnader måste stängas ned för att det nya ska kunna installeras. Under den tid då inget av de två systemen kan användas, kommer godset i stället att transporteras av Fastighet och service. Projektet står för en budgetavvikelse på 7 miljoner kronor, där utfallet är lägre än periodens budget.

Projektet vårdbyggnad B11 omfattar en större ombyggnation som är uppdelad i tre etapper. Etapp ett avslutades under försommaren 2019 då även verksamheten tog lokalerna i bruk. Projektets beslutade budget inte är fördelad på färdigställd respektive pågående projektdel, varför hela projektets budget och utfall redovisas under rubriken pågående projekt. Årets utfall ligger visserligen i linje med årets budget, men totalt sett har projektet tidigare lämnat en prognos som är 21 miljoner högre än vad som har budgeterats. För närvarande pågår ett arbete med att fastställa en ny slutkostnadsprognos, med anledning av ny information i samband med slutregleringen av etapp ett samt och framtagandet av bygghandlingen för

etapp två. Projektet flaggar för att prognosen sannolikt kommer att öka ytterligare.

Nybyggnationen av stadsbussdepån i Fyrislund redovisar en stor avvikelse mot årets budget. Årets utfall ligger 222 miljoner kronor lägre än årets budget. Förklaringen är att utfallet inte tidsmässigt sammanfaller med hur budgeten är fördelad mellan åren. Projektet har haft problem som lett till förseningar och även ekonomiska konsekvenser. Med anledning av de extra utgifter som belastat projektet har en värdering gjorts av den upparbetade investeringsutgiften. Detta har medfört att 23 miljoner kronor av projektutgiften har kostnadsförts och belastar därmed Fastighet och services resultat för år 2019.

I årets budget finns medel avsatta för en nybyggnation av Östervåla vårdcentral som drabbats av en omfattande vattenskada. Nära vård och hälsa bedriver sedan dess sin verksamhet i evakueringsmoduler i anslutning till vårdcentralen medan Folk tandvården kan fortsätta arbeta i sina tidigare lokaler. I december fattades det beslut om att projektet ska gå vidare till genomförande. Då byggstarten inte kommit igång redovisar projektet en avvikelse på 14 miljoner kronor under årets budget.

Fastighet och service som är fastighetsägarens representant initierar många mindre investeringar som läggs samman i kluster i fastighetsinvesteringsplanen. De flesta av åtgärderna ingår i klustret FI-åtgärder. Projekten pågår under flera års tid och aktiveras vartefter de tas i bruk. Under året har investeringar gjorts med 40 miljoner kronor i projekt som är färdigställda och med 87 miljoner kronor för projekt som är pågående.

Andra investeringar som redovisas i kluster i fastighetsinvesteringsplanen är Fastighetsinvesteringar i samband med nyinvesteringar i utrustning och Oförutsedda investeringar, båda tillhörande Akademiska sjukhuset. I tabellen nedan är inte alla projekt som tillhör klustret identifierade, varför hänsyn behöver tas till detta vid jämförelse av utfallet mot budgeten. Utfallet för året finns således beaktat men har inte särredovisats vid det aktuella klustret.

I fastighetsinvesteringsplanen finns medel för oförutsett som disponeras av Fastighet- och servicenämnden. Dessa medel används till att finansiera oförutsedda investeringar eller oförutsedda prognoshöjningar för samtliga förvaltningars investeringar. Det utfall som finansieras genom dessa medel redovisas under respektive förvaltning, varför utfallet för Fastighet- och servicenämndens medel för oförutsett följaktligen blir noll.

Många av investeringsprojektet har av olika anledningar inte startats upp som planerats vid tidpunkten då fastighetsinvesteringsplanen fastställdes. Av de investeringar som är initierade av hyresgäster kan nämnas lokaler för PCI-lab. och arytmi, ombyggnationer i F-blocket (Kvinna & Barn), ombyggnationer på Lasarettet i Enköping och hos Nära vård och hälsa. Bland de projekt som initieras av fastighetsägaren och som är senare än planerat finns bland annat VS01 (fjärrvärme), kulvert B3 samt det nya energisparprogrammet för år 2019 - 2021. En senare start genererar en positiv budgetavvikelse för året. Å andra sidan finns äldre projekt, vilka genererat en negativ avvikelse då de planerats vara färdigställda och därför inte har någon motsvarighet i årets budget.

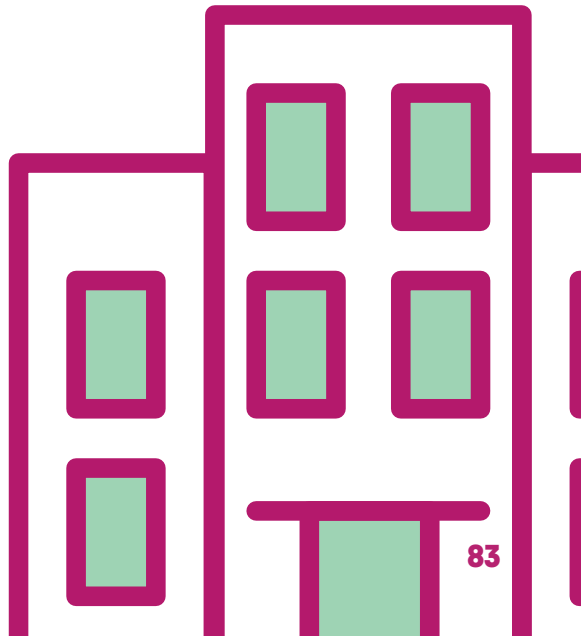
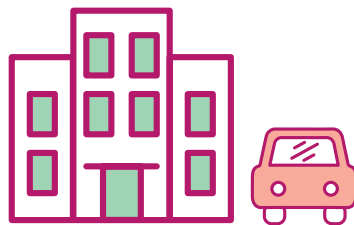

Investeringsredovisning (tkr) byggnader	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Ack utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Akademiska sjukhuset	2 920 279	2 950 386	-30 107	257 000	230 991	26 009
- Varav: Anpassningar B9 och B12 till ing 100	163 840	167 704	-3 864	37 000	85 272	-48 272
- Varav: Nybyggnation Ing 100/101 inkl kulvert samt anpassningar MTU mm	2 670 150	2 696 598	-26 448	190 000	84 258	105 742
- Varav: Ny dialysavdelning inkl teknikutrymme	64 363	66 727	-2 364	30 000	50 169	-20 169
Lasarettet i Enköping	15 650	11 054	4 596	0	8 894	-8 894
Trafik och samhälle	0	0	0	0	0	0
Nära vård och hälsa	46 000	42 814	3 186	15 000	18 465	-3 465
- Varav: Almunge ny vårdcentral	46 000	40 859	5 141	15 000	16 539	-1 539
Folktandvården	0	0	0	0	0	0
Gemensamt Folktandvården och Nära vård och hälsa	0	0	0	0	0	0
Kultur och bildning	1 000	1 236	-236	0	1 236	-1 236
Fastighet och service	210 823	215 696	-4 873	4 755	52 158	-47 403
- Varav: Fl-åtgärder	175 776	163 590	12 186	0	40 405	-40 405
- Varav: Sop- och tvättsugsanläggning	33 700	33 251	449	4 755	10 405	-5 650
Summa färdigställda projekt	3 193 752	3 221 186	-27 434	276 755	311 744	-34 989

Investeringsredovisning (tkr) byggnader	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Akademiska sjukhuset	1 264 930	558 484	706 446	450 076	210 557	239 519
- Varav: 10-14 nya operationssalar för evakuering för B9/B12 operation	1 000	208	792	1 000	0	1 000
- Varav: Ombyggnad D1 till öppenvård	15 000	0	15 000	15 000	0	15 000
- Varav: Arytmilab B3 samt flytta PCI-lab från B9 till B2	1 450	873	577	20 000	25	19 975
- Varav: Fastighetsinv i samband med nyinvestering i utrustning	15 000	1 505	13 495	15 000	1 505	13 495
- Varav: Ny Cyklotron	87 696	9 619	78 077	43 000	3 826	39 174
- Varav: Produktionskök Akademiska	286 000	48 374	237 626	144 000	28 918	115 082
- Varav: Kvinna & Barn inkl neonatal, utredn ombyggn, tillskap. av förlossningsplatser	10 000	2 051	7 949	10 000	874	9 126
- Varav: Rörpost/smågoods transportör	158 000	50 557	107 443	30 000	22 658	7 342
- Varav: Behandlingsbyggnad B12 Centralblocket	13 000	1 536	11 464	13 000	1 536	11 464
- Varav: Vårdbyggnad B11 inkl Teknik, progr. ändr läkarskeppet, IMA BIVA, CIVA mfl	649 356	432 286	217 070	141 726	143 667	-1 941
- Varav: Barnakuten arbmiljöåtg inkl väderskydd ambulansintag	3 000	653	2 347	3 000	648	2 352
- Varav: Ombyggn vårdssalar 95A till isole-ringssalar för benmärgstranspl. av barn	4 000	841	3 159	4 000	824	3 176
- Varav: Ambulansstation Gränby + hkp-depå/hangar inkl platta	350	88	262	350	88	262
- Varav: Oförutsett	10 000	35	9 965	10 000	35	9 965
Lasarettet i Enköping	20 500	3 429	17 071	10 500	3 111	7 389
- Varav: Utökad verksamhet på sterilenheten	15 000	14	14 986	5 000	14	4 986
- Varav: Förbättra flöden på operation från preop till postop	3 000	0	3 000	3 000	0	3 000
- Varav: Utöka kyla till hus A	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000
- Varav: Behov av adm lokaler för kirurgiskt centrum	500	0	500	500	0	500
Trafik och samhälle	850 600	586 454	264 146	358 980	144 082	214 898
- Varav: Stadsbussdepå Fyrislund	800 000	529 236	270 764	358 380	136 543	221 837
- Varav: 2-3 st mindre resecentrum, inomhushållpl elbussar, väntsalar	200	0	200	200	0	200
- Varav: Kompl av gasanl så att den även kan ta emot komprim gas på flak	200	0	200	200	0	200
- Varav: Omprogr av gasanl mjukvara så att anlägg o driftentr har full tillgång till anl	100	0	100	100	0	100
- Varav: Komplettering av befintl gasanläggning för tillverkn egen kvävgas	100	0	100	100	0	100
Nära vård och hälsa	9 000	217	8 783	9 000	217	8 783
- Varav: Primärvården Samariterhemmet	7 000	11	6 989	7 000	11	6 989
- Varav: Lasarettet i Enk, Hab Bålsta o Enk samlade	2 000	0	2 000	2 000	0	2 000

Investeringsredovisning (tkr) byggnader	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Folktandvården	200	2	198	200	2	198
- Varav: Folktandvården Vretgränd	200	0	200	200	0	200
Gemensamt Folktandvården och Nära vård och hälsa	51 000	720	50 280	20 000	692	19 308
- Varav: Nybyggnation Östervåla – Folktandvården, Primärvården, apotek	46 000	720	45 280	15 000	692	14 308
- Varav: Tierp, rivning och nybyggnation	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000
Kultur och bildning	0	0	0	0	0	0
Fastighet och service	509 321	394 324	114 997	215 245	178 594	36 651
- Varav: FI-åtgärder B9	10 000	2 609	7 391	10 000	1 925	8 075
- Varav: FI-åtgärder B12	8 000	2 218	5 782	8 000	1 864	6 136
- Varav: Nytt Energiprogram 2019-2021	15 000	384	14 616	15 000	384	14 616
- Varav: Stamrenovering AS	10 000	8 195	1 805	10 000	7 852	2 148
- Varav: VS01	19 553	1 468	18 085	10 000	1 241	8 759
- Varav: Kulvert B3	13 000	0	13 000	13 000	0	13 000
- Varav: FI-åtgärder	305 175	211 908	93 267	100 000	87 352	12 648
- Varav: Sop och tvättsug	12 115	67	12 048	1 245	67	1 178
- Varav: Infrastrukturåtgärder	15 700	14 284	1 416	7 000	4 568	2 432
- Varav: Inre sjukhusvägen, J-huset	33 000	27 142	5 858	18 000	27 142	-9 142
- Varav: Brandåtgärder	13 000	6 126	6 874	13 000	2 468	10 532
- Varav: Parkering inkl vägaterställning J-blocket	10 000	10 439	-439	10 000	10 404	-404
Fastighet- och servicenämnden, oförutsett	15 000	0	15 000	15 000	0	15 000
Summa pågående projekt	2 720 551	1 543 630	1 176 921	1 079 001	537 255	541 746
Summa investeringsprojekt	5 914 303	4 764 816	1 149 487	1 355 756	848 999	506 757

Övriga materiella och immateriella investeringar

Under året har koncernen Region Uppsala investerat 570 miljoner kronor i övriga materiella och immateriella investeringar. Budget för året uppgick till 705 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse på 135 miljoner kronor mot budget.

Investeringsredovisning övriga materiella och immateriella investeringar	Budget	Utfall	Avvikelse
Akademiska sjukhuset	479 000	439 691	39 309
Lasarettet i Enköping	25 075	12 720	12 355
<i>Sjukhusstyrelsen</i>	<i>504 075</i>	<i>452 411</i>	<i>51 664</i>
Nära vård och hälsa	16 000	5 945	10 055
Folk tandvården	15 000	12 910	2 090
<i>Vårdstyrelsen</i>	<i>31 000</i>	<i>18 854</i>	<i>12 146</i>
Trafik och samhällsutvecklingsnämnden	45 000	26 602	18 398
Kulturnämnden	17 606	11 203	6 403
Fastighet och service	4 241	5 998	-1 757
Resurscentrum	45 380	23 958	21 422
<i>Fastighets- och servicenämnden</i>	<i>49 621</i>	<i>29 956</i>	<i>19 665</i>
Regionstyrelsens övergripande verksamhet	27 600	-932	28 532
Summa investeringar Region Uppsala	674 902	538 095	136 807
Gamla Uppsala buss koncernen	30 525	31 938	-1 413
Summa investeringar koncernen Region Uppsala	705 427	570 033	135 394

Investeringar till Framtidens Akademiska och framförallt nya behandlingsbyggnaden Ingång 100/101 uppgår till 246 miljoner kronor och överskrider budget med 27 miljoner. Förklaring till detta är de förseningar i färdigställandet av projektet vilket påverkat såväl investeringar som verksamhetsdrift.

För övriga investeringar finns överskott i investeringsbudgeten vilket visar att verksamheterna äskat investeringsmedel i en takt som sedan inte har kunnat realiseras under 2019. Detta gäller till del både ersättningsinvesteringar men till största delen nyinvesteringar. Exempel på senarelagda investeringar är bland annat nytt realtidssystem och digitala

kundmöten inom Trafik och samhälle. Under 2019 har Gamla Uppsala Buss har fått leverans av sju biogasledbussar samt en trafikledningsbil som var planerat att leverera under föregående år. Under 2018 investerade Region Uppsala 496 miljoner kronor i övriga materiella och immateriella investeringar.

Noter till Drift och investeringsredovisning

Drift och investeringsbudgeten uppbyggnad

Den ekonomiska styrningen sker genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Styrelser och nämnder fördelar därefter anslag till förvaltningarna som upprättar specificerade internbudgetar under hösten. Styrelser och nämnder beslutar om budget och verksamhetsuppdrag senast i december.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året. Regionstyrelsen har rätt att flytta medel (maximalt 100 miljoner kronor) mellan Sjukhusstyrelsen och Vårdstyrelsen inom ramen för genomförande av Effektiv och nära vård.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som, för

fastighetsinvesteringsprojekt, binds på varje enskilt investeringsprojekt eller kluster av mindre investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, till exempel inventarier och utrustning. Dessa ramar fördelar respektive nämnd till förvaltningarna efter behov.

Fastighetsinvesteringsplanen har en tioårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår. För investeringar i utrustning och inventarier finns en femårig planeringshorisont. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår. Positiva och negativa budgetavvikelser i större investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår.

Bolag

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras via fakturering till kollektivtrafikförvaltningen enligt avtal. Långsiktiga investeringar finansieras med lån för vilka Region Uppsala kan lämna borgen. Långsiktiga finansieringsbeslut tas i samråd med Region Uppsalas regionstyrelse.

Väsentliga internredovisningsprinciper

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- *Personalomkostnader*, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras att schablonmässig 2019 uppgå till 47,28 procent.
- *Kapitalkostnader*, i form av avskrivningar och ränta. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod. Anläggningstillgångar ska skrivas av systematiskt (linjärt) över nyttjandeperioden enligt en plan som fastställs vid anskaffningstillfället. Utgångspunkten vid beräkning av en avskrivning är den aktuella anläggningstillgångens anskaffningsvärde. Periodens avskrivningar redovisas som en kostnad. På fastighetsvärdet beräknas ett avkastningskrav: Beräkningsgrund för avkastningskravet baseras på det bokförda värdet året innan, det vill säga per 2018-12-31 på pågående projekt samt på Region Uppsalas byggnader och mark. Vissa större

pågående projekt kan exkluderas från beräkningen. Avkastningskravet uppgår till 5,5 procent samt justeras med fastigheternas budgeterade nettoresultat. Det preliminära avkastningskravet ska beräknas med en fast ränta på balansvärdet 5,5 procent minus en justering på 1,2 procent det vill säga 4,3 procent för 2019.

På anläggningstillgångar, förråd och lager beräknas en internränta. För 2019 uppgår den till 1,5 procent.

- *Interndebitering*

Hyreskostnader: en intern hyresmodell används för att fördela fastighetsförvaltningens kostnader för drift och förvaltning av Region Uppsalas egenägda fastigheter. Hyreskostnaden beräknas utifrån varje byggnads självkostnad och debiteras hyresgästen. Verksamhetsanknutna servicetjänster såsom städ,

telefon, transport debiteras enligt självkostnad baserat på serviceprismodellen.

Administrativa tjänster som utförs i Region Uppsalas shared service center inom bland annat ekonomi och HR faktureras till regioninterna kunder via service level agreement. Kostnaden beräknas utifrån förvaltningens självkostnad.

- *Investeringsredovisning*

Investeringsredovisningens utgifter består av externa utgifter och utgifter för egen personals timkostnader. I fastighetsinvesteringsprojekt och större utvecklingsprojekt påförs intern upparbetad tid. För att tiden ska kunna läggas på projektet ska den vara aktiverbar. Timkostnaden beräknas utifrån projektledares snittlön inklusive sociala avgifter.

Ekonomiska definitioner

Anläggningstillgångar är immateriella, materiella och finansiella tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser är en upplysningspost som finns med i balansräkningen, inom linjen, men som inte ingår i balansräkningens siffror. Består av pensionsförpliktelser intjänade före 1998 samt övriga ansvarsförbindelser.

Avskrivning enligt plan är den successivt fördelade totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över det antal år som tillgången används i verksamheten.

Avsättningar är förpliktelser som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Balanskrav innebär att regionens intäkter måste överstiga kostnaderna i budgeten. Ett eventuellt redovisat underskott ska regleras under de närmast följande tre åren.

Balansräkning (BR) är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen (=redovisningsperiodens sista dag). Summa tillgångar motsvarar summan av eget kapital, avsättningar och skulder.

BEON – bästa effektiva omhändertagandenivån, är systematisk uppföljning för lärande och ständiga förbättringar.

Bruttokostnader är verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar.

DRG – diagnosrelaterade grupper, är ett mått på vårdproduktion och mäter olika diagnosers relativa resursåtgång.

E-hälsa är att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla

hälsa. E-hälsa omfattar såväl digital infrastruktur som e-tjänster i form av vårdtjänster och invånartjänster.

Eget kapital är skillnaden mellan summa tillgångar och summan av avsättningar och skulder enligt balansräkningen.

Eliminering av interna mellanhavanden görs vid summering av ekonomiska data för flera enheter. Det betyder att de interna posterna tas bort så att uppgifterna om intäkter, kostnader, fordringar och skulder inte anger ”uppbåsta” värden.

Finansnetto är skillnaden mellan posterna Finansiella intäkter och Finansiella kostnader i resultaträkningen.

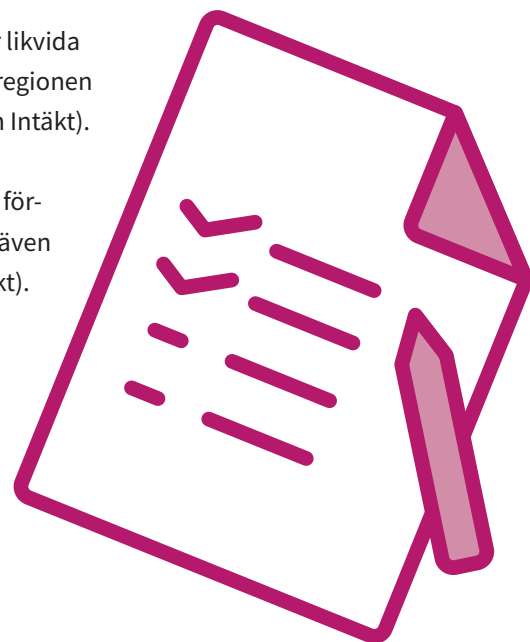
Hbtq är en på svenska vedertagen förkortning för homosexuella, bisexuella, trans- och queerpå personer. Hbtq-certifiering är ett strukturerat och målmedvetet sätt att förbättra såväl arbetsmiljö som bemötande för målgruppen.

HTA är en systematisk och oberoende utvärdering av behandlingsmetoders effekter, biverkningar, kostnadseffektivitet och etiska aspekter. Mini-HTA är en förenklad variant av HTA.

Inbetalning sker när likvida medel betalas in till regionen (se även Inkomst och Intäkt).

Inkomst uppstår vid försäljningstillfället (se även Inbetalning och Intäkt).

Intäkt är den del av inkomsten som hör till perioden (se även Inbetalning och Inkomst).

Jämförelsestörande poster är poster som är sällan förekommande och överstiger 20 miljoner kronor.

Kassaflödesanalys visar kassaflöde från verksamheten inklusive förändringar av rörelsekapitalet, kassaflöde från investeringsverksamheten samt finansiering. Summan av dessa komponenter utgör förändringen av regionens likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Kostnad är den del av utgiften som hör till perioden (se även Utbetalning och Utgift).

Leasingavtal (hyresavtal) är avtal enligt vilka en leasegivare på avtalade villkor under en överenskommen period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal benämns operationella.

Likvida medel utgör medel i kassa, på bank och kortfristiga placeringar.

Långfristiga fordringar och skulder är fordringar och skulder som förfaller till betalning mer än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Nettokostnader utgör summan av verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader och avskrivningar.

Nettoinvesteringar är bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Omsättningstillgångar är sådana tillgångar som förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i rörelsen,

till exempel förråd och fordringar hos kunder. Omsättningstillgångar skiljer sig från anläggnings-tillgångar genom att inte vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Palliativ vård omfattar vård av en patient med icke botbar sjukdom med förväntad dödlig utgång.

Periodisering innebär att inkomster och utgifter fördelas på den period som de tillhör och då benämns intäkter och kostnader.

Regionanslag beslutas av Regionfullmäktige och är i budgeten detsamma som verksamhetens nettokostnad, det vill säga den kostnad som behöver finansieras av Region Uppsala för att resultatet ska bli noll. Regionsanslaget ska täcka verksamhetens samtliga kostnader sedan verksamhetsanknutna intäkter, inklusive finansiella intäkter, frånräknats.

Resultaträkning (RR) är en sammanställning av intäkter, kostnader och resultat för en viss period. Summa intäkter motsvarar summan av kostnader och periodens resultat.

Självfinansieringsgrad är kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Soliditet är ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan och beräknas som andelen Eget kapital av hela balansräkningens omslutning, uttryckt i procent.

Utbetalning sker när likvida medel betalas ut från regionen (se även Kostnad och Utgift).

Utgift uppstår vid själva anskaffningstillfället (se även Kostnad och Utbetalning).

Datum

2020-04-02

Till

Fullmäktige i Region Uppsala

organisationsnummer 232100-0024

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelser och nämnder, och som utsedda lekmannarevisorer och revisorer även den verksamhet som bedrivits i Region Uppsalas företag.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Resultatet för 2019 visar ett underskott på 80 mnkr enligt balanskravet i kommunallagen som därmed inte uppfylls. Sjukhusstyrelsen redovisar ett underskott med 600 mnkr.

Inom Sjukhusstyrelsens ansvarsområde redovisar Akademiska sjukhuset ett resultat med -543 mnkr jämfört med -391 mnkr för 2018 och -205 mnkr för 2017. Överskridandet mot budget motsvarar 4,4% av sjukhusets omsättning och orsakas framför allt av resurs- och kapacitetsproblem. Effekten på sjukhusets ekonomi blev ökade kostnader för inhyrd personal och köpt vård och även minskade riks- och regionintäkter. Även detta år har resultatet kraftigt försämrats under slutet av året. Den prognos som lämnades i delårsrapporten per 31 augusti 2019 indikerade ett resultat på -375 mnkr. Sjukhusstyrelsen har haft ett aktivt arbete med att förbättra ekonomin under året men detta har inte givit avsedda effekter, tvärtom har underskottet ökat. Vi anser därtill inte att Regionstyrelsen har utövat sin uppsiktsplikt i tillräcklig omfattning.

Datum

2020-04-02

Varuförsörjningsnämnden är gemensam för regionerna Dalarna, Örebro, Västmanland, Sörmland och Uppsala. Under 2019 har nämnden bland annat ansvarat för genomförande av upphandlat byte av tredjepartsleverantör avseende förbrukningsmaterial. Den nya leverantören har haft omfattande problem med att leverera beställt material. Av den granskning som vi gjort av Varuförsörjningsnämnden framgår att nämnden inte tagit fram någon införandeplan samtidigt som riskbedömningarna varit otillräckliga, att aktiviteterna för att reducera riskerna i vissa fall saknat relevans och att kärnverksamheternas behov inte beaktats. Den information som lämnades kring leverantörbytet var, mot denna bakgrund, inte heller välgrundad. Nämnden har därmed på ett allvarligt sätt brustit i sin styrning, ledning och interna kontroll vilket medfört allvarliga verksamhetsskador för bland annat hälso- och sjukvården och ekonomisk skada.

Fullmäktige har fastställt fyra finansiella mål:

- Årets resultat ska uppgå till minst 1% av skatter och generella statsbidrag – målet nås inte.
- Nettokostnaderna ska inte öka snabbare än utvecklingen av skatter och generella statsbidrag – målet nås inte.
- Det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser ska förbättras jämfört med föregående år – målet är uppnått vid årsskiftet.
- Självfinansieringsnivån för nya investeringar ska uppgå till minst 80% – målet nås.

Fullmäktige har beslutat om tre strategiska utvecklingsområden med 18 strategiska mål som utvärderas genom 69 indikatorer. Fullmäktige har även beslutat om 65 uppdrag att utföras av styrelser och nämnder.

Måluppfyllelsen är som tidigare år blandad. Med beaktande av olika måls tyngd och att viktiga indikatorer rörande kvalitet, tillgänglighet och kunskapsstyrd vård inte nås är vår bedömning att utfallet för verksamhetsmålen inte är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer med hänsyn till uppkomna verksamhets- och ekonomiska skador att Varuförsörjningsnämnden inte bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden har inte heller haft en tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer med hänsyn till underskottet vid Akademiska sjukhuset att Sjukhusstyrelsen, i likhet med föregående år, inte till fullo bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Regionstyrelsen har inte utfört sin uppsiktsplikt i tillräcklig omfattning. **Vi riktar stark kritik** mot Sjukhusstyrelsens otillräckliga styrning och Regionstyrelsens passivitet i styrning och uppsikt av verksamheten vid Akademiska sjukhuset.

Vi bedömer i övrigt att styrelser och nämnder i Region Uppsala har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt i huvudsak tillfredsställande sätt.

Vi bedömer i övrigt att styrelsernas och nämndernas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi **bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte fullt ut är förenligt med varken de finansiella eller de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning.

Vi **bedömer** att resultatet inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi **avstyrker** att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Varuförsörjningsnämnden.

Vi **tillstyrker** i övrigt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelser och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Uppsala den 2 april 2020

Anders Toll

Cecilia Forss

Berit Danielsson

Knut Rexed

Gabriel Söderberg

Per Lindström

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolag,

Revisionsberättelser från förening, bolag, stiftelser och kommunalförbund

Bilaga 1. Redovisning strategiska mål

En region för alla

Region Uppsala ska främja hälsa och förbättra livskvaliteten hos invånarna

En nyskapande region

Region Uppsala tar fasta på förmågan till förnyelse och tar ansvar för en hållbar utveckling

En växande region

Region Uppsala utvecklas med fokus på ekologisk hållbarhet

En region för alla

Region Uppsala ska främja hälsa och förbättra livskvaliteten hos invånarna

Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av hög kvalitet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits tio indikatorer och sex uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Kvalitetsindikatorer för primärvård*	🔴
Kvalitetsindikatorer för sjukhusvård**	🔴
Andelen undersökta patienter som får en riskbedömning hos Folktandvården	🟢
Andelen patienter i livets slutskede där ett brytpunktssamtal om övergång till palliativ vård ägt rum och dokumenterats	🟢
Kontinuitetsindex vid kronisk somatisk sjukdom (primärvården)	🟢
Gästnöjdhetsindex vid Wiks slott och konferensanläggning	🔴

Andel avgångar som ankommer till sluthållplats inom 5 minuter från tiden som anges i tidtabell

Upptåget

Regionbuss

Stadsbuss

Driftsäkerhet på EPJ (akuta driftstörningar)

Andel godkända av alla avtalskontroller inom städtjänsten utförda enligt svensk standard INSTA 800

Registrering av kliniska studier på

Akademiska sjukhuset

n/a

* Anm.: Sammanvägning av följande delindikatorer: andel jourbesök på grund av astma och KOL på akut-mottagningar, andel patienter med typ 2-diabetes i primärvården som har blodtryck lägre än 140/85 mm hg, andel hjärtsviktspatienter med betablockerare och andel patienter med fortsatt antidepressiv läkemedelsbehandling.

** Anm.: Sammanvägning av följande delindikatorer: andel personer med KOL-diagnos som återinskrivits i slutenvård 30 dagar, andel patienter med typ 1 diabetes som har ett HbA1C <= 70 mmol/mol, andel

patienter med typ 1 diabetes som har blodtryck lägre än 140/85 mm Hg, andel personer med diabetes typ 1 som gjort fotundersökning det senaste året och andel personer med diagnosen hjärtsvikt som återinskrivits i slutenvård efter 30 dagar.

Vad gäller kvalitetsindikatorerna för primärvård har Nära vård och hälsa inte uppnått målvärdet under året. Indikatorn är en samlad bedömning av fem olika delindikatorer. Indikatorerna är uppnådda vad gäller patienter med typ 2 diabetes samt hjärtsvikt, vilket innebär att patienterna har fått bättre värden utifrån sina specifika diagnoser. De delindikatorer som inte har uppnåtts avser astma och KOL på akutmottagningarna och läkemedelsbehandling vid depression. Arbete pågår med de kliniska processerna och är prioriterade områden för Nära vård och hälsa för att förbättra värdena.

Resultaten avseende indikatorvärden för primärvården är i stort sett desamma för vårdcentraler som drivs i privat regi som för de offentligt drivna vårdcentralerna.

Avseende kvalitetsindikatorerna för sjukhusvård har Akademiska sjukhuset inte lyckats nå målet för indikatorn. Lasarettet i Enköping har nått målet på årsbasis genom förbättrad vård

för patienter med diabetes samt hjärtsvikt. Orsaker till avvikelserna på Akademiska sjukhuset är rådande vårdplatsbrist, brist på vissa kontaktsköterskor samt hög omsättning av personal. Vad gäller återinskrivning av patienter med hjärtsvikt förväntas den nya öppenvårdsenheten leda till en förbättring. Även en omorganisation av lungmedicin förväntas leda till förbättringar.

Målvärdet för indikatorn som mäter andelen undersökta patienter som får en riskbedömning hos Folk tandvården är uppnått. Folk tandvården arbetar kontinuerligt med att utbilda medarbetare i riskbedömningssystemet R2.

Vad gäller indikatorn andelen patienter i livets slutskede där ett brytpunktssamtal om övergång till palliativ vård ägt rum och dokumenterats har målet uppnåtts under året. Det finns ett länsövergripande programråd som leds från Palliativt centrum som på flera olika sätt arbetar med att införa en god palliativ vård, bland annat genom att arbeta med brytpunktssamtal.

Avseende indikatorn för kontinuitetsindex vid kronisk somatisk sjukdom (primärvården) har målet uppnåtts. Det pågår ett arbete inom Nära vård och hälsa för att öka andelen fasta vårdkontakter i syfte att förbättra kontinuiteten för patienterna.

Vad gäller indikatorn gästnöjdhet vid Wiks slott och konferensanläggning har målvärdet inte uppnåtts. Ett förändrat arbetssätt för kundenkäten har införts från och med 2019. Tidigare år har endast övernattande gäster fått kundenkäten, vilket gjort att den mer omfattande dagkonferensverksamheten inte har varit synlig i resultatet. Wiks slott och konferens har påbörjat ett utvecklingsarbete för att uppnå en hög och jämn kvalitet på verksamheten. Arbetet måste ses som långsiktigt.

Vad gäller indikatorn andel avgångar som ankommer till sluthållplats inom 5 minuter från tiden som anges i tidtabell så uppnåddes inte önskat målvärde. Resultatet ser olika ut för de olika trafikslagen. Resultatet för Upptåget ligger på samma nivå som tidigare år. Ett nära samarbete med berörda aktörer gör att punktligheten framöver bör hamna på ett högre resultat. Stadsbussen håller ett högt medeltal där det bitvis finns stora utmaningar under rusningstid. Vad gäller regionbusstrafiken uppnåddes inte helt önskat målvärde under vintermånaderna.

Genomförande av uppdrag

Regionkontoret ska i samarbete med hälso- och sjukvårdsförvaltningarna utveckla gemensamma vård- och patientprocesser över hela vårdkedjan samt stärka kvalitets- och utvecklingsarbetet:

En tydlig utveckling har skett i arbetet med att utveckla gemensamma vård- och patientprocesser över hela vårdkedjan. Samarbete med vårdförloppen för cancer har förbättrats och planering pågår för införande för sammanhållna förlopp för andra diagnoser.

Wiks slott och konferens ska, genom internt och externt regionalt samarbete inom området besöks- och destinationsutveckling, genomföra en översyn av organisation i syfte att öka kvaliteten och servicen inom hela konferensverksamheten. I uppdraget ingår också att under året påbörja ett arbete med kompetensutveckling för all personal:

Ett intensivt arbete med såväl bemötande, service-nivå och kompetensutveckling för medarbetare, som förbättrad organisationsstruktur samt ökad kännedom om konferensverksamheten hos regionens egna förvaltningar, har genomförts under året och kommer att ge ett långsiktigt förbättrat resultat. Wiks slott och konferens är också aktiv medlem i flera relevanta nätverk inom besöksnäringen.

Regionkontoret ska i samverkan med övriga förvaltningar utveckla arbetet med inköps- och upphandlingssamordning inom regionen. Syftet med utvecklingsarbetet är att öka regionens styrka på leverantörsmarknaden, minska antalet enskilda upphandlingar samt att skapa förutsättningar för effektivare leverantörsuppföljning:

Inköps- och upphandlingsenheten har påbörjat arbetet tillsammans med Akademiska sjukhusets förvaltning att skapa en struktur för mer samordnade inköp. Detta genomförs i form av ett pilotprojekt där bland annat Kardiologen och Akademiska laboratoriet deltar. Målsättningen är att avtal om reagenser och medicinteknisk utrustning ska fungera dels som möjligheter till verksamhetsutveckling samt dels som besparingsmöjligheter, samtidigt som uppdraget uppfylls.

Fastighet och service ska utveckla arbetet med att analysera driftnettot för Region Uppsalas egna fastigheter:

Förvaltningen har idag ett antal kontrollpunkter där drift- och underhållskostnader följs upp och analyseras mot budget.

Patientnämnden ska analysera synpunkter och klagomål som inkommit till förvaltningen under 2019:

Patientnämnden fortsätter arbetet med att leverera synpunkter och klagomål från patienter och närstående till verksamheterna. Fortsatt strategiskt arbete genom att identifiera patientsäkerhetsrisker och lyfta dessa till patientsäkerhetssamordnare. Under 2019 har fokus varit på de verksamheter som har flest ärenden eller ärenden med högre dignitet. Genom kontakter med verksamhetschefer och eller patientsäkerhetssamordnare bidrar patientnämnden till att vården arbetar med förbättringar.

Patientsäkerhetssamordnare har bjudits in för dialog om ärenden. Verksamhetschefer har bjudits in till nämnden för att återföra vilka förbättringar verksamheten gjort utifrån vad som påtalats i analyserna som patientnämnden skrivit om. Patientnämnden fortsätter arbeta med att leverera analyser, statistik och sammanfattningar av ärenden till verksamheterna.

Resurscentrum ska utveckla en process och ett arbetssätt för införandet av Robotics (automatiseringar):

Två plattformar (verktyg) tillhandahålls nu som möjliggör utveckling av lösningar för att digitalisera och automatisera administrativa moment. Fokus ligger på att utveckla olika typer av e-tjänster i syfte att effektivisera/säkra hanteringen av ärenden och data. Totalt har ett 30-tal lösningar utvecklats vilka tillsammans hanterar cirka 2 000 ärenden/månad. Exempel på lösningar som har fått större genomslag i organisationen är: anställningsprövning, initiering av anställningsavtal för signering, inläsning av bokföringsfiler i samband med bokslut och registrering av (manuella) kundfakturor. AdmA utvecklar kontinuerligt den process som används för att utvärdera och utveckla nya lösningar.

Har en vård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits tre indikatorer och fyra uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

<i>INDIKATORER</i>	<i>BEDÖMNING</i>
Delaktighet och involvering	
Respekt och bemötande	
Andel av patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågas om levnadsvanor	

Indikatorerna delaktighet och involvering samt respekt och bemötande mäts via Nationella patientenkäten (NPE). 2019 har en stor mätning genomförts inom primärvården. En mindre mätning har skett inom somatisk slutenvård och öppenvård samt akutmottagningar under 2019. En tydlig förbättring

har skett i alla mätningar. Primärvårdens personal får högt betyg när det gäller både respekt och bemötande samt delaktighet och involvering, där 86,5 respektive 81,4 procent av patienterna har haft en positiv eller mycket positiv upplevelse.

Andelen patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågats om levnadsvanor har ökat från 28,5 procent till 29,9 procent och fördelas jämt mellan kvinnor och män.

Genomförande av uppdrag

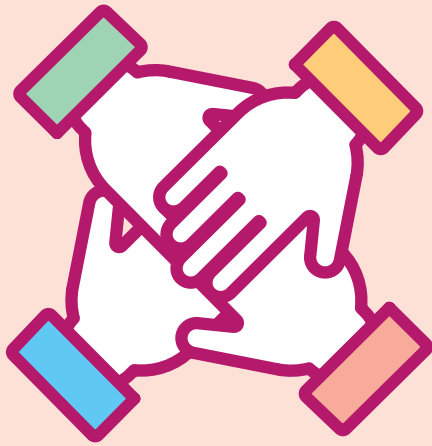
Regionkontoret ska i samverkan med hälso- och sjukvårdsförvaltningarna utveckla arbetet med en sammanhållen plan över patientens samtliga vårdkontrakt som en del av arbetet med patientkontrakt:

Uppdraget har inte kunnat genomföras under året då projektet patientkontrakt är i uppbyggnadsfas gällande struktur och organisation. Förvaltningarna har kommit olika långt, men ett pilotprojekt inom patientkontrakt har genomförts under hösten 2019 på Lasarettet i Enköping. Arbetet med sammanhållen plan är beroende av en nationell förstudie som under hösten har blivit framskjuten och planeras att levereras i mars 2020.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna ska genomföra åtgärder i syfte att utveckla ett hälsofrämjande förhållningssätt, det vill säga vårdpersonalen stödjer patienten i hans egen kontroll över hälsa, sjukdom och liv:

Enligt regionens utbildningsstruktur för motiverande samtal (MI) möjliggörs utbildning i samtalsmetodik för samtliga vårdförvaltningar. Utöver detta har

förvaltningarna genomfört ett flertal insatser inom hälsofrämjande förhållningssätt. Nära vård och hälsa har tagit fram en grundutbildning om levnadsvanor för hälso- och sjukvårdspersonal. Lasarettet i Enköping har deltagit i det regiongemensamma arbetet med hjärtsviktsprocessen där det hälsofrämjande förhållningssättet inkluderas. Akademiska sjukhuset arbetar kontinuerligt med utveckling av material som information på patientskärmar med mera.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna ska säkerställa fortsatt implementering av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. Det innebär åtgärder av tobaksbruk, riskbruk av alkohol, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet:

Ett långsiktigt arbete pågår med att kontinuerligt utveckla det hälsofrämjande arbetet som en integrerad del i vård och behandling. Den centralt bärande inriktningen är att inkludera metoderna i de nationella riktlinjerna i verksamheternas arbete. Revidering av regionövergripande rutiner har genomförts, vilket ger enhetlighet i behandling. Nära vård och hälsa har inom Region Uppsala utbildat 64 personer i Fysisk aktivitet på recept (FaR) och 14 personer i riskbruk och alkoholproblem.

Lasarettet i Enköping arbetar med att kartlägga kliniska processer där levnadsvanor enligt riktlinjerna vävs in. I samarbete skapar Lasarettet i Enköping och Akademiska sjukhuset en gemensam process för tobak- och alkoholfrihet. Akademiska sjukhuset har bland annat genomfört utbildningar för ST-läkare i sjukdomspreventivt arbete.

Alla hälso- och sjukvårdsförvaltningar ska fortsätta arbetet med att utveckla sitt personcentrerade arbetssätt i dialog med patient- och brukarorganisationer:

Patienter har intervjuats och deltagit i ett arbetsseminarium rörande utformning av patientkontrakt samt i förbättringsarbete. Verksamheter inom förvaltningarna arbetar i olika omfattning tillsammans med patient- och brukarorganisationer. Metoden tjänstedesign används för att utveckla mer personcentrerade tjänster och förhållningssätt. Under 2020 fördjupas arbetet med att involvera patienter och brukarorganisationer i förbättringsarbete samt i ledning och styrning.

Skapar förutsättningar för en god och jämlik hälsa utifrån befolkningens behov

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits tre indikatorer och två uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Andelen patienter utan ny karies vid 19 respektive 70 år	
Antal gemensamma hälsofrämjande projekt med kommunerna	
Andel av befolkningen som uppfattar att vården ges på lika villkor	

Vad gäller indikator andelen patienter utan ny karies vid 19 respektive 70 år har målvärdet uppnåtts för patienter 70 år, men inte för patienter 19 år. Dock kan en förbättring ses jämfört med 2018. Det förebyggande arbetet som Folk tandvården bedriver för alla barn och i alla åldrar är ett långsiktigt arbete. Kariesutvecklingen hos Region Uppsalas 19-åringar är ofta kopplat till specifika socioekonomiskt utsatta områden. Där arbetar Folk tandvården med olika

extra insatser i skolor och på klinikerna. Det nationella regeringsbeslutet om gymnasielagen har medfört att flera av dessa nya patienter inte har haft samma förutsättningar till förebyggande tandvård i sina ursprungsländer och många har haft ett stort och eftersatt vårdbehov.

Region Uppsala nådde inte målet med fyra gemensamma hälsofrämjande projekt med kommunerna. Dock är det tre projekt som pågår, med bland annat Upplands Idrottsförbund, Kultur och bildning och Enköpings kommun.

Andel av befolkningen som uppfattar att vården ges på lika villkor är högre än förra året, den ökade från 50 procent 2018 till 55 procent 2019. Tydliga könskillnader förekommer. Det är en lägre andel kvinnor som uppfattar att vården ges på lika villkor jämfört med männen (51 procent respektive 60 procent). Var man bor i länet har också betydelse, 48,9 procent av de som bor på landsbygden tycker att de uppfattar att vården ges på lika villkor. Motsvarande siffra för de som bor i mindre stad är 54,1 procent och 57,7 procent för de som bor i en större stad. Utlandsfödda utanför Norden uppfattar att vården ges på lika villkor i högre grad än bland svenskar, 75 procent respektive 52 procent bland svenskar.

Genomförande av uppdrag

Regionkontoret ska fortsätta utveckla en regional plattform för bred samverkan för att nå en god och jämlik hälsa med tydliga prioriteringar, långsiktiga mål och förslag till uppdrag:

Den regionala plattformen utgör en grund för samverkan för att nå en god och jämlik hälsa i länet och stödjer Rådet för social hållbarhets prioritering om att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor i socioekonomiskt utsatta områden. Arbetet pågår med att ta fram gemensamma insatser inom områdena: kompensatoriska insatser för god och jämlik hälsa; förutsättningar för goda levnadsvanor; egenmakt, inflytande och delaktighet; samt trygga miljöer.

Regionkontoret ska fortsätta att utveckla ett webbaserat uppföljningssystem för god och jämlik hälsa och stödja kommunvisa analyser:

Regionkontoret har tagit fram ett analysverktyg

för regional utveckling (ARU), som har publicerats på Region Uppsalas externa webbsida. I ARU finns data från befolkningsenkäter och nationella register sammanställda och visualiserade på ett sätt som underlättar och stödjer lokala och regionala analyser.

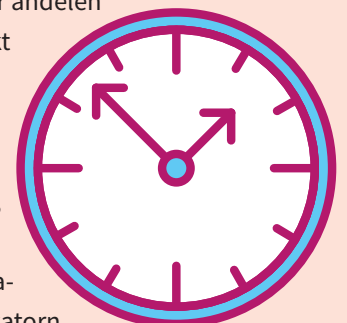
Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av god tillgänglighet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits fem indikatorer och två uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Andelen patienter som får telefonkontakt med vårdcentralen samma dag	
Andelen patienter som inom primärvården får medicinsk bedömning inom 3 dagar på vårdcentral (vid bedömt vårdbehov)	
Andelen väntande patienter som får sitt förstabesök inom 90 dagar	
Andelen väntande patienter som får behandling/operation påbörjad inom 90 dagar	
Andelen patienter inom allmäntandvården som får planerad vård inom tre månader	

Vad gäller indikatorn som mäter andelen patienter som får telefonkontakt med vårdcentralen samma dag uppnås inte målvärdet av de offentligt drivna vårdcentralerna inom Nära vård och hälsa, däremot uppnås det för de privata vårdcentralerna. En av orsakerna till att målvärdet för indikatorn inte uppnås är att sjuksköterskor hanterar både callbacksystemet och frågor via 1177 Vårdguiden. Ett arbete för att förenkla och förbättra de offentliga vårdcentralernas överblick över inkomna samtal har påbörjats och utbildningsinsatser har

gjorts under året. Vakanta tjänster för både sjuksköterskor och distriktssköterskor har påverkat bemanningen i telefonen.

Målvärdet för indikatorn andelen patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar till primärvården uppnås inte för de offentliga eller privata vårdcentralerna. Orsaker till att målvärdet inte uppnås är att lagen om förstärkt vårdgaranti innebar förändrade arbetssätt, kvalitetssäkring av utdata i kombination med minskad produktion, lägre andel inhyrd personal, vakanta tjänster och ökad andel administration. Utvecklingsarbete att kvalitetssäkra registrering av medicinsk bedömning pågår, vilket möjliggör korrekta jämförelser och bedömning av de stödsatser som behövs.

Vad gäller indikatorn andelen väntande patienter som får sitt första besök och andelen väntande till operation/behandling inom 90 dagar har målvärdena inte uppnåtts. Mot bakgrund av rådande kapacitetsbrister, ökad patienttillströmning och krav på fortsatta åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen är utvecklingen delvis förväntad för Akademiska sjukhuset. Akademiska sjukhusets strategi har fortsatt varit att stödja verksamheter som långsiktigt har haft svårt att nå en tillfredsställande tillgänglighet.

Lasarettet i Enköpings tillgänglighetssiffror är en blandning av lasarettets och Akademiska sjukhusets tillgänglighet. Lasarettet övertar långa väntetider för de operationsfall från Akademiska sjukhuset som opereras inom gynekologi, proteskirurgi och handkirurgi. Möjligheten att slussa via vårdgarantienheten har upphört från sommaren 2019. Lägre tillgänglighetssiffror är även en konsekvens av ökad restriktivitet för inhyrd personal och problem gällande materialförsörjning.

Folk tandvården har uppnått sitt målvärde för planerade besök till både barn och vuxna under 2019. För vuxna är det 93,09 procent och för barn 99,51 procent, vilket till och med är lite högre än föregående år.

Genomförande av uppdrag

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna ska identifiera och genomföra riktade åtgärder inom de områden där respektive förvaltning har problem med att nå vårdgarantin:

Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping och primärvården har arbetat ett flertal områden för att förbättra tillgängligheten. Förvaltningarna arbetar med produktionsplanering, förändrade arbetssätt, utvecklingsarbeten som videobesök, utskrivningslounge och hotellplatser för bland annat dagvårdspatienter samt samverkan både inom och mellan

Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping och primärvården. Riktade insatser inom flera verksamhetsområden på Akademiska sjukhuset har

ökat tillgängligheten. Lasarettet i Enköping öppnade en ny avdelning för ortopedisk rehabilitering och platser har utökats på medicinavdelningen. Antalet väntande till återbesök har ökat under 2019 samtidigt som fler patienter behandlas. Slussning av patienter genomfördes via vårdgarantienheten, specialistremisser slussas till andra huvudmän och remisser skickas till avtalspart inom regionen.

Inom Folk tandvården har en ökning av tillgängligheten påvisats för planerad vård inom tre månader för både barn och vuxna jämfört med föregående år. I samband med att Folk tandvårdens klinik Stationen öppnades under 2018 har kliniken stöttat andra kliniker, utfört utvecklingsarbete med nya flöden och arbetssätt för spridning till andra kliniker.

Regionkontoret ska i samverkan med Nära vård och hälsa stödja omställningen för att uppfylla den förstärka vårdgarantin inom primärvården:

Regionkontoret i samverkan med primärvården har arbetet med den nya lagen om förstärkt vårdgaranti. Arbetet har fokuserat på fyra målområden; högre andel diagnos och/eller åtgärdsregistrerade besök och en kvalitetssäkrad utdata, anpassat stöd till vårdcentraler och medarbetare utifrån behov, inkluderande av Region Uppsalas jourmottagningar och genomlysning av vårdcentralernas förutsättningar kring måluppfyllnad av vårdgarantin med fokus på psykologer och kuratorer. Förändringsarbetet i primärvården kommer även framöver att fortsätta med att kvalitetssäkra utdata, förändrade arbetssätt och riktade stödinsatser till verksamheterna. När Närakuten och jourmottagningarna inkluderades i statistiken ökade tillgängligheten i Region Uppsala för november och december månad.

Bedriver hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits sju indikatorer och två uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Antalet vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård i relation till antalet vårdtillfällen	
Andelen vårdrelaterade infektioner	
Följsamhet till hygienrutiner samt klädregler	
Andelen definierade dygnsdoser av smalspektrumantibiotika i relation till totala förbrukningen av antibiotika	
Andelen sjukhusförvärvade trycksår	
Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård	
Tid från akutmottagningens beslut om inläggning till start på inskrivning	

Av totalt sju indikatorer har fyra av sex målvärden uppnåtts. En indikator gällande tid på akutmottagningen berör endast Akademiska sjukhusets verksamhet.

Avseende indikatorn antalet vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård i relation till antalet vårdtillfällen mäts den via Infektionsverktyget som har legat nere 1,5 år på grund av ny Cosmicversion. Våren 2019 startade verktyget upp på nytt och därmed finns ännu inga säkerställda data för 2019.

Indikatorn med andelen vårdrelaterade infektioner (VRI) genomförs som en punktprevalensmätning en dag per år i mars månad. Region Uppsalas resultat 2019 är en minskning från 11,3 till 10,3 procent (riksgenomsnittet är 9,2 procent). Förvaltningarnas arbete för att minska vårdrelaterade infektioner

utgår från en regiongemensam handlingsplan som sedan bryts ned till mer verksamhetsnära handlingsplaner inom respektive förvaltning. Under 2020 fokuseras arbetet på att bättre fånga och analysera postoperativa sårinfektioner.

Vad gäller indikatorn följsamhet till hygienrutiner och klädregler har Nära vård och hälsa förbättrat det systematiska arbetet genom att från och med januari 2019 ha infört följsamhetsmätningar vid samtliga enheter, både offentliga och privata, vilket är en ökning av mätningar med 34 procent under 2019. Det resulterar i en lägre följsamhet än tidigare år på totalen för Region Uppsala, från 81,2 procent 2018 till 76,4 procent 2019.

Indikatorvärdet för andelen sjukhusförvärvade trycksår i Region Uppsala har minskat under 2019 från 12 procent till 9,3 procent. Resultatet är en sammanslagning av årets tre genomförda punktprevalensmätningar i mars, augusti och december månad. Riksgenomsnittet vid den nationella mätningen i mars 2019 var 9,3 procent. Den satsning inom trycksårsområdet som påbörjades 2018 har fortsatt utifrån handlingsplaner under 2019 för att förstärka det systematiska preventiva trycksårsarbetet.

Vad gäller indikatorn andelen definierade dygnsdoser av smalspektrumantibiotika i relation till totala förbrukningen av antibiotika har andelen ökat från 9,1 procent till 9,9 procent. Under 2020 planeras utbildningsinsatser under ledning av Strama (Samverkan mot antibiotikaresistens).

Andelen utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård (antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser) har minskat från 2,24 procent till 2,08 procent. Förvaltningarna rapporterar ansträngda vårdplatssituationer som påverkar både avflöde från akutmotagningen samt överbeläggningar och därmed samlad beläggingsgrad. En alltför stor andel utlokaliserade patienter löper risk att påverka såväl vårdens kvalitet som produktivitet och effektivitet.

Målvärdet för indikatorn som mäter tid från akutmotagningens beslut om inläggning till start på inskrivning har inte kunnat nås under året av Akademiska sjukhuset. Akademiska sjukhuset planerar ett pilotprojekt under januari 2020.

Genomförande av uppdrag

Alla berörda verksamheter ska vidta förebyggande åtgärder i enlighet med Region Uppsalas strategi för patientsäkerhet, med syfte att minska antalet undvikbara vårdskador:

Alla vårdande förvaltningar mäter och följer upp avvikelser. Inom slutenvården genomförs markörbaserad journalgranskning löpande och utfall av vårdskador och undvikbara vårdskador följs upp. Patientsäkerhetsutbildning för chefer och ledare genomförs både inom slutenvården och primärvården. En förvaltning har under året genomfört särskilda utbildningsinsatser inom kommunikation och teamarbete. Kvalitets- och patientsäkerhetsronder/-dialoger är också exempel på aktiviteter som genomförts. Även organisatoriska förändringar har genomförts för bättre samordning av patientsäkerhetsarbetet. Patientsäkerhetsarbetet rapporteras löpande i styrelser två gånger per år.

Under 2020 kommer arbetet med den nationella handlingsplanen för patientsäkerhet att fortsätta och inrättandet av en lokal samverkansgrupp för patientsäkerhet där samtliga vårdande förvaltningar och länets kommuner kommer ingå.

Alla berörda verksamheter ska vidta systematiska förebyggande åtgärder för att minska antalet vårdrelaterade infektioner, med särskilt fokus på ökad användning av Infektionsverktyget:

Alla vårdande förvaltningar har tagit den regiongemensamma handlingsplanen för att minska vårdrelaterade infektioner och brutit ned den till en förvaltningsanpassad handlingsplan som de arbetat utifrån. Infektionsverktyget togs åter i bruk under våren/sommaren och under hösten har analyser av data genomförts. Validering av data och fördjupade analyser av post-operativa infektioner planeras under 2020.

Ger effektiv och nära vård

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits två indikatorer och två uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Utskrivningsklara patienter på sjukhus, vård-dygn i genomsnitt för patienter som är 65 år och äldre	
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för patienter som är 65 år och äldre	

Målvärdet nås för en indikator inom målområdet. Ett fortsatt arbete med och utveckling av utskrivningsprocessen och vårdssamverkan är en förutsättning för fortsatt måluppfyllelse.

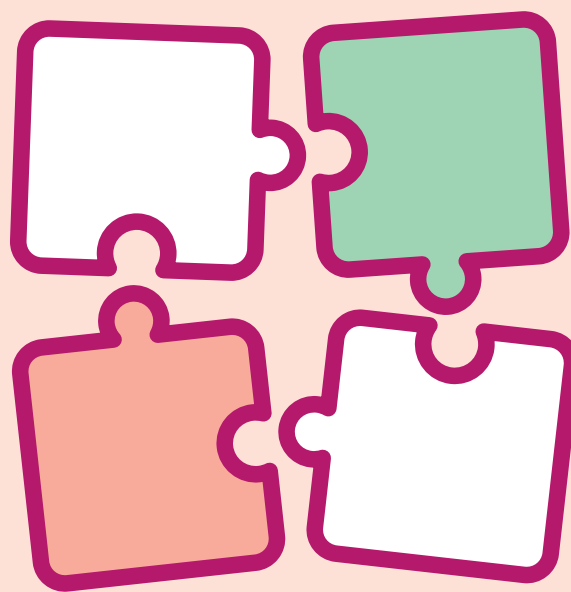
Oavsett vilken huvudman som involveras ska patienter och brukare få den hjälp de behöver och ha inflytande över sin vård och behandling. Detta kräver god samverkan mellan huvudmännen och en sammanhållen vårdkedja. Inom ramen för närvårdssamverkan genomförs analyser av utskrivningsprocessen på lokal nivå. En gemensam analysgrupp för samverkansprocesser i Uppsala län, GAP-UL, bidrar till att trender som identifierats beaktas ur ett länsövergripande perspektiv och rapporteras till tjänstemannaledningen i Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO).

Genomförande av uppdrag

 Regionkontoret ska tillsammans med vårdförvaltningarna utveckla och fördjupa samverkan utifrån mål och inriktning i länets strategi för närvårdssamverkan och utifrån En effektiv och nära vård 2030:

Merparten av de utvecklingsprojekt och uppdrag som fanns med i rapporten Effektiv och nära vård 2030 har startats upp eller befinner sig i planeringsstadiet. Arbetet sker i nära samverkan med vårdförvaltningarna, länets kommuner och andra berörda parter. Utskottet för hälso- och sjukvård har fattat

beslut om en reviderad uppdragsplan för Effektiv och nära vård 2030. Under senare delen av året har förberedelser pågått för ett gemensamt inriktningsbeslut för länets kommuner och Region Uppsala, som beräknas fattas under första delen av 2020. Det är angeläget att den påbörjade omställningen och de olika delarna genomförs successivt under åren fram till 2030.

 Regionkontoret ska i samarbete med berörda förvaltningar påbörja arbetet med att ställa om till en nära och effektiv vård som ett led i arbetet med att prioritera resurser till förmån för nära vård och primärvård:

Till förmån för nära vård och primärvård har bland annat ett delprojekt om förstärkt geografiskt hälso-uppdrag genomförts samt en utredning om bättre psykisk hälsa bland barn/unga samt för vuxna.

Nära vård och hälsa har haft en hög delaktighet i olika projekt inom utvecklingen av vårdstrukturen, främst inom projektet om vårdcentrum. För Lasarettet i Enköping har beslutet om morgondagens elektiva kirurgi varit en av de viktigaste händelserna. Ett snabbt genomförande av den långsiktiga planen för framtidens elektiva kirurgi är nödvändig. Den tydliggör vilken produktion som ska utföras på lasarettet och understryker behovet av att etablera långsiktiga och hållbara samarbetsstrukturer med Akademiska sjukhuset.

Synliggör och stärker psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits fyra indikatorer och tre uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Andel väntande patienter inom psykiatrin som får sitt förstabesök inom 90 dagar	
Återinskrivning inom 28 dagar efter psykiatrisk vård	
Andel besök hos kurator och psykolog relaterat till det totala antalet besök på vårdcentral	
Andel väntande barn och ungdomar som fått ett första besök på specialistnivå inom 30 dagar	

Av totalt fyra indikatorer har två målvärden uppnåtts och två har inte uppnåtts. Indikatorn som mäter andelen väntande patienter som får sitt första besök inom 90 dagar är en del av den lagstiftade vårdgarantin. Viss förbättring noteras i tillgänglighet till första besök för Akademiska sjukhusets psykiatri, men inte tillräckligt för att nå målvärdet.

Indikatorn som mäter återinskrivningar efter psykiatrisk vård bedöms inte som uppnådd. Inom den berörda verksamheten noteras ett ökat antal personer som vårdas enligt lagen om vård av missbrukare. Denna patientgrupp bidrar till en ökad omsättning genom att vara utagerande och ofta lämnar de avdelningen för att återkomma. Dessa patienter påverkar även andra patienter som väljer att skriva ut sig själva av dessa skäl.

När det gäller indikatorn som mäter andelen besök hos kurator och psykolog relaterat till det totala antalet besök på vårdcentral samt indikatorn som mäter andelen väntande barn och ungdomar som fått ett första besök på specialistnivå inom 30 dagar bedöms målvärdena ha uppfyllts.

Genomförande av uppdrag

Samtliga uppdrag inom målområdet synliggör och stärker psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa är påbörjade. Uppdragen, som ingår i Effektiv och nära vård 2030, bör ses som fleråriga, och kan därmed inte bedömas som slutförda under 2019. Uppdragen består av ett flertal delprocesser. Berörda förvaltningar har ett aktivt deltagande i samarbete med Regionkontoret och i samverkan med länets kommuner.

Regionkontoret ska säkerställa vårdkedjorna mellan Region Uppsalas verksamheter gällande patienter med psykisk sjukdom och psykisk ohälsa:

Under året har två större utredningar kring hela befolkningens psykiska hälsa genomförts av Regionkontoret. Utredningarna tar fokus på en tioårig strategi i syfte att förbättra den psykiska hälsan och inkluderar vårdkedjorna i hela Region Uppsala. Arbetet med barn och ungas psykiska hälsa påbörjades i augusti 2019. Ett antal förbättringsarbeten har sedan inletts i enlighet med den framtagna strategin i syfte att säkerställa vårdkedjorna så att barn och unga får det stöd de är i behov av och på rätt vårdnivå. Arbetet utifrån utredningen kring den vuxna befolkningens psykiska hälsa kommer att påbörjas under 2020.

Regionkontoret ska i samarbete med berörda förvaltningar, och i samverkan med länets kommuner, förstärka tidiga insatser för barn och ungas psykiska hälsa:

Inom området barn och ungas psykiska hälsa pågår förbättringsarbeten inom berörda förvaltningar i Region Uppsala och alla länets kommuner. Det gäller bland annat att påbörja ett strukturerat samarbete för bättre förebyggande och främjande insatser på generell nivå.

Även förbättringsarbeten med att förstärka tidiga insatser pågår med fokus på områdena neuropsykiatri och barn med en komplex problematik. Under 2019 har ett antal

riktlinjer och rutiner tagits fram i samarbete med länets kommuner avseende samverkan kring barn och unga med en problematik inom området psykisk ohälsa, där även tidiga insatser berörs. Arbetet med att förbättra barn och ungas psykiska hälsa är en del av effektiv och nära vård, där dialog mellan länets kommuner och Region Uppsala har genomförts under 2019.

Regionkontoret ska i samarbete med berörda förvaltningar vidta åtgärder för att förbättra det suicidpreventiva arbetet:

Regionkontoret har en suicidpreventiv samordnare som koordinerar det suicidpreventiva arbetet inom Region Uppsala tillsammans med en suicidpreventiv styrgrupp med representation från Akademiska sjukhuset, Nära vård och hälsa och Regionkontoret. Under 2019 har arbete i enlighet med Region Uppsalas suicidpreventiva strategi 2018–2020 bedrivits. Utbildningsinsatser och informations spridning genomförs kontinuerligt inom hela eller delar av Region Uppsala. Ett kunskapsunderlag för hur Uppsala läns kommuners suicidpreventiva arbete kan utformas har, under ledning av Regionkontoret, tagits fram och beslutats i länets samverkansorgan Hälsa, Stöd, Vård och Omsorg (HSVO).

Utvecklar kultur- och kunskapsregionen genom ett konst- och kulturliv som präglas av mod, bildning och delaktighet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits två indikatorer och tre uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Antal genomförda kulturprogram i vården.	
Antal resande med Kulturbussar.	n/a

Antal kulturprogram i vården ligger på en hög och jämn nivå, med mindre variationer över åren.

Antal resande med Kulturbussar har inte ännu kunnat mätas för helåret. Detta beror på problem med statistikrapporter i ett nytt bokningssystem för Kulturresoerna. Enligt prognosen i delårsrapporten hade dock antal resande under våren 2019 ökat sedan samma period året innan, vilket pekar i positiv riktning.

Genomförande av uppdrag

Konstnärlig residensverksamhet och mentorskapsprogram ska genomföras inom flera olika konstområden:

Konstnärlig residensverksamhet bedrivs inom dans- och teaterområdet, och under 2019 har ett residensarbete även genomförts inom konsten genom utbyte mellan DAR (Druskininkai Artists' Residence) i Litauen och Hållnäs konstkoloni i Uppsala län. Mentorskapsprogram genomförs sedan flera år inom litteratur- och dansområdet, och under hösten utlystes för första gången även ett mentorskapsprogram inom filmområdet för genomförande under vintern 2019–2020.

Vikt ska läggas på att stödja kultur för barn och unga i samverkan med länets kommuner:

Kultur och bildning genomför fortbildningsinsatser tillsammans med kommunernas kulturskolor. Förvaltningen träffar och stödjer kontinuerligt kommunernas bibliotekspersonal som arbetar med barn och unga. Skrivarläggret Unga skrivare har genomförts på Wiks folkhögskola. Språknätet är ett samarbete mellan flera förvaltningar inom Region Uppsala och kommunerna för att stärka de minsta barnens språkutveckling. En reviderad överenskommelse mellan de regionala förvaltningarna pågår. En ny

webb för Språknätet har tagits fram, riktad både till allmänhet och till personal i de verksamheter som ingår i samverkan.

Inom ramen för regional kulturplan ska insatser genomföras i syfte att stärka och utveckla samverkan inom länet samt interregionalt:

Formerna för regional samverkan i länet har under året utvecklats, bland annat genom strukturerad dialog med kommunerna på plats hos dem, för att underlätta gemensam planering. Region Uppsala fortsätter också att träffa övriga län i Mellansverige för att diskutera möjliga samverkansformer inom kulturområdet. Under 2019 har möten hållits i Stockholm och Västerås.

Har en aktiv arbetsgivarpolitik och ett tydligt och lyhört chefskap som skapar förutsättningar för nytänkande och säkerställer en långsiktigt god kompetensförsörjning samt en god arbetsmiljö

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits två indikatorer och nio uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Hållbart medarbetarengagemang, index	
Andelen kostnader i procent för inhyrd personal i förhållande till personalkostnader i egen regi	

Hållbart medarbetarengagemang kvarstår på samma nivå som under 2018; index 76. Trots att index inte ökat får detta resultat ses som positivt, eftersom

undersökningen genomfördes i samband med materialkrisen.

Region Uppsala har vänt trenden med inhyrd personal, vilket får ses som positivt, men inte uppnått målvärdet för helheten. Lasarettet i Enköping nådde målet, medan Akademiska sjukhuset och Nära vård och hälsa inte gjorde det.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska bedriva ett aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete som inkluderar åtgärder mot diskriminering och trakasserier samt fortsätta arbetet för att uppnå hälsofrämjande arbetsplatser:

Region Uppsala bedriver ett aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete och har under 2019 påbörjat kompetensutveckling inom Likabehandling i egen regi. Tre diplomeringsutbildningar har genomförts, varav en för en hel förvaltning.

Under 2019 har en digital avslutsenkät implementerats, som tillvaratar synpunkter hos medarbetare som slutar.

Chefer i Region Uppsala ska utbildas i förändringsledning:

Förändringsledning har genomförts inom ramen för det operativa- och strategiska chefsprogrammet.

Region Uppsala ska bereda platser för praktik och anställningar med särskilt stöd:

Uppdraget har inte genomförts med bakgrund av förändrade förutsättningar under året, med omstruktureringar inom Arbetsförmedlingen.

Region Uppsala ska implementera det reviderade lokala samverkansavtalet:

Vad gäller uppdraget kommer det lokala samverkansavtalet revideras och implementeras under 2020.

Region Uppsala ska implementera utbildningsstrategin:

En utbildningsstrategi är inte framtagen för implementering. Strategi kommer tas fram och implementeras under 2020.

Region Uppsala ska öka samarbetet med berörda myndigheter i syfte att utveckla arbetet avseende praktik och anställningar med särskilt stöd:

Uppdraget har inte genomförts med bakgrund av förändrade förutsättningar under året, med omstruktureringar inom Arbetsförmedlingen.

Regionstyrelsen ska bevaka att Region Uppsalas beroende av hyrpersonal minskar. Målet är att andelen kostnad för inhyrd personal i förhållande till personalkostnader i egen regi, i hälso- och sjukvården, uppgår till maximalt 2 procent under 2019:

Region Uppsalas användning av hyrpersonal går ned, men andelen kostnad för inhyrd personal överstiger fortfarande två procent av personalkostnaderna i egen regi. Lasarettet i Enköping har klarat målet på två procent, medan Nära vård och hälsa samt Akademiska sjukhuset inte lyckats minska inhyrningen till den nivån. Regiondirektören har, tillsammans med hälso- och sjukvårdsförvaltningarna tagit fram

en handlingsplan för att minska beroende av hyrpersonal, och det finns en förvaltningsövergripande styrgrupp som följer arbetet. Därutöver har varje förvaltning egna handlingsplaner. Regiondirektörens handlingsplan har reviderats under hösten 2019, med aktiviteter för 2020–2021.

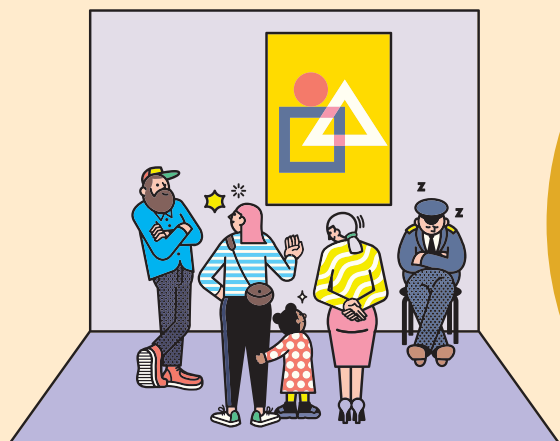
Region Uppsala ska bereda praktikplatser för utlandsutbildade i processen mot svensk legitimation och säkerställa en god introduktion för utlandsutbildad personal:

Region Uppsala bereder praktikplatser i form av språkpraktik, prov- och praktisk tjänstgöring, samt utvecklat praktik inför kunskapsprov att genomföras inom Kliniskt träningscentrum.

Sjukhusstyrelsen och vårdstyrelsen ska bevaka att sjukhusens respektive förvaltningen för Nära vård och hälsa beroende av hyrpersonal minskar under året:

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna har minskat inhyrning i förhållande till personalkostnader.

En nyskapande region

Region Uppsala tar fasta på förmågan till förnyelse och tar ansvar för en hållbar utveckling

Levererar vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, läns kommuner, Uppsalas två universitet och näringslivet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits fyra indikatorer och två uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER

BEDÖMNING

Antalet nystartade kliniska läkemedelsprövningar i form av samarbete med företag

Antalet nystartade akademiskt initierade kliniska studier

Akademiska sjukhusets placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking

Lasarettet i Enköpings placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking

Av totalt fyra indikatorer är det tre som avser Akademiska sjukhusets verksamheter. Samtliga tre målvärden har uppnåtts under året. Lasarettet i Enköping bidrar till måluppfyllelsen med en indikator, vilken inte har uppnåtts.

Lasarettet i Enköpings placering i Sveriges yngre läkarförenings AT-ranking har försämrats marginellt från plats 64 till 65. Framförallt är det introduktionen inom kirurgin samt handledning inom medicin och psykiatri som får ett mindre bra betyg. Lasarettet i Enköping uppger att de inte har lyckats med att genomföra tillräckliga förbättringar i den konkreta arbetsmiljön när AT-läkarna tjänstgör inom en del av lasarettets verksamheter. Lasarettet har därför gjort en omstart i arbetet i syfte att skapa ett upplägg med förbättrad integration av AT-läkare till lasarettets verksamhetsområden.

Genomförande av uppdrag

Åtgärder ska genomföras för att underlätta tillgången till nödvändiga kliniska placeringar för ST-läkare inom hälso- och sjukvårdens bristspecialiteter. Samtliga verksamheter, oberoende av driftsform, ska aktivt bidra till de kliniska placeringarna: I början av 2019 togs beslutet avseende en gemensam ST-organisation för Region Uppsala. Verksamhetsområde kirurgi inom Lasarettet i Enköping har

fortsatt dialogen med berörda verksamhetsområden på Akademiska sjukhuset för att dra upp riktlinjer runt volymer, schemaläggning med mera vid förläggning av ST-utbildning på lasarettet. Sedan tidigare finns ett samarbete inom urologi och allmänmedicin (gynekologi) med delar av ST-utbildning förlagd på verksamhetsområde kirurgi. Svårigheter har konstaterats att genomföra beslutet om gemensam ST-utbildning då en lösning inte hittats avseende fördelning av lönekostnader och jourtjänstgöring. Frågan har lyfts till direktörsnivå.

Verksamhetsområde medicin vid Lasarettet i Enköping tar emot ST-läkare i allmänmedicin från primärvården, cirka 3–4 per år och kommer även bereda möjlighet till klinisk skopiplacement för ST-läkare inom gastroenterologi. Det planeras ett fortsatt samarbete mellan Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping kring öppenvårdsmottagning på lasarettet för ST-kardiologer från Akademiska sjukhuset. På grund av vakanser räknas samarbetet rörande gastroenterologi och kardiologi inte komma igång förrän 2020.

Samordning mellan Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping och Nära vård och hälsa innebär att tillgängligt utrymme för sidotjänstgöring inom Region Uppsala i nuläget nyttjas. Översyn av tjänstgöringstider så att dessa inte blir längre än nödvändigt för att uppnå lärandemål. Dessutom förbättrad planering och framförhållning för sidotjänstgöring av ST-läkare från sjukvårdsregionen inom Akademiska sjukhuset ger bättre förutsättningar för optimalt nyttjande av platser för sidotjänstgöring.

Region Uppsala ska säkerställa att specialist-sjukvården och primärvården har nödvändiga resurser att stödja förstärkningen av klinisk forskning utanför den sjukhusbaserade vården:

Förvaltningen Nära vård och hälsa har under året invigt två akademiska vårdcentraler, vilka kommer att fokusera på klinisk forskning, utöver utbildnings- och utvecklingsverksamhet, som en del i förvaltningens uppdrag som universitetssjukvårdsenhet. Två lektorer har anställts i samarbete med Uppsala universitet liksom två kliniska apotekare. Fyra adjungerade kliniska adjunkter har rekryterats och

börjar sina uppdrag i februari 2020. Primärvårdens FoU-medel för 2019 har beviljats till 14 medarbetare inom offentlig och privat primärvård för klinisknära forsknings- och utvecklingsprojekt, inklusive doktorandprojekt.

Vid Lasarettet i Enköping finns i nuläget 17 medarbetare med forskarutbildning (disputerade läkare som är anställda eller knutna till lasarettet) vilket är en ökning med 4 individer från föregående år. En handfull av dessa individer bedriver aktiv forskning, framförallt i samarbete med Uppsala universitet men även andra vårdgivare och Karolinska institutet. Lasarettets chefsläkare representerar förvaltningen i regionens FOU-samordning.

Region Uppsala har dock under året inte avsatt resurser till Akademiska sjukhuset för att förstärka klinisk forskning inom specialistsjukvården utanför den sjukhusbaserade vården.

▲ Är ledande inom digitalisering och e-hälsa

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits fyra indikatorer och 3 uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Antalet enheter som är anslutna till 1177 Vårdguidens e-tjänster	▲
Antal inloggningar i 1177 Vårdguidens e-tjänster	▲
Antal inkomna ärenden via 1177	▲
Antal enheter som erbjuder minst tre av följande e-tjänster: ärendehantering via 1177, webbtidbokning, videomöte, stöd och behandling via nätet, ankomstregistrering	▲

Samtliga fyra indikatorer för det strategiska målet har uppnått målvärdet. Slutsatsen av det är att

kännedomen om och användning av 1177 ökat hos både vårdens personal och länets invånare. Andelen anslutna enheter till 1177 Vårdguiden var vid årets slut 88,5 procent (jmf 78,9 procent jan 2018), vilket i antal motsvarar 276 av 312 anslutningsbara enheter. Antalet länsinvånare med aktiverat konto på 1177 Vårdguidens e-tjänster har fortsatt att öka och är nu 72 procent (jmf 2018 64 procent). Som en följd av detta har såväl antalet inloggningar som antalet inkomna ärenden ökat. Genomsnittet inloggningar var 52 737 per vecka och antalet inkomna ärenden var totalt 271 235 (jmf 2018 234 622). Införandet av e-tjänster i verksamheterna har fortsatt under året och antal enheter som erbjuder invånarna/patienterna minst tre av de uppräknade e-tjänster har ökat från cirka 60 till dryga 100 enheter.

Genomförande av uppdrag

En strategi för den framtida informationsmiljön ska utarbetas:

Projekt Region Uppsalas digitaliseringsramverk (RUD) har kartlagt nuläge och behov samt identifierat centrala förutsättningar för Region Uppsalas fortsatta digitalisering. En strategisk plan med förslag på förändringsinsatser har tagits fram och kommer att ligga till grund för fortsatt regiongemensam planering och prioritering.

Utvecklingen av patientens möjlighet till egenvård i hemmet ska, med hjälp av digitala hjälpmedel, erbjudas till fler patienter med kronisk sjukdom:

Patienters hemmonitorering, PHM, hålls ihop och drivs som ett projekt från Regionkontoret i syfte att skapa förutsättningar för hälso- och sjukvårdsförvaltningarna att testa, införa och erbjuda patienter möjlighet till egenvård i hemmet, eller där de befinner sig.

Inför upphandling av en hållbar lösning för hemmonitorering, har leverantörsträffar, så kallad RFI (Request For Information) genomförts. Representanter från hälso- och sjukvårdsförvaltningarna har deltagit och bidragit aktivt i behovsanalys. Region Uppsala har också deltagit i det nationella projektet, "Ordnat införande av digitala produkter och tjänster" och i ett kompetensforum med andra regioner för ökad kunskap och erfarenhetsutbyte. Studiebesök till Östersund har genomförts, liksom en teknisk riskanalys av konceptet PHM. Arbetet har idag utmaningar inom juridisk tillämpning på grund av GDPR och the CLOUD ACT med koppling till tillämpning av molntjänster för säker informationsöverföring, vilket lett till att piloter inte har kunnat genomföras som planerat under 2019.

Nästa steg är att tillsammans med vårdens verksamheter ytterligare behovsinventera utifrån kliniska vårdprocesser samt träffa representanter för tänkta patientgrupper för att få med deras synpunkter i arbetet med upphandlingens kravspecifikation. Ett tekniskt kravarbete ska också göras för att säkerställa att Region Uppsalas IT-/och informationssäkerhetskrav ska uppfyllas.

Dialog har även förts med Uppsala kommun kring möjlig samverkan/samarbete i test/pilot av hemmonitoreringslösning för patienter/brukare med kronisk sjukdom. Samverkan kommer att fortsätta under 2020.

🟢 Ett digitalt system som understödjer och förklar patientens kontakt och kommunikation med vården ska utvecklas och pilottestas för att därefter succesivt kunna breddinföras. Systemet inkluderar automatiserad informationsinhämtning och stöd för triagering, för hänvisning till rätt vårdnivå:

Nära vård och hälsa har testat en ny digital kontaktväg in i vården via 1177 Vårdguiden. Genom att logga in med sitt BankID, har patienter på ett säkert sätt kunnat få rådgivning via chatt av sjuksköterska och vid behov med läkare. Systemet som testats har innehållit funktion för informationsinhämtning (anamnes) till stöd för hänvisning till rätt vårdnivå. Pilotprojektet, som gått under namnet ”Nära vård online”, har samordnats av digitaliseringsavdelningen vid Regionkontoret, men det är 1177 sjukvårdsrådgivningen och Nära vård och hälsa som ansvarat för genomförandet. Pilotverksamheten var i drift i cirka 5 månader och totalt 3 500 ärenden har hanterats. Uppföljning visar att upplevelsen av tjänsten har varit positiv för såväl vårdens personal som för invånarna.

I slutet av året genomfördes leverantörsträffar (RFI, Request For Information) för ökad kunskap om marknadens utbud i förhållande till Region Uppsalas behov kopplat till digitala stödsystem för invånarens kontakt med och väg in i vården. Träffarna tillsammans med pilotgenomförandet har varit en del i förberedelsen inför upphandling av en långsiktigt hållbar lösning som ska inkludera anamnes- och triageringsfunktionalitet. Upphandling ska ske under 2020.

🔴 Är ledande inom kunskapsstyrd vård

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits fyra indikatorer och tre uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Undvikbar slutenvård vid diabetes för patienter 65 år och äldre (per listad patient)	🟢
Undvikbar slutenvård vid hjärtsvikt för patienter 65 år och äldre (per listad patient)	🔴
Undvikbar slutenvård vid astma för patienter 65 år och äldre (per listad patient)	🔴
Undvikbar slutenvård vid KOL för patienter 65 år och äldre (per listad patient)	🔴
God strokesjukvård – tid från ankomst till sjukhus till start av trombolysbehandling vid stroke	🟢

Vad gäller indikatorer för undvikbar slutenvård har en indikator uppnåtts avseende patienter 65 år och äldre med diabetes. Målvärdena för undvikbar slutenvård för patienter 65 år och äldre med hjärtsvikt, astma och KOL har inte uppnåtts under året. Indikatorvärden innefattar även målvärden för de privat drivna vårdcentralerna där endast målet för undvikbar slutenvård för patienter med diabetes uppnåtts. Orsaker till avvikelserna är rådande brist

på vissa kontaktsköterskor samt hög omsättning av personal som leder till bristande kontinuitet.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska i nationell och sjukvårdsregional samverkan fortsätta att utveckla den sammanhållna strukturen för kunskapsstyrning och spegla den lokala strukturen i detta arbete:

Förvaltningarna bidrar med medarbetarnas tid och kompetens på många områden inom den nationella strukturen för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvård på lokal-, sjukvårdsregional- och nationell nivå.

Förvaltningarna ska stärka kompetensen inom området palliativ vård för att säkra en god vård för patienter och närstående vid vård i livets slutskede:

Det pågår ett arbete i förvaltningarna med att stärka kompetensen inom palliativ vård. Det finns ett länsövergripande programråd som leds från Palliativt centrum som på flera olika sätt arbetar med att införa god palliativ vård, bland annat genom att arbeta med brytpunktssamtal, utbilda professioner samt skapa nätverk för palliativa ombud.

Regionkontoret ska i samarbete med förvaltningen Nära vård och hälsa utveckla ett systematiskt förbättringsarbete med stöd av nationellt kliniskt kunskapsstöd och Primärvårds-kvalitet:

Regionkontoret har tillsammans med Nära vård och hälsa arbetat med Primärvårds-kvalitet för att systematiskt utveckla och säkerställa kvalitet och patientsäkerhet inom enheterna, liksom användning av uppföljningsverktyget för utfall inom de kliniska processerna. Sjukvårdsregionalt och nationellt deltar Nära vård och hälsa i arbete med nationellt kliniskt kunskapsstöd. Omvärldsspaning och behovsinventering har påvisat behovet av ett lokalt primärvårdsråd för samordning av hela primärvårdsnivån. Med ett nätverk av kontaktpersoner skapas förutsättningar för den samlade primärvårdens delaktighet i lokala samarbetsöverenskommelser, vilket krävs för lokala tillägg i de nationella kunskapsstöden. Uppdraget fortsätter inom Region Uppsalas kunskapsstyrningsorganisation. Folk tandvården har motsvarande uppdrag när det gäller systematiskt förbättringsarbete

som Nära vård och hälsa, men har inget formellt uppdrag inom målområdet. Folk tandvården arbetar med kvalitetsledningssystem och avvikelshantering och samarbetar i ett nationellt kvalitetsnätverk inom tandvården. Förvaltningen har också ett nationellt samarbete kring vårdhygien i tandvården. Tandvårdens nationella kvalitetsregister SKaPa (Svenskt Kvalitetsregister för Karies och Parodontit) ger möjlighet till uppföljning på förvaltnings- och klinisknivå och ger också möjlighet till nationella jämförelser. Folk tandvården ingår i Region Uppsalas arbete med att utveckla den sammanhållna strukturen för kunskapsstyrning genom etablering av ett regionalt programområde. Representanter från det regionala programområdet tandvård ingår även i det nationella programområdet tandvård.

Skapa förutsättningar för en hållbar och miljödriven samhälls- och näringslivsutveckling

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits tre indikatorer och fyra uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Antal företag som har fått stöd att starta	
Antal företag som har fått stöd att växa	
Antal företag som har fått stöd att nå nya marknader utanför Sverige	

Sammanställningen av våra indikatorer är en direkt effekt av Region Uppsalas årliga regionala utvecklingsanslag på cirka 15 miljoner kronor som ges till ett antal näringslivsfrämjande aktörer såsom Almi Företagspartner Uppsala AB, Uppsala Innovation Centre, Uppsala BIO, STUNS, Drivhuset, Companion, STUNS Energi och Connect Uppsala. Stöden ger Region Uppsala möjligheten att styra verksamhetens innehåll och detta regleras främst via ägardirekt (ALMI) och överenskommelser samt löpande

avstämningar och nära dialog. Under året har Region Uppsala knutit till sig ytterligare en främjandeaktör (Green Innovation Park) för att på ett tydligare sätt nyttja och skapa mervärden kopplat till SLU och gröna näringar. Genom nämnda aktörerna styr, utvecklar och samordnar Region Uppsala viktiga delar av företag- och innovationsstödsystemet som är avgörande för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin med fokus på nyskapande region.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska konkretisera och kommunicera de områden för Uppsala län där det finns störst potential inom innovation och tillväxt genom smart specialisering:

Regionkontoret fick en ansökan beviljad av Tillväxtverket för att generera kunskap och resultat som ska användas i revidering av länets RUS men även för framtagning av underlag för en smart specialiseringsstrategi för Uppsala län. Arbetet har drivits av intern arbetsgrupp, parallellt med ordinarie verksamhet. En workshop med aktörer från olika organisationer i länet har genomförts och en rapport har sammanställts som innehåller en analys och identifierat prioriteringar avseende det framtida regionala tillväxtarbetet som ska ligga till grund för länets smarta specialiseringsstrategi.

Region Uppsala ska öka den regionala samverkan för att attrahera och välkomna ny kompetens till Uppsala län:

Huvudansvaret för Talangcentrum ligger hos

Uppsala kommun, men projektet stöds förutom av Region Uppsala också av Uppsala universitet och SLU. En projektledare har anställts av Uppsala kommun och driver vidare projektet enligt projektplanen.

Region Uppsala ska fortsatt stödja utbyggnaden av bredband, i hela länet:

Region Uppsala har under 2019 genomfört en kartläggning över bredband (fiber) i länet samt tillhörande kostnadsanalys. Kartläggningen visar vilka områden som är kostsamma att bygga till, och som på sikt kommer bli svåra att bygga ut kommersiellt. Sammanfattningsvis så återstår det investeringar för att nå de regionala och nationella bredbandsmålen. Region Uppsala har fortsatt fört löpande dialog med kommuner, Länsstyrelsen Uppsala län samt andra län och marknadsaktörer. Cirka 80–84 procent av hushåll och arbetsställen i länet har tillgång till bredband på 100 Mbit/sek år 2019. Exakt indata för bredbandsutbyggnad år 2019 presenteras av Post- och telestyrelsen under mars månad 2020.

Under 2019 inleds arbetet med att ta fram en ny/uppdaterad länsstrategi för besöksnäringen. Strategiarbetet ska baseras på kommande nationell strategi för besöksnäringen:

Arbetet har påbörjats. Under fjärde kvartalet påbörjades förberedelser och politisk förankring. Arbetet kommer att fortsätta under 2020, med bredare förankring i länet och med målet att fastställa den nya strategin i slutet av 2020.

En växande region

Region Uppsala utvecklas med fokus på ekologisk hållbarhet

Fördubblar antalet resor till år 2020 och kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet till 2030 jämfört med 2006

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits tre indikatorer och ett uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Resande: Totala antal resor	
Resande: Antal resor/invånare	
Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet	

Vad gäller indikatorn Resande: Totala antal resor uppnåddes önskat målvärde. Förvaltningens sammantagna insatser tillsammans med våra partners fortsätter attrahera nya resenärer.

Vad gäller indikatorn Resande: Antal resor/invånare uppnåddes målvärdet. Resandeökningen fortsätter vara högre än tillväxttakten hos länets befolkning.

Vad gäller indikatorn Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet uppnåddes målvärdet. Kollektivtrafiken fortsätter att ta marknadsandelar från bilen, vilket ökar det hållbara resandet inom länet.

Genomförande av uppdrag

 Region Uppsala ska påbörja utredningen av en mobilitetstjänst, exempelvis låncyklar vid stationerna, tillsammans med Uppsala kommun och andra berörda aktörer:

Arbete påbörjat. Enskilda insatser har diskuterats med Uppsala kommun och då främst kopplat till det nya cykelgaraget vid Uppsala Resecentrum.

🟢 Har en kollektivtrafik som är ett naturligt val för resor till och från arbete, studier och fritidsaktiviteter

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits sex indikatorer och sex uppdrag.

Målpuffyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Kundnöjdhet bland allmänheten	🟢
Kundnöjdhet bland resenärer	🟢
Kundnöjdhet nöjdhet med senaste resan	🟢
Upplevd trygghet bland allmänheten	🔴
Upplevd trygghet bland resenären	🔴
Varumärke/image	🟢

Vad gäller indikatorerna för Kundnöjdhet uppnåddes önskat målvärde. Det generella anseendet hos kollektivtrafiken har ökat, även bland dem som inte nyttjar den. Utveckling som skett av förvaltningen och dess partners har gjort att fler bland de som reser med kollektivtrafiken uppskattar den. Den dagliga leverans som sker av kollektivtrafiken i länet sker generellt sett med hög kvalitet.

Vad gäller indikatorerna för Upplevd trygghet har önskade målvärden inte uppnåtts. I ett läge där tryggheten minskar generellt i landet gäller det att fortsätta och utveckla samarbetet mellan kommun, polis och andra aktörer i samhället. Ett landsomfattande nätverk gällande trygghetsfrågor i kollektivtrafiken har skapats för att tillsammans finna lösningar och bättre mäta tryggheten. Övervakningskameror installeras i stadstrafiken för att öka tryggheten.

Vad gäller indikatorn Varumärke/image har önskat målvärde uppnåtts. Det är en ökning jämfört med

2018 men förändringen är liten. I den här typen av mätningar blir det sällan stora förändringar mellan år utan det handlar mer om att skapa en positiv trend över tid. Det sker genom genomtänkta aktiviteter för att förbättra trafikutbudet samt de omgivande tjänster som underlättar kunders resa i UL-trafiken.

Genomförande av uppdrag

🟢 Region Uppsala ska fastställa ett nytt Trafikförsörjningsprogram:

Förslag finns ute på remiss. Planeras att fastställas av Regionfullmäktige i september 2020.

🟢 Region Uppsala ska ta fram en trafikplan för upphandling av regionbusstrafiken:

Förberedelser inför upphandling pågår.

🟢 Region Uppsala ska tillsammans med Enköpings kommun besluta om ett nytt stadsbusslinjenät för Enköpings tätort:

Förslag finns ute på remiss. Planeras att fastställas under våren 2020.

🟢 Under 2019 ska Region Uppsala i samverkan med Uppsala kommun aktivt bidra i planeringsarbetet för genomförandet av ett spårvagnssystem i Uppsala:

Gemensamt projekt pågår tillsammans med Uppsala kommun.

Region Uppsala ska effektivisera och automatisera kundmötet genom digitalisering:

Arbetet pågår inom ramen för Digitala kundmötet.

Region Uppsala ska ha infört digitala biljetter som fungerar för resor till och från andra län:

Arbetet pågår inom ramen för Digitala kundmötet.

Har en biologiskt rik natur som är en tillgänglig arena och mötesplats för fysisk aktivitet och social gemenskap

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits fyra indikatorer och två uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
-------------	-----------

Av Upplandsstiftelsen långsiktigt fredade och förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, antal	▲
--	---

Av Upplandsstiftelsen långsiktigt fredade och förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, areal (ha)	▲
---	---

Uppmärkta leder och naturstigar, km	▼
-------------------------------------	---

Besöksmål i naturen som är iordningställda för att vara tillgängliga för alla, antal	▲
--	---

Naturskoleverksamhet i länets kommuner, antal kommuner	▲
--	---

Under år 2019 har Upplandsstiftelsen säkrat den långsiktiga förvaltningen av Ånge våtmark. Arbetet påbörjades 2019 med att utvidga skyddet för två av Upplandsstiftelsens områden; naturreservaten Bredforsen (Tierp) och Svanhusskogen (Östhammar). Upplandsstiftelsen inledde även arbetet med att i

samförstånd med markägaren överta förvaltningen av naturreservatet Uvberget (Enköping). Även om inte antalet kilometer uppmärkta leder och naturstigar ökat under året, har förarbete för att skriva avtal med ytterligare markägare mellan Siggefora och Tärnsjö pågått under året.

Under året har tillgänglighetsåtgärder genomförts på skärgårdsön Rävsten, i Kalmarnäs naturreservat och i Wiks naturpark. En ny tillgänglig besöksplats med möjlighet att uppleva fågellivet i Ekeby-Ånge våtmark har anlagts. En förstudie för att undersöka möjligheter att arbeta med utomhuspedagogik i gymnasiet har genomförts under hösten.

Genomförande av uppdrag

Upplandsstiftelsen har under 2016–2018 haft ett utvidgat folkhälsouppdrag i vilket stiftelsen utvecklat modeller för ökad fysisk aktivitet och vistelse i natur för personer med funktionsnedsättning. Under 2019 omsätts projektet i en länsövergripande modell:

Under året har Upplandsstiftelsen genomfört utbildningar för personal som arbetar inom äldreomsorg och som är intresserade av att hålla i utomhusaktiviteter. Arbetet ger en grund för att bygga upp nätverk av naturfaddrar i länet.

Upplandsstiftelsen ska under 2019 arbeta för att skydda och öka den biologiska mångfalden i marina kustområden i samverkan med Världsnaturfonden (WWF) och Birdlife Sverige:

Upplandsstiftelsen har under året inlett arbete med restaurering av flera våtmarksområden i länet, vilket gynnar den biologiska mångfalden i kustområdet.

Bidrar till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits sju indikatorer och åtta uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	BEDÖMNING
Andel ekologiska livsmedel	
Återstående andel ftalatinnehållande produkter	
Förskrivning av substanser med hög miljöpåverkan (diklofenak respektive kinoloner)	
Andel fossilfritt bränsle i busstrafiken	
Energiförbrukning kWh/fordonskilometer (bussar)	
Andel materialåtervunnet avfall	
Energianvändning per kvadratmeter (regionägda fastigheter)	

Andelen ekologiska livsmedel har ökat under året till 57 procent. Den återstående andelen ftalatinnehållande produkter har minskat under året¹. Såväl förskrivningen av diklofenak som förskrivningen av kinoloner minskar samtidigt som den ligger lägre än riksgenomsnittet. Dock

minskar framför allt förskrivningen av kinoloner väldigt lite.

Vad gäller indikatorn Andel fossilfritt bränsle i busstrafiken har andelen fossilfritt bränsle i busstrafiken fortsatt att öka under 2019 och i princip all fossil diesel är nu utfasad. De dryga 16 procent som återstår utgörs av naturgasen i regiontrafiken, något som fortsätter åtgärdas under 2020.

Vad gäller indikatorn Energiförbrukning kWh/fordonskilometer (bussar) har antalet fordonskilometer i busstrafiken ökat något under året vilket även inneburit en liten ökning i energiförbrukningen. Antalet kWh/fordonskilometer minskade dock på marginalen.

Andelen materialåtervunnet avfall har minskat något, då bland annat fraktionen för pappersåtervinning har minskat. Den totala mängden avfall har minskat vilket talar för att medarbetarna inte sorterar sämre, trots resultatet.

Energianvändningen per kvadratmeter har minskat med 6,5 procent under året. Minskningen av energikonsumtion beror dels på fortsatt fokus på driftoptimering (där fler resurser kommit till), dels på gynnsamt utslag från energiinvesteringar kopplat till energisparprogrammet som först 2019 visat på full potential.

Genomförande av uppdrag

 Regionkontoret ska säkerställa att ärenden som behandlas av styrelser och nämnder beaktas, och vid behov analyseras, utifrån olika perspektiv så som social, ekonomisk, ekologisk hållbarhet samt jämställdhets-, jämlikhets- och barnperspektiv: Rutin för ekonomiska konsekvenser finns. Mallar och metodstöd för barnperspektiv, jämställdhets-, jämlikhets- och barnperspektiv samt miljö för hållbar utveckling.

 Vidare pilotförsök ska genomföras i samarbete med Uppsala Universitet för att utreda lämplig

1 På grund av brister i statistiken som en konsekvens av materialförsörjningskrisen jämförs månaderna januari till och med september för framtagande av data.

metod för att rena bort antibiotika och resistenta mikroorganismer från avloppsvattnet vid Akademiska sjukhuset:

Under året har en pilotanläggning skapats för att testa möjligheten att rena avloppsvattnet från läkemedelsrester och resistenta mikroorganismer. Proverna från försökstestet har skickats på analys under första kvartalet år 2020 och resultat inväntas för slutanalys.

I syfte att minimera Region Uppsalas miljö- påverkan ska det under 2019 genomföras åtgärder som gör att andelen material som återvinns från den totala avfallsmängden ökar:

Under året har plockanalyser genomförts och en överenskommelse med avfallsentreprenören gjorts i syfte att utvidga plaståtervinningsfraktionen vid Region Uppsalas sjukvårdsförvaltningar. Information om detta går ut till verksamheterna under år 2020.

Riktlinjer ska utifrån ett biologiskt mångfaldsperspektiv utarbetas för de grönytor Region Uppsala förvaltar:

Ett arbete pågår med att ta fram en riktlinje för hur Fastighet och service ska arbeta med befintliga grönytor, samt hur grönytor i projekt ska hanteras, vid till exempel återställning av mark. Fastighet och service kommer under hösten 2019 att inleda ett samarbete med Upplandsstiftelsen för framtagandet av riktlinjen för Biologisk mångfald. Riktlinjen kommer inte att bli klar under 2019, arbetet fortsätter under år 2020.

Åtgärder ska vidtas för att fortsatt cykelanpassa Region Uppsalas arbetsplatser:

Totalt på sjukhusområdet så finns cirka 4 000 cykelställplatser samt tre pumpstationer. Pågående aktuella projekt är bland annat en cykelservicestation samt tydligare skyltning på sjukhusområdet. Detta arbete kommer att pågå även under 2020. I december anlade Fastighet och service en ny cykelväg från entrén ingång 10 norrut mot Bleke backe.

Region Uppsala ska utreda möjligheterna att kunna ha tankställen för flakad biogas i norra och södra länsdelarna:

Dialog pågår gällande tankställe i Tierp.

Region Uppsala ska påbörja genomförandet av samordning av alla särskilda persontransporter.

Inledande diskussioner har skett med länets kommuner.

Region Uppsala ska tillsammans med Gamla Uppsala Buss genomföra åtgärder för att kunna introducera de första eldrivna bussarna i Uppsalas stadstrafik under 2020:

Plan har utarbetats för att introducera elbussar under 2021.

✘ Utvecklar infra- struktur som skapar förutsättningar för ett klimatneutralt, trafik- säkert och tillgängligt transportsystem som leder till ökat bostads- byggande och bättre folkhälsa i länets samtliga kommuner

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2019 funnits en indikator och tre uppdrag.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER *BEDÖMNING*

Investerade medel i länets transportinfra- struktur

Trafik och samhälle har inte möjlighet att mäta utfallet för indikatorn då rapporten för 2019 presenteras den 2 mars. Trafikverket och Region Uppsala kan notera att de planerade infrastrukturprojekten har förskjutits i tid eftersom upphandlingen har tagit längre tid och det har blivit stora fördringar i projekten.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska planera för att fyra spår Uppsala-Arlanda-Stockholm och en kapacitetsstark kollektivtrafik, Ultunalänken, ska kunna färdigställas senast 2029:

Arbete pågår tillsammans med Trafikverket och Uppsala kommun.

Region Uppsala ska fortsätta att verka för en utbyggnad av järnväg längs Arosstråket (Uppsala-Enköping):

Arbete pågår med övriga berörda parter inom ramen för En Bättre Sits.

Region Uppsala ska fortsätta att arbeta för en utveckling av Dalabanan:

Samverkan sker med övriga berörda parter inom ramen för Dalabanans intressenter.

Bilaga 2. Indikatorer för strategiska mål

En region för alla

Bedriver verksamhet som utmärks av hög kvalitet									
Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål	
F1.1a - Kvalitetsindikatorer för primärvård		40,0	40,0	40,0			Högre än mål	50,0	
F1.1b - Kvalitetsindikatorer för sjukhusvård		20,0	20,0	40,0			Högre än mål	50,0	
F1.2 - Andelen undersökta patienter som får en riskbedömning hos Folk tandvården	94,2	95,0	95,4	95,7			Värdet ska öka		
F1.3 - Andelen patienter i livets slutskede där ett brytpunktssamtal om övergång till palliativ vård ägt rum och dokumenterats			71,1	72,2			Värdet ska öka		
F1.4 - Kontinuitetsindex vid kronisk somatisk sjukdom (primärvården)			0,3	0,4	0,4	0,3	Värdet ska öka		
F1.5 - Gästnöjdsindex vid Wiks slott och konferensanläggning		3,4	3,5	3,1			Högre än mål	3,9	
F1.6a - Andel avgångar som ankommer till sluthållplats inom 5 minuter från tiden som anges i tidtabell: Upptåget				95,0			Högre än mål	95,0	
F1.6b - Andel avgångar som ankommer till sluthållplats inom 5 minuter från tiden som anges i tidtabell: Regionbuss				79,0			Högre än mål	85,0	
F1.6c - Andel avgångar som ankommer till sluthållplats inom 5 minuter från tiden som anges i tidtabell: Stadsbuss				91,0			Högre än mål	80,0	
F1.7 - Driftsäkerhet på EPJ (akuta driftstörningar)			98,6	99,9			Högre än mål	99,5	
F1.8 - Andel godkända av alla avtalskontroller inom städtjänsten utförda enligt svensk standard INSTA 800				98,9			Högre än mål	95,0	
F1.9 - Registrering av kliniska studier på Akademiska sjukhuset				119	n/a				

Har en hälso- och sjukvård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
F2.1 - Delaktighet och involvering	78,1	78,2	80,2	83,6	84,2	83,2	Värdet ska öka	
F2.2 - Respekt och bemötande	85,0	84,8	84,3	87,3	87,3	87,2	Värdet ska öka	
F2.3 - Andel av patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågats om levnadsvanor (>=18 år)			28,5	29,9	29,0	30,6	Värdet ska öka	

Skapar förutsättningar för en god och jämlik hälsa utifrån befolkningens behov

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
F3.1a - Andelen patienter utan ny karies vid 19 år	83,2	81,1	79,8	82,0			Högre än mål	83,0
F3.1b - Andelen patienter utan ny karies vid 70 år	73,1	75,8	74,2	78,3			Högre än mål	78,0
F3.2 - Antal gemensamma hälsofrämjande projekt med kommunerna				3,0			Högre än mål	4,0
F3.3 - Andel av befolkningen som uppfattar att vården ges på lika villkor	54 %	61 %	50 %	55 %	60 %	51 %	Värdet ska öka	

Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av god tillgänglighet

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
F4.1 - Andelen patienter som får telefonkontakt med vårdcentralen samma dag	89,0	88,0	88,0	87,0			Värdet ska öka	
F4.2 - Andelen patienter som inom primärvården får medicinsk bedömning inom 3 dagar på vårdcentral (vid bedömt vårdbehov)		70,9	67,9	72,6	74,3	71,4	Högre än mål	90,0
F4.3 - Andelen väntande patienter som får sitt första besök inom 90 dagar	71,0	78,0	82,0	79,0			Värdet ska öka	
F4.4 - Andelen väntande patienter som får behandling/operation påbörjad inom 90 dagar	78,0	80,0	80,0	72,0			Värdet ska öka	
F4.5 - Andelen patienter inom allmäntandvården som får planerad vård inom tre månader	94,9	95,3	95,5	96,0			Större än mål	95,0

Bedriver hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
F5.1 - Antalet vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård i relation till antalet vårdtillfällen	2,9	3,1		n/a			Minskat värde	
F5.2 - Andelen vårdrelaterade infektioner	9,5	9,4	11,3	10,3			Minskad förekomst	
F5.3 - Följsamhet till hygienrutiner och klädregler	89,1	86,3	81,2	76,4			Öka	
F5.4 - Andelen definierade dygnsdoser av smalspektrumantibiotika i relation till totala förbrukningen av antibiotika	6,3	9,2	9,1	9,9			Andelen ska öka	
F5.5 - Andelen sjukhusförvärvade trycksår			12,0	9,3			Minska	
F5.6 - Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård. Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser	1,4	1,6	2,2	2,1			Andelen ska minska	
F5.7 - Tid från akutmottagningens beslut om inläggning till start på inskrivning			129,5	171,1	172,8	169,5	Värdet ska minska	

Ger effektiv och nära vård

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
F6.1 - Utskrivningsklara patienter på sjukhus, vård dygn i genomsnitt för patienter som är 65 år och äldre	7,2	7,4	2,8	2,3	2,4	2,3	Antalet ska minska	
F6.2 - Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för patienter som är 65 år och äldre	9,7	9,1	9,1	9,2	9,1	9,4	Värdet ska minska	

Synliggör och stärker psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
F7.1 - Andelen väntande patienter som får sitt första besök inom 90 dagar inom psykiatri	74,0	94,0	84,0	83,0			Andelen ska öka	
F7.2 - Återinskrivning inom 28 dagar efter psykiatrisk vård	9,4	8,4	8,4	11,0	10,8	11,3	Andelen ska minska	
F7.3 - Andel besök hos kurator och psykolog relaterat till det totala antalet besök på vårdcentral	3,3	4,2	4,9	5,2	3,6	6,4	Andelen ska öka	
F7.4 - Andelen väntande barn och ungdomar som berörs av den förstärkta vårdgarantin och som har fått en första bedömning inom 30 dagar	95,0	41,0	36,0	40,0			Andelen ska öka	

Utvecklar kultur- och kunskapsregionen genom ett konst- och kulturliv som präglas av mod, bildning och delaktighet

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
F8.1 - Antal genomförda kulturprogram i vården	77,0	62,0	79,0	82,0			Högre eller lika målvärdet	70,0
F8.2 - Antal resande med kultur-bussar	29 223,0	25 499,0	39 083,0				Högre eller lika målvärdet	26 000,0

Har en aktiv arbetsgivarpolitik och ett tydligt och lyhört chefskap som skapar förutsättningar för nytänkande och säkerställer en långsiktigt god kompetensförsörjning samt en god arbetsmiljö

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
F9.1 - Hållbart medarbetarengagemang, index total	76,0	72,0	76,0	76,0			Öka	
F9.5 - Andelen kostnader i procent för inhyrd personal i förhållande till personalkostnader i egen regi	1,8	2,7	3,5	3,1			Lika eller lägre målvärdet	2,0

En nyskapande region

Levererar vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, länets kommuner, Uppsalas två universitet och näringslivet

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
N1.1 - Antalet nystartade kliniska läkemedelsprövningar i form av samarbete med företag	77,0	68,0	47,0	50,0			Större än mål	30,0
N1.2 - Antalet nystartade akademiskt initierade kliniska studier		58,0	41,0	69,0			Lika eller högre än målvärdet	60,0
N1.3.1 - Akademiska sjukhusets placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking	51	50	46	41			Förbättrad placering	
N1.3.2 Enköpings placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking	66	67	64	65			Förbättrad placering	

Är ledande inom digitalisering och e-hälsa

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
N2.1 - Antalet enheter som är anslutna till 1177 Vårdguidens e-tjänster	195,0	220,0	273,0	307,0			Antalet ska öka	
N2.2 - Antal inloggningar i 1177 Vårdguidens e-tjänster	1 044 555,0	1 435 234,0	1 995 943,0	2 742 314,0			Öka	
N2.3 - Antal inkomna ärenden via 1177	130 889,0	177 917,0	234 622,0	271 235,0			Öka	
N2.4 - Antal enheter som erbjuder minst tre av följande e-tjänster: ärendehantering via 1177, webbtidbokning, videomöte, stöd och behandling via nätet, ankomstregistrering			44,0	110,0			Öka	

Är ledande inom kunskapsstyrd vård

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
N3.1 - Undvikbar slutenvård vid diabetes typ 2 för patienter 65 år och äldre, per antal listade med diabetes			0,5	0,4	0,4	0,5	Andelen ska minska	
N3.2 - Undvikbar slutenvård vid hjärtsvikt för patienter 65 år och äldre, per antal listade med hjärtsvikt			7,2	8,4	8,3	8,6	Andelen ska minska	
N3.3a - Undvikbar slutenvård vid astma för patienter 65 år och äldre, per antal listade med astma			0,3	0,4	0,1	0,5	Andelen ska minska	
N3.3b - Undvikbar slutenvård vid KOL för patienter 65 år och äldre, per antal listade med KOL			4,1	4,8	4,3	5,2	Andelen ska minska	
N3.4 - God strokevård - Tid från ankomst till sjukhus till start av trombolysbehandling vid stroke (mediantid i minuter)	48,0	42,0	35,0	30,0			Lägre än mål	40,0

Skapar förutsättningar för en hållbar och miljödriven samhälls- och näringslivsutveckling

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
N4.1 - Antal företag som har fått stöd att starta		873	1 422	1 140	711	480	Värdet ska öka	
N4.2 - Antal företag som har fått stöd att växa		711	2 168	2 307	1 649	847	Värdet ska öka	
N4.3 - Antal företag som har fått stöd att nå nya marknader utanför Sverige		243	271	484	345	144	Värdet ska öka	

En växande region

Fördubblar antalet resor till år 2020 och kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet till 2030 jämfört med 2006

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
V1.1a - Resande - totalt antal resor	45 200 000,0	46 500 000,0	50 300 000,0	51 860 000,0			Öka	
V1.1b - Resande - Antal resor/invånare	125,0	126,0	134,0	138,3			Lika eller högre än målvärdet	85,0
V1.2 - Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet		29,0	31,0	33,0			Öka	

Har en kollektivtrafik som är ett naturligt val för resor till och från arbete, studier och fritidsaktiviteter

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Målregel	Mål
V2.1a - Kundnöjdhet - nöjdhet bland allmänheten	54,0	52,0	53,2	55,0			Öka	
V2.1b - Kundnöjdhet - nöjdhet bland resenärer	65,0	59,0	61,3	62,0			Öka	
V2.1c - Kundnöjdhet - nöjdhet med senaste resan	82,0	78,0	78,7	82,0			Öka	
V2.2a - Upplevd trygghet - allmänheten	78,0	69,0	69,7	71,0			Större än mål	77,0
V2.2b - Upplevd trygghet - resenären	84,0	76,0	76,2	77,0			Större än mål	85,0
V2.3 - Varumärke/image: Hur troligt är det att du skulle rekommendera dina vänner och bekanta att åka med UL?	26,0	30,4	24,3	25,0			Öka	

Har en biologiskt rik natur som är en tillgänglig arena och mötesplats för fysisk aktivitet och social gemenskap

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
V3.1a - Av Upplandsstiftelsen långsiktigt förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, antal	43,0	45,0	46,0	47,0			Lika eller högre än mål	47,0
V3.1b - Av Upplandsstiftelsen långsiktigt förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, areal (ha)	8 138,0	10 651,0	10 653,0	10 660,0			Lika eller högre än mål	10 658,0
V3.2 - Uppmärkta leder och naturstigar, km	502,4	504,0	522,0	522,0			Lika eller högre än mål	525,0
V3.3 - Besöksmål i naturen som är iordningsställda för att vara tillgängliga för alla, antal	7,0	9,0	10,0	11,0			Lika eller högre än mål	10,0
V3.4 - Naturskoleverksamhet i länets kommuner, antal kommuner	6,0	5,0	6,0	6,0			Lika eller högre än mål	6,0

Bidrar till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
V4.1 - Andel fossilfritt bränsle i busstrafiken	32,8	76,7	81,0	83,3			Lika eller högre än mål	60,0
V4.2 - Energiförbrukning kWh/fordonskilometer (bussar)	3,7	3,7	3,8	3,8			Minska	
V4.3 - Energianvändning per kvadratmeter (regionägda fastigheter)	243,1	225,1	216,9	202,9			Minska	
V4.4 - Andel ekologiska livsmedel	51,0	52,0	55,4	57,2			Lika eller högre än mål	55,0
V4.5 - Återstående andel ftalatinnehållande produkter				92,3%			Lika eller lägre än mål	98,5
V4.6 - Förskrivning av substanser med hög miljöpåverkan - Diklofenak (DDD/TIND)	3,2	2,6	2,5	2,5			Minska	
V4.7 - Förskrivning av substanser med hög miljöpåverkan - Kinoloner (DDD/TIND)	0,6	0,6	0,6	0,6			Minska	
V4.8 - Andel material återvunnet avfall	30,7	32,1	30,7	31,4			Större än mål	31,0

Utvecklar infrastruktur som skapar förutsättningar för ett klimatneutralt, trafiksäkert och tillgängligt transportsystem som leder till ökat bostadsbyggande och bättre folkhälsa i länets samtliga kommuner

Indikatorer för strategiska mål	2016	2017	2018	2019	2019 Män	2019 Kvinnor	Måregel	Mål
V5.1 - Investerade medel i transportinfrastruktur	118,0	106,0					Större än mål	100,0

Bilaga 3. Återrapportering regionalt tillväxtarbete 2019

Region Uppsala arbetar oavbrutet för länets utveckling och tillväxt. Nedan följer en sammanfattning av Region Uppsalas arbete vad gäller regional tillväxt och de aktiviteter som pågått under år 2019.

Det regionala utvecklingsarbetet

Det regionala utvecklingsarbetet fortsätter tillsammans med Region Uppsala, länets kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer i olika samverkansformer. Under 2019 har en revideringsprocess av den regionala utvecklingsstrategin pågått. Inom ramen för revideringen av RUS har en omvärlds- och nulägesanalys tagits fram. Vidare har en aktualitetsprövning av nuvarande RUS genomförts där dialog har skett kring utmaningar och önskad utveckling av RUS. Sammantaget har cirka 140 dialogmöten skett under året med över 1250 (ej unika) personer. En inriktning inför den fortsatta konkretiseringen och framtagande av nya RUS under 2020 är att denna också ska kunna fungera som länets Agenda 2030-strategi.

Innovation och företagande

Uppsalaregionen har bra grundförutsättningar för innovation och företagande. En tillväxtregion med två rikstäckande universitet, ett företags- och innovationsstödsystem i världsklass och ett näringsliv som toppar tillväxtligan. Som indikator på att länet har bra grundförutsättningar kan nämnas att Sverige

blev utsedd till "Innovation leader" i EU:s Innovation Scorecard samt att Uppsala utpekades ha landets bästa innovationsklimat via Reglabs Innovationsindex. Ytterligare konkreta exempel är att Uppsala har världens fjärde bästa företagsinkubator genom Uppsala Innovation Center samt att länets näringsliv (små och medelstora företag) toppade tillväxten med den högsta procentuella ökningen på omsättning, förädlingsvärde och antal anställda mellan åren 2013 och 2017.

Det pågår många aktiviteter kopplat till innovation och företagande. Insatserna bidrar till mål och åtaganden inom RUS utvecklingsområde En nyskapande region. Två av många exempel på aktiviteter är Material X, uppstarten av ett nytt regionalt styrkeområde med fokus på hållbara material och additiv tillverkning, samt att skapa bättre förutsättningar för socialt företagande i Uppsala. Flera projekt som drivits av företagsfrämjande aktörer och handlat om coaching, rådgivning och finansiering har gett tydliga effekter i form av högre omsättning, högre förädlingsvärde och fler anställda. Allt detta bidrar till att stärka länets konkurrenskraft och främja näringslivets utveckling.

Attraktiva miljöer och tillgänglighet

Den fysiska tillgängligheten till och inom Uppsala län har avgörande betydelse för regionens framtida utveckling och attraktivitet. Med

utbyggd infrastruktur och väl fungerande transporter kan arbetsmarknaden förstoras. Fler invånare ges fler jobbchanser och arbetsplatserna kan rekrytera från ett större upptagningsområde. Ökad tillgänglighet skapar bättre fungerande marknader, ökar specialiseringsgraden i näringslivet och eldar på värdeskapandet i konkurrenskraftiga företag. Inom länet agerar

Region Uppsala utifrån ansvaret som upprättare av länsplaner för transportinfrastruktur samt som regional kollektivtrafikmyndighet. Detta arbete sker i nära samarbete med såväl Trafikverket som länets kommuner, med utgångspunkten att den fysiska planeringen av både bebyggelse och infrastruktur skapar avgörande förutsättningar för möjligheten att utveckla attraktiva miljöer och tillgänglighet. Vid sidan om det motoriserade resandet värnar Region Uppsala även om att möjligheten till cykling utvecklas i länet. Inom området för attraktiva miljöer och tillgänglighet har under 2019 bland annat insatser satts in kopplat till tillgänglighetsanpassade hållplatser och förutsättningar för hållbar arbetspendling. Andra insatser kopplar till kommersiell och offentlig service samt bredbandsutbyggnad. Exempel på detta är en påbörjad uppdatering av det befintliga regionala serviceprogrammet samt en genomförd kartläggning och kostnadsanalys över bredband (fiber) i länet för att nå de regionala och nationella bredbandsmålen.

Kompetensförsörjning

I revideringsarbetet av RUS har kompetensförsörjning pekats ut som ett spetsområde och under 2020 ska en regional kompetensförsörjningsstrategi beslutas. Området innefattar insatser för stärkt analyskapacitet och kunskap, utvecklade strukturer för lärande och kompetensutveckling samt tillskapande av strukturerade forum för samverkan kring kompetensförsörjningsfrågan. Detta ska leda till en förbättrad matchning och minskad kompetensbrist i länets organisationer och företag.

Region Uppsala har redan idag en god samverkansstruktur med länets kommuner vad gäller regionalt kompetensförsörjningsarbete. Ett exempel är inom Teknikcollage Uppland där arbetet framöver ska vidgas och koppla på fler utbildningsnivåer i ett mer strategiskt arbetssätt. Avsikten är att involvera fler företag från främst life-science och IT samt stärka närvaron i kommunerna och göra Teknikcollege till en plattform där externa medel och projekt kan riktas mot branschen i ett tydligt sammanhang. Ett annat är att Vård- och omsorgscollege har återcertifierats med samverkansmål för de närmaste fem åren (2019-2024). Vidare samlar Region Uppsalas "Forum för inkluderande arbetsmarknad" kommuner och myndigheter och har en nyckelfunktion för att nyttja socialfondens utlysningar mot kompetensförsörjning, för samverkan och uppföljning av projekt. Andra insatser kring kompetensförsörjning kopplar till validering på regional nivå, regionalt yrkesvux samt etablering av lärcentrum. "Smart industri", ett samarbete inom Östra Mellansverige, avslutades 2018 varifrån en utbildningsplan togs fram. Utbildningen startades under hösten 2019 och bedrivs av Uppsala kommun som Sveriges enda yrkesutbildning inom life science. Utbildningen fick ett stort antal sökande och ingår framöver i plattformen Teknikcollage.

Internationellt samarbete

Enligt Region Uppsalas strategi för internationell lyskraft styrs det internationella arbetet och samarbetet mot verksamhetsutveckling, resursutnyttjande och regional utveckling. Arbetet fokuserar på Region Uppsalas egen internationella lyskraft och

länets i sin helhet. Bland annat har Region Uppsala en aktiv påverkan genom det internationella nätverket Assembly of European Regions (AER) samt bidrar till framtagandet av innovativa medicinska lösningar i internationellt samarbete genom två pågående projekt inom EIT-Health.

Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet

En grundläggande fastställd inriktning är att nya RUS ska fungera som Uppsala läns Agenda 2030-strategi. Detta genom att RUS ska tas fram och genomföras i den anda av allvar och beslutsamhet som Agenda 2030 anger. De globala målen ska ses som kompass i arbetet, och beaktas och kopplas till RUS-processens olika stadier och delar.

Såväl social som miljömässig hållbarhet ska präglade regionala tillväxtarbetet. Region Uppsala deltar bland annat i Östra Mellansveriges löpande och gemensamma arbete med att utveckla innehållet i de horisontella principer (jämnhet, tillgänglighet och icke-diskriminering) som ligger som specifik bilaga för sökande av medfinansiering till främst projekt som finansieras via strukturfonderna. Vidare har en regional överenskommelse om integration och etablering för nyanlända antagits för perioden 2019–2020. Region Uppsala arbetar även med stödjande insatser i legitimeringsprocessen så att fler utbildade utanför EU/ESS får svensk legitimation.

Region Uppsala stödjer miljödriven näringslivsutveckling och har utvecklat en regional handlingsplan för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet. Uppsala

kommun har för andra året i rad utsetts till bäst i Sverige på klimatanpassning och årets cykelfrämjarkommun. Uppsala kommun har även blivit högst rankad utifrån de globala målen i Agenda 2030 i tidningen Dagens samhälle.

Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet

Inom ramen för revideringen av länets regionala utvecklingsstrategi togs en nuläges- och omvärldsanalys fram samt en gap-analys av RUS och Agenda 2030.

Under 2019 har ett stort fokus legat på framtagandet och visualisering av faktabaserat underlag för statistik av länets olika förutsättningar. Inom ramen för detta har arbete skett genom bland annat framtagandet av analysverktyget ARU (Analysverktyg för regional utveckling), en digital plattform för visualisering av statistik för samtliga kommuner i Uppsala län. Verktyget ger möjlighet att ta del av och jämföra folkhälsostatistik mellan länets kommuner.

Därutöver har en mängd analyser och utvärderingar genomförts, varav några exempel är läns- och kommunrapporter över utvecklingen av näringslivet, uppföljning av projekt, befolkningsprognoser och kompetensförsörjningsanalyser. Allt detta bidrar till ett ökat kunskapsunderlag och bättre förutsättningar för regional utveckling.

Referenser

Åtterrapporering av villkorsbeslut 2019, RS2020-0045.

Bilaga 4. Extern finansiering av regionala utvecklingsprojekt

Region Uppsala erhåller extern finansiering i form av regionala tillväxtanslag och EU:s strukturfonder.

Regionala tillväxtanslag (1:1 projekt)

Som regionalt utvecklingsansvarig aktör ansvarar Region Uppsala för fördelning och beslut om medel till regionala tillväxtåtgärder på omkring 11 miljoner kronor. Anslaget, kallat 1:1, utbetalas av Tillväxtverket efter beslut av Region Uppsala.

Under 2019 har medel fördelats till ett 40-tal projekt. I tabellen redovisas de största.

Projektnamn	Belopp 2019
Smart tillväxt*	2
Techsatsning Uppsala	1
Almi Invest Fond II*	0,9
Bioprocess Innovation Centre - Testa center	0,8
Växtzon 2.0*	0,8
#JagMed-spridning	0,4
Start Uppsala	0,4
Energilösningar i världsklass	0,3
Energikontor i samverkan 2,0	0,3
Ozonrening av avloppsvatten	0,3
Biogas Öst	0,2
Ung företagsverksamhet - skola och arbetsliv	0,2
Connect Företags Acceleratorn	0,2

Flertalet av dessa projekt pågår i flera år.

*Dessa projekt har växlats upp 1:1-finansiering med medel från EU:s Regionala utvecklingsfond - se nedan.

EU:s strukturfonder

Sammanhållningspolitiken är EU:s viktigaste investeringsverktyg för att skapa tillväxt och sysselsättning

lokalt och regionalt i Europa.

Sammanhållningspolitiken syftar till att minska regionala skillnader och ojämlikheter inom EU och står för cirka en tredjedel av EU:s totala budgetram. Politiken genomförs genom flera struktur- och investeringsfonder;

Regionalfonden, Socialfonden, Havs-

och fiskerifonden samt Landsbygdsprogrammet.

Region Uppsala berörs framförallt av Regionalfonden och Socialfonden. Båda fonderna administreras, för Region Uppsalas räkning, inom Östra Mellansverige - en femlänssamverkan som omfattar Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro län, Region Sörmland och Region Östergötland. Medlen i fonderna 2014-2020; cirka 800 miljoner kronor inom Sociala fonden och 600 miljoner kronor inom Regionala fonden, förvaltas av ESF-rådet respektive Tillväxtverket med säte i Örebro.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Europeiska regionala utvecklingsfonden finansierar insatser inom tre områden: innovationskapacitet, konkurrenskraft samt koldioxidsnåleekonomi.

Inom området *innovationskapacitet* har Uppsala län under 2019 tagit del av pågående projektsatser för att säkerställa effektiva och internationella konkurrenskraftiga företagsinkubatorer och Science parks, Innovation och riskkapital inom hälsovård och Life science branschen samt effektivare flöden av forskningsrön till små och medelstora företag. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2019 mäts till över 70 miljoner kronor från EU.

satsningar revolverar satsat kapital i syfte att återinvestera fonden i nya regionala initiativ. Länet har också tagit fördel av satsningar inom destinationsutveckling. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2019 mäts till över 110 miljoner kronor från EU.

Inom *koldioxidsnäleekonomi* har Uppsala län under 2019 tagit del av ett flertal utvecklingsprocesser. Pågående initiativ understödjer övergången till en koldioxidsnäleekonomi i alla sektorer. EU-medel har använts att säkerställa ett ökat flöde av grönforskning till små och medelstora företag, möta hinder till gröna investeringar hos företag och i satsningar som stimulerar till flera laddstolpar, beteendeförändringar hos allmänheten, ökad solenergianvändning, nytt biodrivmedel och en transportomställning. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2019 mäts till över 90 miljoner kronor från EU.

Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden ger stöd till insatser inom två områden kompetensutveckling/-försörjning och integration på arbetsmarknaden.

Inom *kompetensutveckling/-försörjning* har Uppsala län tagit del av ett flertal projekt som omfattar kvalitetssäkrad inkludering samt tjänstedesignutbildning inom vård och omsorgssektorn, breda kompetensutvecklingsinitiativ till länets tillverkningsindustri samt effektivare mottagande av nyanlända. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2019 mäts till över 90 miljoner kronor från EU.

Inom *integration på arbetsmarknaden* har Uppsala län under 2019 tagit del av en bred femlänssatsning mot studievägledning som omfattat ett 20-tal kommuner samt flera processer som banat väg för nya arbetssätt och hands-on stöd till hundratals individer via kortare introduktion, snabbare väg till arbete och förbättrat samarbete mellan förmedlande aktörer. Målgrupper för dessa initiativ är gymnasieelever, långtidsarbetslösa, nyanlända och anhörig till berörda. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2019 mäts till över 120 miljoner kronor från EU.

Inom området *konkurrenskraft* har Uppsala län tagit del av två stora satsningar. Den ena stödjer och utvecklar regionens små- och medelstora företag att vidga sin marknad internationellt genom behovsanpassad rådgivning, tillgång till kvalificerad affärscoachning, nätverk och ökade kontakter med akademien. Den andra satsningen fokuserar på marknadskompletterande långsiktig kapitalförsörjning i regionen. En ny fond som bygger vidare på tidigare

Bilaga 5. Personalnyckeltal

Närvarotid mätt i årsarbetare*	Genomsnittligt antal årsarbetare 2017	Genomsnittligt antal årsarbetare 2018	Genomsnittligt antal årsarbetare 2019	Förändring i antal 2018–2019	Procentuell förändring
Totalt	8 643	8 888	9 093	205	2,3 %
Varav urval på yrkesgrupp:					
Ledning	425	432	441	9	2,3 %
Handläggare	616	655	667	12	1,7 %
Administratör	364	385	368	-17	-4,2 %
Administratör vård	344	357	370	13	3,4 %
Läkare ej leg, annan	84	76	73	-3	-4,0 %
Läkare, ej leg AT	54	60	64	4	5,9 %
Läkare, leg annan	69	79	82	3	3,9 %
Läkare leg ST	253	263	284	21	8,0 %
Distriktsläkare	75	77	79	2	2,9 %
Specialistläkare	293	297	289	-8	-2,6 %
Överläkare	390	401	417	16	3,9 %
Barnmorska	138	139	141	2	1,0 %
Sjuksköterska specialistutbildad	632	646	645	-1	-0,2 %
Sjuksköterska specialfunktion	193	217	216	-1	-0,3 %
Sjuksköterska, annan specialinriktning	91	90	97	7	7,9 %
Sjuksköterska, allmän samt röntgen	1 114	1 110	1 120	10	0,9 %
Skötare	194	186	182	-4	-2,1 %
Undersköterska	1 447	1 455	1 484	29	1,9 %
Biträdesarbete	50	65	78	13	20,5 %
Biomedicinsk analytiker	246	244	245	1	0,5 %
Farmaceut	-	7	34	27	392,6 %
Kurator	102	108	112	4	4,2 %
Psykolog	147	162	169	7	4,7 %
Fysioterapeut	163	166	174	8	4,8 %
Tandläkare	114	117	115	-2	-2,3 %
Tandsköterska	199	206	205	-1	-0,4 %
Tandhygienist	57	58	57	-1	-0,7 %
Ingenjörer	82	91	97	6	6,2 %
Tekniker	127	135	150	15	11,0 %

* I närvarotiden ingår arbetad tid inklusive extratid (övertid, jour och beredskap). Frånvarotiden (semester, sjukfrånvaro, tjänstledighet) är borträknad.

Anmärkning: I tabellen redovisas förändringen i antal årsarbetare mellan 2018 och 2019 för ett urval yrkesgrupper. År 2017 finns med för jämförelse av utvecklingen över tre år. Redovisningen är inklusive externa projekt. Se tabell nedan för enbart externa projekt.

Närvarotid mätt i årsarbetare för externa projekt	Genomsnittligt antal årsarbetare 2017	Genomsnittligt antal årsarbetare 2018	Genomsnittligt antal årsarbetare 2019	Förändring i antal 2018–2019	Procentuell förändring
Externa projekt	180	172	175	3	1,6 %
Varav urval på yrkesgrupp:					
Ledning	5	5	5	0	0
Handläggare	66	73	80	7	9,6 %
Administratör	13	13	10	-3	-19,6 %
Teknikarbete	16	17	17	0	0
Vård- och omsorgsarbete	77	61	60	-1	-1,7 %

Anmärkning: Tabellen visar närvarotid mätt i årsarbetare för externa projekt, vilka är finansierade med externa medel.

Årsarbetare, inhyrd personal	Genomsnittligt antal årsarbetare 2018	Genomsnittligt antal årsarbetare 2019	Förändring i antal 2018–2019	Procentuell förändring
Totalt	146	129	-17	-11,6 %

Anmärkning: Antalet timmar för inhyrd personal hämtas via fakturorna och omvandlas till årsarbetare.

Timplönekostnad, i kronor	Genomsnittlig timlönekostnad år 2018	Genomsnittlig timlönekostnad år 2019	Procentuell förändring
Totalt	252,17	257,75	2,2 %

Anmärkning: Timplönekostnaden påverkas av nivån på löneavtalen, förändringar i personalstrukturen och eventuell löneglidning. Den procentuella förändringen förklaras i huvudsak av utfall av årets löneöversyn.

Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid, i procent									
	SAMTLIGA Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid			KVINNOR Kvinnors sjukfrånvaro i förhållande till kvinnors ordinarie arbetstid			MÄN Mäns sjukfrånvaro i förhållande till mäns ordinarie arbetstid		
	År 2018	År 2019	Förändring mellan åren	År 2018	År 2019	Förändring mellan åren	År 2018	År 2019	Förändring mellan åren
Totalt	5,40	5,32	-0,08	6,14	6,10	-0,04	3,00	2,81	-0,19
-29 år	4,78	4,54	-0,24	5,32	5,04	-0,28	2,53	2,74	0,21
30–49 år	5,02	5,09	0,07	5,97	6,01	0,04	2,31	2,46	0,15
50 år–	6,09	5,88	-0,21	6,61	6,57	-0,04	4,18	3,38	-0,8

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid, i procent

	SAMTLIGA Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid			KVINNOR Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till kvinnors ordinarie arbetstid			MÄN Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till mäns ordinarie arbetstid		
	År 2018	År 2019	Förändring mellan åren	År 2018	År 2019	Förändring mellan åren	År 2018	År 2019	Förändring mellan åren
Totalt	3,09	3,09	0	3,60	3,54	-0,06	1,42	1,26	-0,16
-29 år	1,95	1,74	-0,21	2,24	2,04	-0,2	0,74	0,61	-0,13
30– 49 år	2,83	2,97	0,14	3,54	3,67	0,13	0,83	0,98	0,15
50 år–	3,79	3,49	-0,3	4,14	3,92	-0,22	2,52	1,92	-0,6

Anmärkning: Den längre sjukfrånvaron 60 dagar eller mer i förhållande till den totala sjukfrånvaron är 58,1 procent vilket är högre än 2018 då förhållandet var 57,2 procent.

Frisknärvaro*, andel frisknärvarande i procent för kvinnor och män

	KVINNOR		MÄN	
	År 2018	År 2019	År 2018	År 2019
-29 år	55 %	58 %	71 %	68 %
30– 49 år	59 %	60 %	77 %	75 %
50 år–	55 %	57 %	71 %	74 %
Totalt	57 %	59 %	74 %	74 %

* Anställda med högst 5 sjukdagar under ett kalenderår

Anmärkning: Frisknärvaron följs upp på årsbasis. En ökning av frisknärvaron redovisas för kvinnor medan den ligger på samma nivå för män jämfört med 2018. Sammantaget var frisknärvaron för Region Uppsala 62 procent 2019, en ökning jämfört med 2018 då den var 61 procent.

Biljettautomat →

